

Výročná správa za rok 2002

Organizácia: Hudobné centrum

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Typ hospodárenia: príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: Hudobné centrum,
Michalská 10,
815 36 Bratislava,
Zasadačka, 2. poschodie

Čas konania verejného odpočtu: 29.5.2003 o 10⁰⁰ hod.

Výročná správa je na internetovej stránke MK SR:

www.culture.gov.sk/odpocety/hc.rtf

Výročná správa je na internetovej stránke organizácie: <http://www.hc.sk./sprava2002.htm>

OBSAH

		strana
1. 1	Identifikácia organizácie	3
2. 2	Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	3
3. 3	Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie	6
4. 4	Činnosti / produkty organizácie a ich náklady	6
5. 5	Rozpočet organizácie	31
6. 6	Personálne otázky	37
7. 7	Ciele a prehľad ich plnenia	40
8. 8	Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2002	42
9. 9	Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie	43

1.1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov: Hudobné centrum

Sídlo: Bratislava 815 36, Michalská ul. č. 10

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Forma hospodárenia: príspevková organizácia

Riaditeľka: Mgr. art. Oľga Smetanová

Členovia vedenia organizácie v roku 2002:

- PhDr. Anna Žilková, vedúca oddelenia dokumentácie a informatiky (ODI) (do 30.4. 2002 Mgr. Alena Volná)
- Peter Zagar, vedúci oddelenia edičnej činnosti (OEC)
- Mgr. Barbora Vajnerová, vedúca oddelenia vonkajších vzťahov (OVV) (do 13.10.2002 Mgr. Elena Brtáňová, poverená vedením)
- Ing. Agnesa Jurková, vedúca ekonomického oddelenia (EO)

Telefón: 02/5920 4811

Fax: 02/5443 0379

e-mail: hc@hc.sk

adresa internetovej stránky organizácie: www.hc.sk

Hudobné centrum je dokumentačným, informačným, propagačným a edičným pracoviskom hudobnej kultúry s celoslovenskou pôsobnosťou. Organizácia cieľavedome sústreďuje, spracováva a šíri informácií z oblasti profesionálnej hudobnej kultúry a hudobného umenia na Slovensku v celom žánrovom a druhovom zábere.

Vydáva muzikologickú literatúru a inú periodickú a neperiodickú tlač súvisiacu s hudobným umením.

Organizuje dva najvýznamnejšie medzinárodné festivaly na Slovensku – Bratislavské hudobné slávnosti a Melos-Étos, ako aj ďalšie koncertné, vzdelávacie a muzikologické podujatia. Prostredníctvom členstva v troch medzinárodných mimovládnych organizáciách zabezpečuje kontakt slovenskej hudobnej kultúry s medzinárodným dňaním.

2.2. POSLANE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

Poslanie

Poslaním Hudobného centra je podporovať slovenské hudobné umenie organizovaním koncertov, uvádzaním skladieb slovenských autorov, vydávaním hudobnín a kníh o hudbe, dokumentáciou koncertného života na Slovensku a propagáciou slovenskej hudobnej kultúry v zahraničí.

Hudobné centrum kladie dôraz na podporu koncertného umenia na Slovensku najmä organizovaním festivalu Bratislavské hudobné slávnosti, ktoré sú nielen v povedomí širokej

domácej verejnosti, ale prostredníctvom členstva v Európskej festivalovej asociácii zastupujú Slovensko, ako jediný festival, aj v medzinárodnej sieti prestížnych festivalov. Obohatením festivalu bude od roku 2003 pravidelná účasť mladých umelcov z rôznych krajín v rámci súťaže New Talent, ktorú BHS pripravujú spolu s Európskou vysielacou úniou. (EBU).

Hudobné centrum je hlavným organizátorom medzinárodného festivalu súčasnej hudby Melos-Étos, ktorý sa koná každé dva roky. V prípravách na VII. ročník festivalu v roku 2003 sme vypracovali nový štatút festivalu, ktorý viac ako doteraz zahŕňa spoluprácu s profesionálnymi občianskymi združeniami. Výsledkom rokovaní bola aj voľba nového výboru festivalu, ktorý sa ujal svojej funkcie v septembri 2002.

V prezentácii koncertného umenia je našou dominantou podpora mladých umelcov. Pomáhame im s účasťou na medzinárodných súťažiach, víťazov presadzujeme na domáce i zahraničné koncertné pódia aj prostredníctvom napr. slovenských inštitútov. Na domácej pôde pripravujeme pre mladých umelcov Stredoeurópsky festival koncertného umenia v Žiline, kde poskytujeme priestor pre konfrontáciu slovenského interpretačného umenia s víťazmi prestížnych medzinárodných interpretačných súťaží. Festival je unikátnym podujatím v stredoeurópskom regióne, ktorého prestíž sa v posledných rokoch zvyšuje najmä prítomnosťou renomovaných mladých umelcov.

Uvedomujúc si dôležitosť výchovy umením a k umeniu, pripravuje Hudobné centrum pre mladých ľudí koncerty v školách, ktoré majú za cieľ priblížiť žiakom a študentom živé hudobné umenie. Pre mnohých z nich je školský koncert prvým stretnutím so živou hudobnou produkciou vôbec. Aj napriek tomu, že sme v posledných rokoch zaznamenali pokles záujmu o školské koncerty, súvisiaci najmä s nepriaznivou finančnou situáciou v školstve, v roku 2002 sa nám podarilo túto tendenciu mierne zvrátiť. V spolupráci s odborníkmi pripravujeme oživenie ponuky školských koncertov tak, aby sme opätovne oživilí záujem mladej generácie o hudobné umenie.

Koncertní umelci mali v uplynulom roku dominantné postavenie aj v dokumentačnej činnosti. Výsledkom je prvý diel Slovníka slovenského koncertného umenia (klavír, organ, čembalo, akordeón). Slovník by mal slúžiť všetkým organizátorom hudobných podujatí na Slovensku (po preklade aj v zahraničí), pretože poskytuje aktuálne biografické a bibliografické informácie o aktívnych koncertných umelcoch.

Aj ďalšie výsledky dokumentačnej a archívnej činnosti ponúkame v podobe tlačených výstupov (napr. *Hudobné udalosti na Slovensku*), poskytujeme odborné poradenstvo a konzultácie v študovni Hudobného centra ako i prostredníctvom pošty, elektronickej pošty, telefónu, faxu, webovej stránky www.hc.sk. Naše aktivity smerujú i do zahraničia: poskytujeme informácie o hudobnom živote na Slovensku tak našim partnerským organizáciám (členom IAMIC, IAML, ECPNM), ako aj ďalším zahraničným organizáciám, súborom, orchestrom i jednotlivcom, ktorí sa s nami kontaktujú na webovej stránke, alebo distribúciou propagačných materiálov, ktoré pravidelne zasielame do zahraničia.

Vydavateľské aktivity Hudobného centra zahŕňajú edíciu *Súborné dielo Jána Levoslava Bellu*, významné slovenské hudobné diela minulosti, inštruktívnu tvorbu pre adeptov hry na hudobných nástrojoch a knihy o hudbe. Zároveň vydávame mesačník *Hudobný život*, jediné slovenské periodikum svojho druhu zamerané na vážnu hudbu, džez a iné menšinové žánre.

Všetky činnosti a produkcia Hudobného centra sú určené profesionálnym hudobníkom, hudobným inštitúciám i širokej verejnosti.

Strednodobý výhľad organizácie

Hudobné centrum by malo v budúcnosti zabezpečovať úlohy medzinárodného a celoštátneho významu, prispievať k zapájaniu sa Slovenska do medzinárodnej spolupráce a kultúrnej výmeny.

Hudobné centrum by malo byť organizátorom:

- medzinárodných festivalov: Bratislavské hudobné slávnosti a Melos-Étos (do obdobia, kým nebude možné v plnej miere realizovať ich prechod na samostatné právne subjekty so zaručenou formou financovania zo strany štátu,
- Stredoeurópskeho festivalu koncertného umenia v Žiline,
- výchovných koncertov ,
- koncertov v Slovenských inštitútoch v zahraničí,
- koncertov v Mirbachovom paláci v Bratislave,
- Fóra mladých talentov,
- mimoriadnych akcií doma i v zahraničí.

Hudobné centrum by malo poskytovať konzultačnú a poradenskú činnosť:

- organizátorom hudobného života na Slovensku,
- zahraničným záujemcom o slovenské hudobné umenie alebo hudobný priemysel,
- slovenským subjektom, ktoré majú záujem sa zapojiť do medzinárodných hudobných projektov.

Hudobné centrum by malo spolupracovať :

- s partnerskými a profesionálnymi organizáciami pri organizovaní vybraných podujatí, ako aj v procese hľadania optimálneho modelu organizácie hudobného života na Slovensku,
- s medzinárodnými hudobnými organizáciami, ktorých je členom (IAMIC, IAML, ECPNM, EFA), ako aj s Medzinárodnou hudobnou radou UNESCO a Európskou hudobnou radou,
- s Európskou vysielacou úniou (EBU) pri organizovaní súťaže New Talent, ktorá sa bude od roku 2003 konať v Bratislave každoročne počas Bratislavských hudobných slávností.

Hudobné centrum by malo zabezpečovať:

- zber a spracovanie ročných štatistických výkazov o činnosti hudobných telies a umeleckých súborov a výkazov o činnosti organizátorov hudobných podujatí v oblasti profesionálnej hudobnej kultúry na požiadavku a pre potreby MK SR,
- dokumentáciu, spravovanie a starostlivosť o archívy HC,
- prevádzku hudobnej študovne pre verejnosť,
- digitalizáciu zvukového archívu slovenských skladateľov,
- spracovávanie významných hudobných podujatí do elektronickej podoby,
- vypracovávanie koncepčných materiálov, analýz, odborných podkladov a stanovísk vo vzťahu k Ministerstvu kultúry SR,
- realizáciu prieskumov v rámci mapovania hudobného života na Slovensku,
- výskum historických organov na Slovensku,
- participáciu na príprave materiálov a návrhov k legislatívno-právnym zmenám.

Hudobné centrum by malo pokračovať vo vydávaní:

- Súborného diela Jána Levoslava Bellu,
- významných slovenských hudobných diel minulosti,
- inštruktívnej tvorby pre adeptov hry na hudobných nástrojoch,
- kníh o hudbe z domácej tvorby i preklady významných textov o hudbe
- časopisu - mesačníka Hudobný život,
- kalendária Hudobné udalosti na Slovensku,
- informačného spravodajcu Akcent,
- publikácie slovníkového charakteru venovanej koncertným umelcom,
- Hudobného adresára,
- výstupov z databázy – profilov slovenských skladateľov a koncertných umelcov.

V rámci podpory vydavateľských aktivít Hudobné centrum by malo:

- organizovať vydavateľské koncerty, na ktorých sa budú uvádzať vydávané diela (ide najmä o bellovskú edíciu, ktorá potrebuje výraznú propagáciu),
- zúčastňovať sa knižných veľtrhov (Bibliotéka, Praha, Bratislava, Svet knihy – v spolupráci s Literárnym informačným centrom, Musikmesse, Frankfurt).

3.3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM

Organizácia mala na rok 2002 uzavretý Kontrakt č.MK-734/2002-700 s Ministerstvom kultúry SR v zmysle uznesenia vlády SR č. 1067 zo dňa 20. 12. 2000. Kontrakt je rozdelený podľa činností do piatich častí. Bežný transfer sa v kontrakte rozpisuje do konkrétnych činností do výšky 90% v rámci stanoveného bežného transferu HC, , t.j. vo výške 20 700 tis. Sk z celkovej sumy schváleného transferu 23 000 tis. Sk. Plné znenie kontraktu je uvedené na našej internetovej adrese: www.hc.sk.

Všetky úlohy vyplývajúce z kontraktu boli realizované v očakávanej kvalite. Oproti kontraktu došlo k drobným zmenám v nákladových položkách. Vzhľadom na očakávanú nižšiu nákladovú náročnosť pri plnení jednotlivých častí kontraktu, najmä vzhľadom na nižšiu kapacitu fondu pracovného času a s tým súvisiaci podiel režijných nákladov v súvislosti s plnením úloh vydavateľskej činnosti (predpoklad zníženia BT o 307 tis. Sk v rámci aktivít s č. 9,11,12 a 13) a v rámci dokumentačnej činnosti (zníženie BT o 141 tis. Sk v rámci aktivít v prílohe 15 a 19 kontraktu), a naopak vyššej náročnosti mimoriadnych úloh sme v roku 2002 požiadali zriaďovateľa o zmenu v jednotlivých častiach kontraktu s návrhom jeho dodatku pri nezmenenom plnení jeho vecnej stránky ako aj záväzných nákladových položiek. Nakoľko naša žiadosť nebola akceptovaná, vykazujeme v rámci jednotlivých činností očakávané rozdiely. Špecifikácia týchto činností je uvedená v časti 4.4. tejto správy.

4.4. ČINNOSTI/PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY

Hudobné centrum v roku 2002 plnilo úlohy, ktoré mu vyplývajú zo zriaďovacej listiny, schváleného rozpočtu a kontraktu v súlade s bodom 3.3. V rámci toho vykonávalo:

- a) metodickú činnosť,
- b) prieskumno-analytickú činnosť,

- c) vydavateľskú činnosť,
- c) činnosť v oblasti dokumentácie a informatiky,
- d) mimoriadne úlohy.

V časovom rozlíšení sa tieto činnosti členia na stále, dlhodobé a krátkodobé.

V rámci **metodickej činnosti** vykonávalo HC konzultačnú a poradenskú činnosť organizátorom hudobného života, pričom podiel nákladov aktivity k 31.12.2002 k celkovému objemu nákladov organizácie predstavoval 0,8 % a podiel prostriedkov bežného transferu organizácie v rámci tejto aktivity 1,03%

Vzhľadom na vyššie čerpanie priamych nákladov tejto aktivity (ovplyvnené najmä zvýšenou náročnosťou na fond pracovného času v rámci tejto činnosti v závislosti od požiadaviek, kladených na zamestnancov vykonávajúcich túto činnosť), ktorý ovplyvňuje i nárast režijných nákladov v sledovanom období, bola kontraktom rozpísaná suma bežného transferu (BT) metodической činnosti v sume 200 tis. Sk zvýšená v časti nešpecifikovanej činnosti (zvýšenej o rozpočtové opatrenia) o 127 tis. Sk, čo je podiel 4,5% celkovej nešpecifikovanej činnosti HC. Dané nepresnosti v rámci plánovania režijných nákladov kontraktov v uplynulom roku sú spôsobené rozdielnymi východiskami, ktoré boli podkladom pre ich kalkuláciu (celkový objem rozpočtu nákladov a výnosov, personálne zmeny, aplikácia nových zákonov v odmeňovaní zamestnancov v HC a pod.)

Na aktivity **prieskumno – analytickej činnosti HC** boli na krytie nákladov, ktorých podiel predstavuje 4,95% na celkových nákladoch organizácie, použité prostriedky bežného transferu vo výške 6,26% celkového transferu. Najväčšie odchýlky oproti kontraktom rozpísanému transferu, kryté v rámci nákladov nešpecifikovanej činnosti organizácie, sú v rámci realizácie časti kontraktu na Koncepčné materiály, analýzy, odborné podklady a stanoviská vo vzťahu k Ministerstvu kultúry SR a príprava materiálov a návrhov k legislatívno-právnym zmenám (243,9 tis. Sk), a to vzhľadom na zvýšené požiadavky tejto činnosti zo strany zriaďovateľa a navýšeniu súvisiacich režijných nákladov HC, ďalej v rámci vydávania informačného spravodajcu Akcent (47,7 tis. Sk) a realizácie prieskumu slovenských organov (17,5 tis. Sk). Krytie nákladov prieskumno-analytickej činnosti v rámci nešpecifikovanej činnosti, zakotvanej v kontrakte v sume 324,1 tis. Sk, predstavuje podiel 11,6% celkovej nešpecifikovanej činnosti organizácie.

Vo **vydavateľskej činnosti** organizácie, s podielom 11,44% celkových nákladov organizácie v roku 2002 a použitím prostriedkov bežného transferu na túto činnosť vo výške 13,07% celkového objemu BT, je výrazná odchýlka plnenia prostriedkov BT, a to najmä v rámci vydania titulov s dlhodobou prípravou (časti 11., 12. a 13. kontraktu) – spôsobená nižším čerpaním priamych mzdových nákladov bežného roku, ako aj v rámci stálej činnosti (časť 10. kontraktu), o ktorej sme zriaďovateľa informovali v minulom roku. Ide o sumu 265,2 tis. Sk, o ktorú bolo krytie uvedených nákladov z prostriedkov BT nižšie než kontraktované sumy. Tieto prostriedky boli využité v rámci realizácie časti kontraktu: vydávanie časopisu Hudobný život, kde bola potreba transferu v rámci nešpecifikovanej činnosti celkom 266 tis. Sk. Rovnako z prostriedkov nešpecifikovanej činnosti bola krytá zvýšená potreba transferu v rámci vydania publikácie I. Stravinskij: Poetika hudby a Kronika môjho života (39,7 tis. Sk), a to z dôvodu vyšších režijných nákladov oproti predpokladu. Celková suma kontraktom rozpísaného transferu - nákladov nešpecifikovanej činnosti organizácie v rámci vydavateľskej činnosti je 40,5 tis. Sk, čo predstavuje podiel 1,45% na celkovej nešpecifikovanej činnosti kontraktu.

V rámci nákladov aktivít **dokumentácie a informatiky** (5,92% celkových nákladov organizácie), pokrytých v zmysle plánu v plnej výške z prostriedkov bežného transferu (podiel 7,65% celkového bežného transferu HC) predstavovali odchýlky čerpania týchto aktivít z prostriedkov BT 128,3 tis. Sk (podiel 4,6% celkovej nešpecifikovanej činnosti kontraktu).

Odchýlky, ktoré sme zriaďovateľovi avizovali (časť 3.3. správy), súvisia s prestavbou štruktúry informačného systému a internetovej stránky Hudobného centra a s ňou súvisiacou celkovou reorganizáciou prác v rámci oddelenia dokumentácie a informatiky. Náklady predpokladané v rámci činností služieb verejnosti a spracovanie podujatí HC do elektronickej podoby (časť 15. a 19. kontraktu) s úsporou BT 118,7 tis. Sk, boli realizované v rámci aktivít so zvýšenou potrebou transferu v rámci nešpecifikovanej činnosti BT – prírastky archívov a ich evidencia a digitalizácia zvukového archívu (časť 17. a 18. kontraktu), čo však neovplyvnilo v danej oblasti celkové plnenie plánovaných činností, úloh a aktivít dokumentácie a informatiky v roku 2002.

Náklady **mimoriadnych úloh**, ktoré HC realizovalo v roku 2002, predstavovali podiel 74,59% na celkových nákladoch organizácie a boli kryté z celkového objemu prevádzkovej dotácie organizácie vo výške 71,25%. Vysoký podiel je ovplyvnený predovšetkým organizáciou Bratislavských hudobných slávností (podiel 53,24% na celkových nákladoch organizácie vrátane nákladov financovaných z mimorozpočtových zdrojov). Festival predstavuje i najväčší podiel v rámci nešpecifikovanej činnosti kontraktu (1 437,4 tis. Sk).

Celkové náklady v rámci mimoriadnych úloh, ktoré sú kryté v rámci nešpecifikovanej činnosti predstavujú 2 073,7 tis. Sk a podiel 74,0% celkovej nešpecifikovanej činnosti organizácie, napriek zvýšeným vlastným výnosom v rámci realizácie mimoriadnych úloh oproti rozpočtu o 1 016,7 tis. Sk (14,7%). Okrem BHS majú na to vplyv najmä režijné náklady takých aktivít ako zabezpečovanie mimoriadnych akcií doma i smerom do zahraničia (pokles potreby BT z dôvodu zvýšených tržieb o 134,9 tis. Sk), Festival koncertného umenia v Žiline (381,6 tis. Sk v rámci nešpecifikovanej činnosti), aktivity v slovenských inštitútoch v zahraničí (272,6 tis. Sk), koncerty v Mirbachovom paláci (68,9 tis. Sk), doriešenie situácie okolo značky Slovkoncert (30,9 tis. Sk) a reorganizácia práce v súvislosti s auditom (10,8 tis. Sk).

Mimoriadne úlohy z poverenia MK SR boli financované z účelovo určených finančných prostriedkov **kapitoly zahraničných stykov** v celkovej sume 118 tis. Sk. Okrem tejto sumy bola potreba organizácie v rámci krytia vzniknutých mzdových a súvisiacich režijných nákladov zverených aktivít v celkovej výške 102,7 tis. Sk, čo predstavuje 3,7% celkovej nešpecifikovanej činnosti kontraktu na rok 2002.

Celkový podiel nákladov zverených aktivít na celkových nákladoch organizácie predstavuje 0,7% a podiel na poskytnutom BT 0,7%.

Ostatná činnosť nezahrnutá v kontrakte predstavuje aktivity plne hradené z výnosov HC, a to realizácia Národného stánku na hudobnom veľtrhu v Cannes – MIDEM 2002 (1,07% celkových nákladov HC), príprava realizácie MIDEM 2003 (0,04% celkových nákladov), reedícia notovej publikácie – J.S.Bach: Malé prelúdiá (0,09%) a príprava festivalu MELOS-ÉTOS 2003 (0,39%).

Celkové náklady aktivít HC v roku 2002 sú uvedené v nasledujúcom prehľade:

Tabuľka č. 4.4.1.

v Sk

Činnosti / produkty organizácie	Náklady na aktivity/činnosti/produkty			Náklady kryté z:		podiel BT z celku
	priame náklady činnosti	Kalkulované náklady z kontraktu		Bežného transferu	Tržieb a výnosov	
		réžia	cekom			
a	1a	1b	1	2	3	4
METODICKÁ ČINNOSŤ :	121 606,99	205 573,81	327 180,80	327 180,80	0,00	1,03
PRIESKUMNO-ANALYTICKÁ ČINNOSŤ:	1 007 739,07	942 363,11	2 020 102,18	1 980 102,18	40 000,00	6,26
VYDAVATEĽSKÁ ČINNOSŤ :	3 016 859,46	1 656 289,03	4 673 148,49	4 133 543,81	539 604,68	13,07
DOKUMENTÁCIA A INFORMATIKA :	922 040,11	1 498 331,50	2 420 371,61	2 420 371,61	0,00	7,65
MIMORIADNE ÚLOHY:	26 805 771,40	3 666 622,29	30 472 393,69	22 532 652,69	7 939 741,00	71,26
MIMORIADNE ÚLOHY- POVERENIE ZS:	214 350,48	71 000,60	285 351,08	220 706,08	64 645,00	0,70
OSTATNÉ AKTIVITY MIMO KONTRAKTU:	544 214,71	107 821,88	652 036,59	0,00	652 036,59	0,00
Spolu:	32 702 582,22	8 148 002,22	40 850 584,44	31 614 557,17	9 236 027,27	99,98
Prevádzková réžia odd. dokumentácie a informatiky	966 906,39	Hospodársky výsledok:		6 442,83		0,02
Prevádzková réžia odd. edičnej činnosti	430 446,51	Bežný transfer celkom:		31 621 000,00		100,00
Prevádzková réžia odd. vonkajších vzťahov	758 552,63	Výnosy HC celkom : (stl.2+stl.3):		40 857 027,27		
Správna réžia	5 992 096,69					
Náklady HC celkom:	40 850 584,44					

Poznámky k tabuľke:

Náklady na činnosť/produkty v sebe zahŕňajú priame a nepriame (režijné) náklady celkom. Nepriame náklady r. 2002 boli na jednotlivé činnosti rozdelené príslušným %-om prevádzkovej a správnej réžie v závislosti od priamych miezd s nasledovným algoritmom:

Prevádzková réžia aktivity: $\frac{\% \text{ Prevádzkovej réžie} \cdot \text{Priame mzdy aktivity}}{100}$

Správna réžia aktivity: $\frac{\% \text{ Správnej réžie} \cdot \text{Priame mzdy aktivity}}{100}$

% prevádzkovej réžie oddelení: $\frac{\text{Prevádzková réžia spolu}}{\text{Priame mzdy spolu}} \cdot 100$

% prevádzkovej réžie oddelení k 31.12.2002 :

* Oddelenie dokumentácie a informatiky: 129,48
 * Oddelenie edičnej činnosti: 57,38
 * Oddelenie vonkajších vzťahov: 75,34

% správnej réžie HC: $\frac{\text{Správna réžia spolu}}{\text{Priame mzdy spolu}} \cdot 100$

% správnej réžie HC k 31.12.2002 : 174,04

Priame mzdy : $\frac{\text{Celková brutto mzda} \cdot \text{celkový počet odpracovaných hodín}}{\text{Celkový fond pracovnej kapacity obdobia}}$

Metodická činnosť

1. Konzultačná a poradenská činnosť

Špecifikácia: metodická, činnosť

Čas trvania: stála činnosť-premietnutá do ukazovateľov kalendárneho roku

Oddelenie vonkajších vzťahov priebežne realizovalo konzultačnú a poradenskú činnosť organizátorom hudobného života na Slovensku ako aj umelcom, a to najmä mladým v podobe vytypovania vhodných podujatí v zahraničí, hľadania možnosti ich prezentácie doma i v zahraničí, odporúčaní vhodných partnerov na spoluprácu či ďalších zdrojov informácií. Telefonicky i v osobnom kontakte sme priebežne poskytovali informácie, rady a konzultácie týkajúce sa dramaturgie rôznych typov podujatí a organizačnej štruktúry hudobného života.

Spoluprácu na tejto činnosti poskytuje aj Oddelenie dokumentácie a informatiky predovšetkým v podobe konzultácií, ale i priamych výstupov z databázy o hudobných podujatiach na Slovensku, interpretoch, skladateľoch a ich tvorbe, ako aj poradenstva poskytovaním informácií o organizátoroch hudobných podujatí.

Prieskumno-analytická činnosť

2. Spracovanie a vyhodnocovanie štatistických výkazov, realizácia a spracovanie prieskumov

Špecifikácia: prieskumno-analytická činnosť

Čas trvania: stála činnosť-premietnutá do ukazovateľov kalendárneho roku

Oddelenie dokumentácie a informatiky zabezpečilo získanie, štatistické spracovanie a vyhodnotenie *Ročných výkazov o činnosti hudobných telies a umeleckých súborov KULT (MK SR) 5-01* za rok 2001 (apríl 2002). Výkaz bol vypracovaný s cieľom získať prehľad o aktivitách hudobných telies a umeleckých súborov, a tým napomôcť pri dokresľovaní celkového obrazu hudobného života na Slovensku. V dlhšom časovom horizonte umožní sledovať tendencie vývoja aktivít v tejto oblasti. Zároveň slúži rozšíreniu dokumentačnej práce oddelenia získavaním údajov týkajúcich sa uvádzania slovenských diel jednotlivými súbormi, realizácie nahrávok a pod.

Štatistické zisťovanie v oblasti hudobných telies a umeleckých súborov (**KULT 5-01 Výkaz o hudobnom telese a umeleckom súbore**) je súčasťou programu štátnych štatistických zisťovaní. Pre súbory zahrnuté do zisťovania z toho vyplýva spravodajská povinnosť. Ide o 9 spravodajských jednotiek: Slovenská filharmónia (Musica aeterna, Slovenský komorný orchester Bohdana Warchala, Moyzesovo kvarteto, Slovenský filharmonický zbor, Orchester slovenskej filharmónie), Štátna filharmónia Košice, Štátny komorný orchester Žilina, Slovenský rozhlas (Symfonický orchester Slovenského rozhlasu, Detský miešaný zbor Slovenského rozhlasu, Orchester ľudových nástrojov), Capella Istropolitana, Komorní sólisti Bratislava, SEUK, Lúčnica, Mladé srdcia.

Súhrnné ukazovatele za Slovenskú republiku hovoria, že v tuzemsku menované profesionálne telesá uskutočnili v roku 2001 spolu 545 koncertov, z toho bolo 128 vystúpení orchestra, 47 vystúpení zboru s orchestrom, 5 vystúpení zboru s cudzím orchestrom, 19 vystúpení orchestra s cudzím zborom, 22 vystúpení zboru à cappella, 13 vystúpení sólistov, 95 vystúpení komorných súborov, 165 vystúpení tanečných súborov a 51 výchovných

koncertov. Rovnako ako v predošlých rokoch v celkovom počte vystúpení sledovaných telies prevažovali profesionálne podujatia v oblasti vážnej hudby (294).

Hudobné telesá a umelecké súbory realizovali spolu 174 koncertov v zahraničí.

Po prvý raz sa v rámci štatistického zisťovania zisťovali údaje o repertoári, premiérach a nahrávkach hudobných telies a umeleckých súborov. Do repertoáru hudobných telies a umeleckých súborov v roku 2001 bolo zaradených 1437 hudobných diel, z toho bolo 512 diel slovenských autorov a 925 diel zahraničných autorov. Počas sledovaného obdobia uviedli telesá 73 premiér, z toho 59 premiér slovenských diel a 14 premiér diel zahraničných autorov. Z celkového počtu 440 hudobných nahrávok bolo 425 realizovaných pre médiá a 15 na zvukové nosiče.

Na koncertoch bolo k dispozícii 115 270 miest, pričom počet návštevníkov na vystúpeniach bol 81 447.

Štatistický prieskum za rok 2002 sa rozšíril aj na okruh organizátorov verejných podujatí v oblasti profesionálnej hudobnej kultúry. V tejto súvislosti bola dokončená príprava a uzavreté pripomienkovanie nového výkazu (*Ročný výkaz o činnosti organizátorov verejných podujatí v oblasti profesionálnej hudobnej kultúry za rok 2002*). Po definitívnom schválení Odborom informatiky MK SR bol v decembri 2002 rozposlaný 90 novým spravodajským jednotkám – organizátorom hudobných podujatí. Taktiež bol rozposlaný *Ročný výkaz o činnosti hudobných telies a umeleckých súborov KULT (MK SR) 5-01 za rok 2002*. Ich štatistické spracovanie a vyhodnotenie sa pripravuje k termínu určenému Odborom informatiky MK (31. marec 2003).

Uvedené štatistické prieskumy slúžia potrebám MK SR, Štatistického úradu SR, Hudobného centra, a prostredníctvom spracovania informácií v rámci dokumentačnej práce aj odbornej hudobnej verejnosti.

3. Vydávanie informačného spravodajcu HC Akcent

Špecifikácia: prieskumno-analytická činnosť

Čas trvania: stála činnosť premietnutá do ukazovateľov kalendárneho roku.

ODI pripravilo, zabezpečilo tlač a distribúciu dvoch čísel a jedného dvojčísla informačného spravodajcu HC *Akcent* v slovenskom jazyku a jedného čísla v anglickom jazyku. Vzhľadom na termíny vyplývajúce z procesu verejného obstarávania tlače bolo nutné odložiť vydanie *Akcentu 2/2002*, ktorý vyšiel po uzavretí zmluvy s vydavateľom v septembri 2002, a to ako dvojčíslo *Akcent 2–3/2002*.

Akcent informuje o aktuálnych hudobných podujatiach na Slovensku (festivaly, jubileá a výročia, úmrtia osobností, ceny, premiéry a uvádzanie slovenských diel v zahraničí), vopred informuje o významných zahraničných podujatiach – festivaloch, kurzoch, seminároch, súťažiach. Napokon informuje o činnosti Hudobného centra (nové edičné tituly, programy podujatí HC, prírastky v archívoch HC a pod.), programoch hudobných festivalov poriadaných Hudobným centrom (Bratislavské hudobné slávnosti, Stredoeurópsky festival koncertného umenia Žilina, Melos-Étos). *Akcent* v anglickom jazyku sumarizuje všetky dôležité informácie a fakty zo slovenských čísel *Akcentu* vydaných v priebehu roku a obsahuje ďalšie materiály o dianí v oblasti hudby na Slovensku zaujímavé pre zahraničného čitateľa.

Akcent je určený pre MK SR, hudobné a iné kultúrne organizácie, konzervatóriá a vysoké školy (s hudobným odborom), kultúrne strediská cudzích štátov v SR, hudobné agentúry, vydavateľstvá, širšiu odbornú verejnosť. Anglické číslo sa zasiela Slovenským inštitútom, sesterským organizáciám IAMIC, ECPNM, Dvořákovskej spoločnosti, ako aj iným hudobným organizáciám v zahraničí. Spravodaj je nepredajný a poskytuje sa vyše 400 záujemcom zdarma. V poslednom období pribúda počet záujemcov, ktorí žiadajú o zasielanie *Akcentu*.

4. Spracovanie a vydanie kalendária Hudobné udalosti na Slovensku

Špecifikácia: prieskumno-analytická činnosť

Čas trvania: stála činnosť premietnutá do ukazovateľov kalendárneho roku.

Hudobné udalosti ako jediná publikácia svojho druhu, prináša prehľad a kalendárium podujatí v oblasti hudobnej kultúry na Slovensku.

V januári 2002 ODI zabezpečilo distribúciu kalendária *Hudobné udalosti na Slovensku 2002* a v decembri pripravilo vydanie ďalšieho ročníka. *Hudobné udalosti na Slovensku 2003* zachovávajú dvojazyčnú anglicko-slovenskú mutáciu i pôvodné členenie (podľa povahy podujatí, prehľady sezón jednotlivých koncertných a operných domov, orientačný chronologický zoznam podujatí). Podobne ako Akcent, publikácia sa zasiela Slovenským inštitútom, sesterským zahraničným organizáciám v rámci IAMIC, ECPNM, Dvořákovej spoločnosti, ako aj iným hudobným organizáciám v zahraničí. Publikácia vychádza v náklade 1.000 kusov, je nepredajná a poskytuje sa zdarma. V súčasnosti je táto publikácia jedinou kompletnou informáciou o dianí v oblasti hudby na Slovensku, preto je o ňu mimoriadny záujem najmä v zahraničí.

5. Realizácia prieskumu slovenských organov

Špecifikácia : prieskumno-analytická činnosť

Čas trvania: stála činnosť – premietnutá do ukazovateľov kalendárneho roku.

Výskum historických organov na Slovensku je dlhodobý projekt zameraný na základný výskum, zmapovanie a zdokumentovanie slovenských historických organov. Ako výskumná úloha je súčasťou projektu Ministerstva kultúry SR *Register národného kultúrneho dedičstva*. Projekt sa začal realizovať na pôde HC roku 1998, v roku 2002 prebehla jeho štvrtá etapa. Realizáciou a spracovaním výskumu bol poverený PhDr. Marián Alojz Mayer, (časť objektov spracoval v rokoch 2000 a 2001 Mgr. Marek Cepko). Cieľom projektu je – po celkovom prieskume historických organov na Slovensku – vypracovať návrh zaradenia historicky najvzácnejších organov medzi pamiatkové objekty a iniciovať ochranu a reštaurátorské práce na ohrozených nástrojoch.

V priebehu roku 2002 PhDr. M. A. Mayer preskúmal 206 lokalít a zdokumentoval 220 objektov Bratislavsko-trnavskej diecézy. Odborné spracovanie zahŕňa dokumentáciu organov vrátane označenia lokality, technického popisu nástroja, popisu momentálneho stavu nástroja v elektronickej podobe a dodanie kvalitnej fotodokumentácie.

V súvislosti s plánovanou medzinárodnou konferenciou *Európske historické organy*, ktorá sa má konať v roku 2003 na Slovensku, sa uskutočnili prípravné pracovné stretnutia. Vznikol prípravný výbor, v ktorom Hudobné centrum zastupuje riaditeľka Oľga Smetanová. Na požiadanie prípravného výboru reprezentovala Slovensko na stretnutí Európskej organovej spoločnosti v Bruseli v júni 2002.

6. Vydanie publikácie o slovenských koncertných umelcoch (Slovník slovenského koncertného umenia I. Klavír, organ, čembalo, akordeón)

Špecifikácia: prieskumno-analytická činnosť

Čas trvania: dlhodobá činnosť

Na pôde Oddelenia dokumentácie a informatiky bol dokončený a vydaný *Slovník slovenského koncertného umenia I. Klavír, organ, čembalo, akordeón*, ktorý pojednáva o

slovenských interpretov vážnej hudby – hráčoch na klávesových nástrojoch. Rukopis pripravil PhDr. Vladimír Čížik, text odborne redigovala PhDr. Alžbeta Rajterová. Jadrom publikácie je 53 hesiel – miniprofilov klaviristov, organistov, čembalistov a akordeonistov, umelecky činných v roku 2002. Náčrtu vývoja hry a pedagogiky v jednotlivých nástrojových odboroch a historickým kontextom ich prítomnosti na našom území je venovaný úvod, publikáciu dopĺňa menný register. Jednotlivé heslá tvoria zároveň základ databázy o koncertných umelcoch prístupnej v ODI (v elektronickej verzii sú niektoré kapitoly – najmä repertoár – podstatne kompletnejšie).

Po publikáciách *100 slovenských skladateľov* (Bratislava, Národné hudobné centrum 1998), *Slovník slovenského jazzu* (Yvetta Kajanová, Bratislava, Národné hudobné centrum 1999, anglická verzia *The Book of Slovak Jazz*, Bratislava, Hudobné centrum 2000) sa tak verejnosti dostáva do rúk ďalšia publikácia slovníkového typu. Prvý diel edície, ktorá by mala pokračovať publikáciami o koncertných umelcoch ďalších odborov, začína sa vyplňať medzera v prácach dokumentačného zamerania. Zároveň má predpoklady stať sa užitočnou pomôckou na orientáciu v koncertnej praxi. Je určená všetkým organizátorom hudobného života na Slovensku, najmä vyšším územným celkom, mestským kultúrnym strediskám, organizátorom festivalov, umeleckým agentúram, záujmovým združeniam, a i.

7. Konceptné materiály, analýzy a odborné stanoviská pre MK SR

Špecifikácia: prieskumno-analytická činnosť

Čas trvania: krátkodobá činnosť

ODI bolo poverené vypracovaním konceptného materiálu k programovému vyhláseniu vlády SR týkajúceho sa úlohy č. 8/A6 – *Návrh na riešenie záchrany historických organov, zbierok hudobných nástrojov a hudobných archívov*, ako aj organizačnou prípravou stretnutia odborníkov v oblasti starej hudby, ktoré sa na podnet MK SR uskutočnilo na pôde Hudobného centra. Bola mu tiež zverená príprava podkladov pre stretnutie predstaviteľov inštitúcií, spolkov a organizácií, ktoré sa konalo na pôde MK SR v decembri 2002.

V priebehu roku 2002 sme vypracovali podklady pre spoluprácu v oblasti hudby v rámci viac ako 20-tich medzinárodných a bilaterálnych dohôd. Medzi najvýznamnejšie bude patriť pravdepodobne dohoda so Slovinskom, Ruskom, Švédskom a Saskom. Obe strany majú záujem na aktívnej spolupráci a výmene umelcov v rámci festivalov, ako aj výmenných štúdijských pobytov mladých talentov v oblasti hudby.

Vydavateľská činnosť

8. Hudobný život – časopis – mesačník

Špecifikácia: vydavateľská činnosť

Čas trvania: stála činnosť

Redakcia časopisu *Hudobný život* pripravovala vydávanie časopisu *Hudobný život* v roku 2002 bez zmien, ako mesačník s jedným ročným dvojčíslo. *Hudobný život* – časopis pre klasickú hudbu, džez a world music informuje v prvom rade o celom spektre hudobného života na Slovensku, prináša kritické reflexie o koncertnom dianí i dianí na našich operných scénach a glosuje aj pozoruhodné udalosti v európskych operných domoch a na európskych koncertných pódioch. Pravidelné seriály zahŕňajú pôvodné štúdie z novodobej histórie slovenskej kompozičnej tvorby, mapujú našu opernú históriu a predstavujú tiež tvorcov svetovej hudobnej moderny. Pravidelné rozhovory prinášajú široké spektrum názorov významných osobností na problémy súčasného hudobného diania.

V decembri 2002 sa uskutočnila verejná súťaž na prípravu do tlače a tlač časopisu *Hudobný život*. Súťaž prebehla korektne, žiadny z neúspešných uchádzačov voči nej nevzniesol námietku. Víťazom súťaže sa stala spoločnosť ACADEMIC ELECTRONIC PRESS, spol. s r. o., v Bratislave.

Celkové kalkulované náklady, vynaložené na túto činnosť v sume 2 799,6 tis. Sk pozostávajú z priamych nákladov aktivity v sume 1 778,8 tis. Sk a režijných nákladov v sume 1 020,8 tis. Sk. Ich krytie je okrem vlastných výnosov z predaja časopisu v sume 173,1 tis. Sk a vlastných výnosov ostatnej edičnej činnosti v sume 360,5 tis. Sk a z prostriedkov bežného transferu v sume 2 266 tis. Sk, v tom suma rozpisu v kontrakte 2 000 tis. Sk a v rámci nešpecifikovanej činnosti kontraktu 266 tis. Sk.

	Počet vytlačených kusov za rok 2002	z toho predaných	remitenda
<i>Hudobný život</i>	12628	11248	1380

9. Edícia J.L.Bellu, Inštruktívne skladby

Špecifikácia: vydavateľská činnosť

Čas trvania: stála činnosť

Súborné dielo Jána Levoslava Bellu

1. Ján Levoslav Bella: *Nokturno pre sláčikové kvarteto*
2. Ján Levoslav Bella: *Sláčikové kvarteto g mol*

Inštruktívna literatúra

3. Dušan Bill (ed.): *Cantica*, výber z repertoáru chrámových zborov

ad 1: Titul vyšiel v novembri 2002 v náklade 300 ks.

Piaty zväzok bellovskej edície tvorí skladba z neskorého obdobia skladateľovej tvorby stelesňujúca vyváženú harmóniu jeho klasicistickej a romantickej orientácie. Keď Bella skladbu dokončil, mal 87 rokov a už dva roky sídlil vo svojom novom bratislavskom domove. Zväzok obsahuje partitúru a vložené party jednotlivých nástrojov.

Ad 2: Titul vyšiel v decembri 2002 v náklade 300 ks.

”Ak existuje nejaký základný kameň novodobej slovenskej hudobnej kultúry, tak je ním tvorba Jána Levoslava Bellu (1843–1936). Jeho dielo dodnes predstavuje vrcholnú autorskú kvalitu, a to vo všetkých žánroch, v ktorých tvoril.” (Vladimír Godár, editor publikácie). Edícia súborného diela Jána Levoslava Bellu, začatá roku 1997, sa doteraz sústredila na skladateľovu komornú hudbu a hudbu pre klavír. K trom doteraz vydaným zväzkom pribúda šiesty, obsahujúci *Sláčikové kvarteto g mol*.

Ad 3: Titul vyšiel v decembri 2002 v náklade 800 ks.

Už mnoho rokov čakajú naše chrámové zbory na domáceho vydavateľa, ktorý by aspoň v malej miere uspokojil ich potrebu ľahšieho prístupu ku skladbám, vhodným pre ich účinkovanie na cirkevných slávnostiach a zhromaždeniach. Zborník, ktorý predkladáme, obsahuje viachlasné skladby pre jednotlivé obdobia cirkevného roku, ktoré sú vhodné ako spevy k menlivým častiam bohoslužieb, alebo ako spevy pri iných cirkevných obradoch. Sú v ňom zborové skladby najznámejších svetových i domácich autorov od stredoveku až po súčasnosť, od Josquina po Pärta, od Bellu po Rajtera.

Roku 2002 teda vyšli v rámci stálej činnosti oddelenia edičnej činnosti tieto tituly:

Ján Levoslav Bella: *Nokturno pre sláčikové kvarteto*

Ján Levoslav Bella: *Sláčikové kvarteto g mol*

Dušan Bill (ed.): *Cantica*, výber z repertoáru chrámových zborov

10. Igor Stravinskij: *Hudobná poetika, Kronika môjho života*

Špecifikácia: vydavateľská činnosť

Čas trvania: dlhodobá činnosť

Na náš knižný trh sa dostáva prvý slovenský preklad dvoch textov od svetoznámeho skladateľa: v prvom z nich autor predkladá súhrn svojich názorov na fenomén hudby tak, ako ich predniesol na Harvardskej univerzite a v druhom, napísanom zhruba o päť rokov skôr (roku 1935), opisuje priebeh svojho umeleckého života, pričom v mnohých odbočkách odhaľuje svoje pocity v konfrontácii s mystifikáciami kolujúcimi o ňom v tlači a v hudobných kuloároch. Titul vyšiel v decembri 2002 v náklade 500 ks.

11. Peter Niklas Wilson: *Hear and Now. Úvahy o improvizovanej hudbe*

Špecifikácia: vydavateľská činnosť

Čas trvania: dlhodobá činnosť

Známy hudobný publicista a aktívny hudobník skúma fenomén improvizovanej hudby, ktorá sa v posledných desaťročiach radí k najaktuálnejším smerom na svetovej scéne. Za teoretickými úvahami o improvizácii a kompozícii, ktoré s filozofickým nadhľadom prepájajú súčasnú hudobnú prax so širším kontextom, nasleduje časť profilov a rozhovorov s kľúčovými hudobníkmi a súbormi. Ide o jednu z mála teoretických prác zaoberajúcich sa najsúčasnými hudobnými trendmi (multimédiá v hudbe, improvizovaná hudba atď.). Preklad Wilsonovej práce zaujme mladšiu generáciu, ktorá prejavuje veľký záujem o túto oblasť. Titul vyšiel v decembri 2002 v náklade 300 ks.

12. Gerald Abraham: *Stručné dejiny hudby- publikácia*

Špecifikácia: vydavateľská činnosť
Čas trvania: dlhodobá činnosť

Od roku 1964 neboli na Slovensku vydané všeobecné dejiny hudby, a pritom publikácia tohto druhu je základnou potrebou každého hudobníka a príťažlivým čítaním pre laika. *Stručné dejiny hudby* od Geralda Abrahama je obsažná, prehľadná, názorovo vyhranená publikácia vydaná v renomovanom vydavateľstve Oxford University Press. S jej prekladom sme začali už v roku 2001, vzhľadom na rozsah knihy bude do tlače pripravená až roku 2003. Nateraz sa prekladá z angličtiny (prekladá Katarína Godárová) a pracujeme na získaní práv na ilustrácie.

13. Arnold Schönberg: *Štrukturálne funkcie harmónie*

Špecifikácia: vydavateľská činnosť
Čas trvania: dlhodobá činnosť

Posledné dokončené teoretické dielo Schönberga reprezentujúce jeho celoživotné poznatky o klasickej a romantickej harmónii. Dielo je považované za základnú prácu v tomto odbore. Text sa prekladá z angličtiny (prekladá Peter Zagar). Práca na preklade začala roku 2002 a potrvá do polovice roku 2003.

Činnosť v oblasti dokumentácie a informatiky

14. Dokumentácia a budovanie databáz

Špecifikácia: prieskumno-analytická činnosť
Čas trvania: krátkodobá činnosť

Oddelenie pokračovalo v budovaní *databázy slovenských koncertných umelcov*, v aktualizácii *profilov slovenských skladateľov* a dopĺňaním nových údajov (cca 25 doplnených a 5 nových profilov skladateľov vážnej hudby). K záveru roku bol pripravený prehľad premiér diel našich skladateľov za rok 2002 (uverejnený v *Akcente 2002/4*). Zohľadňujúc požiadavky MK SR priebežne sa pripravovali podklady profilov jubilujúcich umelcov.

Podobne sa pokračovalo v dokumentácii a budovaní *databázy osobností a ansámblov v oblasti ostatných žánrov* (cca 24 profilov), ako aj v zbieraní a archivovaní materiálov o umelcoch a podujatiach v tejto oblasti. Zintenzívnili sa práce na príprave publikácie o slovenskom blues (dotazníky bluesovým hudobníkom a skupinám, pracovné stretnutie autorov textov, prepisovanie a redigovanie textov).

Prieskum hudobných podujatí v priebehu roku priniesol rozšírenie evidovaného počtu dokumentovaných hudobných podujatí na Slovensku cca o 45 nových položiek (výstup: publikácia *Hudobné udalosti na Slovensku 2003*, údaje sprístupnené taktiež na internetových stránkach HC).

15. Služby verejnosti – knižnica a študovňa HC

Špecifikácia: Činnosť v oblasti dokumentácie a informatiky
Čas trvania: stála činnosť

V rámci poskytovania **knižničných služieb** je v študovni možné prezenčné štúdium základnej muzikologickej literatúry, encyklopedických diel, domácich a zahraničných periodík a dennej tlače, a tiež výpožičná služba odbornej literatúry. Na požiadanie sú poskytované rešeršné služby jednak ako výstup z domáceho knižničného systému LIBES, v ktorom sú operatívne evidované knižné prírastky, a jednak prostredníctvom CD–Rom Slovenská národná bibliografia.

V rámci poskytovania **archívnych výpožičných služieb** je v študovni možné prezenčné štúdium materiálov z archívnych fondov HC, posluch diel slovenských a zahraničných autorov zo zvukového archívu HC, prezenčné štúdium partitúr slovenských a zahraničných diel súčasnej hudby, sledovanie videozáznamov z vybraných hudobných podujatí a videonahrávok slovenských operných diel z videoarchívu HC.

Knižnica odoberá dennú tlač, z ktorej sa zabezpečuje **výstrižková služba** v oblasti hudobnej kultúry pre potreby dokumentačných fondov oddelenia ako aj pre odbornú verejnosť.

Oddelenie zabezpečilo v uplynulom roku plynulý chod všetkých ponúkaných služieb študovne na zodpovedajúcej úrovni a k spokojnosti návštevníkov. Služby študovne využilo prezenčne cca 950 návštev, telefonicky cca 410 osôb, vyžiadaných bolo 5 rešerší. Do knižničného systému LIBES bolo zapísaných 350 kníh. V decembri sa uskutočnila revízia fondu kníh a predbežná revízia fondu CD.

ODI naďalej vybavovalo početnú domácu i zahraničnú elektronickú a písomnú korešpondenciu a poskytovalo služby pre verejnosť (poskytovanie informácií, prehrávky diel slovenských skladateľov, knižničné služby a pod.). Pripravovalo podklady o hudobných podujatiach na Slovensku do domácich publikácií (Diár významných kultúrnych akcií v SR na rok 2003, vydavateľ Slovenské národné múzeum a ďalšie) a medzinárodných hudobných adresárov a katalógov (PAYE 2003 – hudobné festivaly na Slovensku, Kultúrny sprievodca Strednou Európou, vydávaný Inštitútom pre podunajský priestor a Strednú Európu, ECPNM – Calendar of European New Music Events 2003, Dresdner Zentrum für zeitgenössische Musik, Musical America 2003 a ďalšie), ako aj podklady o Hudobnom centre na publikovanie v materiáloch medzinárodných hudobných organizácií, ktorých je HC členom (IAMIC News, Gaudeamus Information, informačný bulletin IMC). Podieľalo sa dramaturgicky na príprave koncertu slovenskej hudby vo Varšave poriadaného Slovenským inštitútom vo Varšave.

V sledovanom období oddelenie zabezpečovalo starostlivosť o výpočtovú techniku pre celú organizáciu.

16. Spracovanie a aktualizovanie www stránky, DSS Snorka

Špecifikácia: Činnosť v oblasti dokumentácie a informatiky
Čas trvania: stála činnosť

Oddelenie naďalej zabezpečuje prevádzku a aktualizáciu web stránky HC www.hc.sk. V roku 2002 prebiehala v súvislosti s dobudovaním a sprístupnením Databázového systému Hudobného centra Snorka transformácia jej štruktúry i grafickej úpravy. V oblasti technického zabezpečenia sa uskutočnil prenos verejnej časti (t. j. dostupnej v internete) databázy zo servera www.hudobnecentrum.sk na server www.hc.sk a bol vytvorený automatický rotačný zálohovací systém s možnosťou pravidelného zálohovania databázových údajov. Z titulnej stránky Hudobného centra sú k dispozícii Hudobné udalosti roku 2003.

Priebežne sa aktualizuje kalendárium. Aplikácia umožňuje sledovať podujatia, na ktorých sa uvádzajú skladby slovenských skladateľov, a sú prepojené s modulom Slovenskí skladatelia a informáciou o skladbe (ak je k dispozícii).

Aplikácia vytvorená pre Oddelenie edičnej činnosti (*Vydavateľstvo Hudobného centra*) umožňuje pracovníkom OEČ samostatne dopĺňať na webovú stránku HC údaje o časopise *Hudobný život* a aktualizovať informácie v databázach o publikáciách.

K dispozícii je informácia o aktuálnych jubileách a výročiach slovenských skladateľov, doplnené informácie o premiérach skladieb za rok 2002. Intranetová databáza umožňuje editovať pomocou internetového prehliadača životopisné údaje a údaje o skladbách. Prebieha export životopisných údajov a údajov o dielach z textovej do databázovej podoby a následne výstup do internetu. V module Slovenskí koncertní umelci prebieha prenos dát o hráčoch na klávesové nástroje do DSS.

V súlade s harmonogramom prebehlo v rámci prepájania systémov rôznych inštitúcií prepojenie údajov v Snorke s kompletným *Edičným katalógom Hudobného fondu*.

17. Prírastky archívov a ich evidencia

Špecifikácia: Činnosť v oblasti dokumentácie a informatiky

Čas trvania: Stála činnosť – premietnutá do ukazovateľov kalendárneho roku.

V prvom polroku pribudlo do archívu HC na základe spolupráce s vydavateľmi, hudobnými organizáciami a umelcami 70 nových CD nosičov a 70 notových titulov. V sledovanom období sme priebežne dopĺňali a evidovali v systéme LIBES knižničný fond a dopĺňali systematizovaný fond bulletinov a materiálov z hudobných podujatí.

18. Digitalizácia zvukového archívu

Špecifikácia: Činnosť v oblasti dokumentácie a informatiky

Čas trvania: dlhodobá činnosť

V rámci digitalizácie zvukového archívu prebiehalo na začiatku testovanie rôznych verzií odšumovacích softvérov. Po výbere postupu spracovania mg pásov na CD nosiče bolo digitalizovaných cca 100 CD s dielami slovenských skladateľov.

19. Spracovanie podujatí HC do elektronickej podoby

Špecifikácia: Činnosť v oblasti dokumentácie a informatiky

Čas trvania: dlhodobá činnosť

V rámci komplexného spracovanie festivalu Melos-Étos boli digitalizované plagáty všetkých šiestich ročníkov a do elektronickej podoby kompletne spracované údaje o reálne odohraných programov 1. až 6. ročníka. Do elektronickej podoby boli spracované ročníky 2000, 2001 a 2002 Bratislavských hudobných slávností. Započalo sa spracovanie prehľadnej databázy Stredoeurópskeho festivalu koncertného umenia Žilina prepisom údajov o slovenských umelcoch, ktorí na ňom účinkovali v priebehu posledného desaťročia.

20. Spracovanie BHS do elektronickej podoby

Špecifikácia: Činnosť v oblasti dokumentácie a informatiky

Čas trvania: krátkodobá činnosť

V rámci tejto úlohy sú spracované reálne odohrané programy všetkých ročníkov BHS v podobe databázy a boli digitalizované umelecké plagáty BHS. Štádium príprav spracovania fotografického materiálu do elektronickej podoby sa predĺžilo vzhľadom na neprehľadnosť fondov fotografií, čo si vyžaduje dlhší čas na triedenie a identifikáciu.

Mimoriadne úlohy

21. Bratislavské hudobné slávnosti

Špecifikácia: mimoriadne úlohy

Čas trvania : stála činnosť premietnutá do ukazovateľov kalendárneho roku

”Tridsiaty ôsmy ročník BHS je teda za nami. Vo svojej histórii a v súvislosti s reálnymi možnosťami zrejme dosiahol vrchol... Ak mediálne upútavky hovorili o hviezdnych dirigentoch, orchestroch a sólistoch, tak kreácie huslistky Sarah Chang, klaviristu Sokolova, huslistu Kremera, dirigentov Peška a Judda, či špičkových symfonických telies z Prahy, Budapešti, Varšavy a Linzu – a ich dirigentov Ashkenazyho, Fischera, Wita a Russella Daviesa, ale aj mnohých ďalších, dokázali, že nešlo len o reklamnú kampaň. Každá, čiastková výčitka teda pripadá malicherná.

BHS 2002 strhli publikum, či skôr vzájomne sa obohacovali, komunikovali a sála večer, čo večer naplnená mladými divákmi je tou najlepšou devízou do budúcnosti. Súčasne aj výzvou a príkladom ako robiť vážnu hudbu počas ďalších 340 dní v roku....”

Jedno z hodnotení recenzentov a kritikov, ktorí počas celého festivalu vyzdvihovali program ”dramaturgicky zaujímavo zostavený, s kontrastným a dômyselne vygradovaným repertoárom”... s hviezdami instrumentalistami i vokalistami, ktorí disponovali ”technickou brilantnosťou a kultivovanosťou umenia, výrazovou mnohotvárnosťou... fascinovali fenomenálnou technikou (Grigory Sokolov)...”

....”jeden večer lepší ako predchádzajúci. Už dávno sa nepodarilo vytvoriť taký prítiažlivý program na BHS ako tento rok. Množstvo neošúchaných diel, vynikajúce dirigentské osobnosti, svetové premiéry, šarmantní interpreti, ktorí majú zvuk v zahraničí...

Kráľ David ako imponujúce a reprezentatívne ukončenie 38. ročníka nášho najväčšieho hudobného festivalu...”

”V programe BHS 2002 si ceníme najmä dramaturgickú orientáciu na modernejšiu, respektívne výbornú, ale u nás málo hrávanú hudbu...”

Mohli by sme ďalej citovať z postrehov recenzentov (výber v prílohe) ako odozvu na ročník, ktorý bol všeobecne pokladaný za najvyváženejší po všetkých stránkach: dramaturgickej, zastúpením diel rôznych štýlových období svetovej hudobnej literatúry i slovenských skladateľov, zahraničných špičkových interpretov v konfrontácii s umením slovenských sólistov, svetových premiér – dokonca zahraničného hudobného skladateľa, i slovenských skladateľov, z ktorých jedno dielo vzniklo po prvýkrát priamo na objednávku Festivalového výboru BHS (Ilja Zeljenka : *Koncert pre violončelo a orchester*).

Dramaturgia festivalu kládla dôraz na prezentáciu najreprezentatívnejších symfonických telies z hlavných miest krajín V4 : Česká filharmónia, Varšavská filharmónia, Budapest Festival Orchestra, Slovenská filharmónia, Symfonický orchester Slovenského rozhlasu. Skvelé výkony podali ďalšie hosťujúce orchestre, ktoré patria k európskej špičke – Bruckner Orchester Linz, Orchestre National de Montpellier, Bach Collegium Mníchov.

BHS 2002 boli festivalom hviezd s vynikajúcim huslistom Gidonom Kremerom (4.10.), brilantným klaviristom Grigory Sokolovom (2.10.), strhujúcou mladou huslistkou Sarah Chang (27.9.), huslistom Pierrom Amoyalom (28.9.), klaviristom Ivanom Moravcom (5.10.), či saxofonistom Johnom Edwardom Kellym (1.10.)... Taktovku držali hviezdne osobnosti Vladimír Ashkenazy (6.10.), Iván Fischer (7.10.), James Judd (11.10.), Libor Pešek (27.9.), Dennis Russell Davies (10.10.), Antoni Wit (30.9.), Andrew Parrott (8.10.)...

Vynikajúco sa prezentovali slovenskí interpreti, z ktorých treba vyzdvihnúť najmä pozoruhodný výkon Mikuláša Škutu pri interpretácii náročného diela J.S.Bacha *Goldbergove variácie*. Tento večer s Grigory Sokolovom možno považovať za "večery pre náročného poslucháča", pri ktorých sústredené ticho vystriedal uznanlivých aplauz...

K ozvláštneniu festivalových koncertov patria vždy premiéry: novinkou na BHS 2002 bolo dielo na objednávku – vyššie spomenutý opus Ilju Zeljenku, ktorý zaznel na koncerte z diel slovenských skladateľov /9.10./ Udalosťou bola aj svetová premiéra skladateľa Miguela Kertsmana – *Komorná symfónia č. 1 Boa Viagem Shoreline* v podaní hosťujúceho orchestra z Linza. Zo slovenských skladateľov nemožno zabudnúť ani na premiéru diela Juraja Hatrika – koncertnú fantáziu pre klavír a orchester "*Ecce quod natura*" a *Malú vrchovskú symfóniu* Mikuláša Moyzesa. Za výnimočné možno považovať uvedenie *Omše Es dur* pre sóla, zbor a orchester od Jána Levoslava Bellu, v obnovenj premiére od roku 1889.

Z výročí svetových skladateľských osobností istú dramaturgickú líniu tvorili skladby Igora Stravinského.

Zo zaujímavých a zriedka uvádzaných diel na slovenských koncertných pódiami pripomíname A.Honeggera *Kráľ Dávid* (11.10.), F.Poulenca *Gloria* (5.10.), Ph. Glassa *Koncert pre saxofónové kvarteto a orchester* (10.10.), či E.Laloa *Le Roi d'Ys* (5.10.).

"Zaradenie inscenácie dvoch melodram Jirího Antonína Benda z roku 1775 *Ariadna na Naxe* a *Medea* bolo výborným dramaturgickým nápadom. Nielen preto, že Benda patrí k najvýznamnejším tvorcom tohto zvláštneho, náročného a neprávom ešte stále takmer obchádzaného hudobno-dramatického žánru, ale aj preto, že takéto podujatie možno označiť ako typické festivalové, teda nie každodenné, bežné, sezónne. Naštudovania so súborom Musica Aeterna sa ujal dirigent Anton Popovič. Dirigent mal partitúru úplne vo svojej moci, náročný hudobný text dobre prečítal, detailne vypracoval"... toľko recenzent. Táto náročná a netypická produkcia bola vskutku výnimočnou v rámci programovania BHS za uplynulé obdobie.

K festivalovej atmosfére patria aj hudobno-dramatické diela – v historickej budove SND to boli tentoraz premiéry opier A.Schönberga *Očakávanie* a G.Pucciniho *Plášť* a hosťovanie Opery ND Praha.

Výnimočnou udalosťou a navýsosť festivalovou produkciou bolo účinkovanie amerického baletného súboru Elisa Monte Dance, ktorý uviedol choreografie na hudbu dvoch slovenských skladateľov Petra Zagara a Vladimíra Godára.

Súčasťou festivalu BHS je každý rok vedecká konferencia – v roku 2002 na tému *Receptia európskej hudobnej tvorby v slovenskej hudobnej kultúre 20. storočia do roku 1948* (10.-11.10.).

K vizuálnej prezentácii BHS patrí každoročne výtvarné dielo s hudobnou tematikou od slovenských výtvarných umelcov. Po tom, čo BHS "objavili" pre Slovensko opätovne v roku 2000 Nikolaja Feďkoviča (pôsobiaceho v Nemecku), ktorý namaľoval dielo špeciálne na požiadavku BHS, v roku 2002 to bol opäť "objavený" umelec slovensko – rusko-francúzskych koreňov Serge Charchoune – Sergej Šaršún a jeho *Modrý valčík*.

BHS 2002 našli veľkú odozvu v médiách, reklamné spoty sa vysielali v Slovenskom rozhlase, STV, Markíze a v Rádiu Twist.

BHS zaznamenalo na 38. ročníku doposiaľ najvyššie tržby, ktoré za predaj vstupeniek a bulletinov presiahli hranicu 800 tisíc Sk.

Roku 2002 si Asociácia európskych festivalov, ktorej sú BHS členom, pripomínala 50 rokov svojej činnosti. V prezentácii vybraných programov v sídle asociácie (Ženeva a zámok Coppet) mali svoje miesto aj BHS, a to v súvislosti s účinkovaním jedného z víťazov Medzinárodnej tribúny mladých interpretov TIJI UNESCO violončelistu Capucona. BHS na podujatí reprezentovala I. Pažitková, ktorá je od roku 2002 členkou výboru EFA.

Celkové kalkulované náklady, vynaložené na festival v sume 20 486,8 tis. Sk pozostávajú z priamych nákladov aktivity v sume 19 216,9 tis. Sk a režijných nákladov v sume 1 269,9 tis. Sk. Ich krytie je okrem vlastných výnosov festivalu v sume 1 534,4 tis. Sk, dofinancovania účelovo viazanej časti rezervného fondu v sume 815 tis. Sk, vlastných výnosov ostatnej činnosti HC (v rámci réžie) v sume 1 300 tis. Sk, z mimorozpočtových prostriedkov (VPS) v sume 7 000 tis. Sk a bežného transferu na činnosť v sume 9 702,4 tis. Sk, v tom suma rozpisu v kontrakte 7 400 tis. Sk, rozpočtové opatrenie MK SR 1 000 tis. Sk a v rámci nešpecifikovanej činnosti kontraktu 1 437,4 tis. Sk. Zvýšené náklady festivalu boli spôsobené v súvislosti s operatívnym riešením zmien v rámci jednotlivých koncertov a pozvaných umeleckých telies ako aj skutočnosťou, že časť nákladov súvisiacich s pozvaním najvýznamnejších orchestrov krajín V4 mala byť hradená z prisľúbenej finančnej podpory zo strany Višegradskeho fondu.

22. Stredoeurópsky festival koncertného umenia v Žiline

Špecifikácia: mimoriadne úlohy

Čas trvania: stála činnosť – premietnutá do ukazovateľov kalendárneho roku

XII. ročník Stredoeurópskeho festivalu koncertného umenia v Žiline sa konal v dňoch 21. – 27. apríla 2002 v Dome umenia "Fatra". V rámci šiestich večerných koncertov sa predstavilo 12 mladých interpretov vážnej hudby zo šiestich európskych krajín (Česká republika, Maďarsko, Poľsko(Nemecko, Rakúsko, Rusko a Slovenská republika), ktorých umelecké majstrovstvo hodnotila medzinárodná porota v zložení: Eva Fischerová-Martvoňová, Alžbeta Rajterová – predsedníčka poroty, Sarah Meredith (USA), Henrik Pröhle (Maďarsko) a Lenka Foltýnová (Česká republika).

Všetci mladí umelci mali za sebou už celý rad významných ocenení z medzinárodných interpretačných súťaží a na festivale predviedli vynikajúce výkony. Cenu kritiky tohto roku obdržalo duo Bernhard Berchtold, tenor (Rakúsko) a Irina Purižinskaja, klavír (Rusko). Cenu pre najmladšieho účastníka festivalu získal český violončelista Šimon Veis. Slovenskú republiku na festivale dôstojne reprezentovali – huslista Peter Daniš, gitarista Martin Krajčo, klaviristka Jordana Palovičová a sopranistka Martina Masaryková.

Na záverečnom koncerte vystúpil držiteľ minuloročnej Ceny kritiky – slovenský harfista Ladislav Papp.

Celkové kalkulované náklady, vynaložené na túto činnosť v sume 1 972,9 tis. Sk pozostávajú z priamych nákladov aktivity v sume 1 445,9 tis. Sk a režijných nákladov v sume 527 tis. Sk. Ich krytie je okrem vlastných výnosov festivalu v sume 139,3 tis. Sk, vlastných výnosov ostatnej koncertnej činnosti v sume 115 tis. Sk a z prostriedkov bežného transferu v sume 1 718,6 tis. Sk, v tom suma rozpisu v kontrakte 1 337 tis. Sk a v rámci nešpecifikovanej činnosti kontraktu 381,6 tis. Sk.

23. Výchovné koncerty

Špecifikácia: mimoriadne úlohy

Čas trvania: stála činnosť – premietnutá do ukazovateľov kalendárneho roku

Roku 2002 zrealizovalo oddelenie vonkajších vzťahov 411 výchovných koncertov, čo je o 18% viac ako plánovaný počet.

Najúspešnejšie témy:

1. Čo je to muzikál	105	predvedení
2. Vláčik Doremifáčik	53	"
3. Medveďku, daj labku	51	"
4. Vývoj jazzu	42	"
5. Popolvár	38	"
6. Tanec v hudbe	35	"

Práca skupiny odborníkov z rôznych oblastí, dotýkajúcich sa hudobnej výchovy (psychológovia, pedagógovia,), viedla k vypracovaniu dokumentu o prognózach a potrebách hudobnej výchovy na Slovensku, pričom hlavným cieľom tohto dokumentu je dosiahnutie medzirezortnej spolupráce MŠ-MK v oblasti výchovných koncertov.

Tento cieľ sa podarilo dosiahnuť, v roku 2003 sa začne pripravovať nová koncepcia rozvoja hudobnej kultúry v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu, na ktorej sa už budú zúčastňovať obe ministerstvá spolu s príslušnými inštitúciami, a to podľa možností aj finančnou spoluúčasťou.

V rámci prípravy nového smerovania výchovných koncertov OVV vypracovalo projekt perspektívnej spolupráce s British Council Bratislava. Cieľom projektu by bolo možnosť na Slovensku aplikovať model anglických "school concerts", ktoré sú koordinované z Londýna a stavajú na spolupráci škôl, umelcov, umeleckých škôl a miestnych organizátorov, pričom základným východiskom je lokálne sociokultúrne prostredie cieľovej skupiny

Dôležitým krokom ku systematickej práci s výchovnými koncertmi je aj vytváranie ich prvej databázy. Databáza je štruktúrovaná podľa stavu projektov /zaniknuté, aktuálne, načrtnuté/, podľa témy, cieľovej skupiny, finančno-technických nárokov a obsadenia . Katalogizácia jednotlivých koncertov pripravuje platformu pre vytvorenie ucelenej štruktúry, ľahko aktualizovateľnej a prehľadnej. Tým sa zjednoduší aj prístup k novým projektom, ako aj príprava koncepcie výchovných koncertov.

Celkové kalkulované náklady, vynaložené na túto činnosť v sume 2 463,1 tis. Sk pozostávajú z priamych nákladov aktivity v sume 2 002,7 tis. Sk a režijných nákladov v sume 460,4 tis. Sk. Ich krytie je okrem vlastných výnosov aktivity v sume 983,2 tis. Sk z prostriedkov bežného transferu v sume 1 479,9 tis. Sk, v tom suma rozpisu v kontrakte 1 479 tis. Sk a v rámci nešpecifikovanej činnosti kontraktu 0,9 tis. Sk.

24. Koncerty v Mirbachovom paláci

Špecifikácia: mimoriadne úlohy

Čas trvania: stála činnosť – premietnutá do ukazovateľov kalendárneho roku

V rámci pravidelných cyklov pripravilo HC 34 koncertov komornej hudby. Priemerná návštevnosť dosiahla v najvyťaženejších mesiacoch (január až jún) vyše 80% kapacity sály, v mesiacoch bohatších na iné hudobné i nehudobné aktivity (september až december) bola návštevnosť priemerne 60% kapacity sály, niektoré koncerty však boli nielen vypredané, ale bolo treba pristaviť ďalšie sedadlá.

Na nedeľných matiné odznelo 14 premiér slovenských skladateľov a 1 česká premiéra.

Tri koncerty boli venované výročiam slovenských skladateľov – 100. výročie narodenia M.Vileca, 70.narodeniny I.Zeljenku a 90.výročie narodenia J.Kowalského.

Dramaturgia zahŕňala aj výročia svetových skladateľov – L.v.Beethoven, J.Brahms, J.S.Bach . Medzi najzaujímavejšie koncerty patrilo vystúpenie Istropolis Kvinteta, akordeónové duo R.Kákoni a V.Čuchran, J.Podhoranský a D.Varínska.

Vyzdvihnúť treba pozitívnu odozvu publika na vystúpenia zástupcov mladej generácie (K.Cattarino a I.Gajanovič, K.Mihalov, B.Dugovič s Moyzesovým kvartetom, T.Brcko, P.Daniš, M.Árendárik, Z.Limpárová, J.Gráf a D.Hlinková).

Okrem pravidelných komorných cyklov usporiadalo HC v rámci nedeľných matiné a v spolupráci so speváčkou súťažou Mikuláša Schneidra-Trnavského a udelenia Ceny Hudobného centra pre najlepších slovenských účastníkov v oboch kategóriách, (23. júna) slávnostný koncert držiteľov uvedenej ceny v Mirbachovom paláci v Bratislave – v I. kategórii to boli víťazi – Terézia Babjaková a Daniel Čapkovič a II. kategórii – Mária Henselová, ktorá získala 2. cenu.

25 . a 26. Komponované programy a ostatné koncerty na Slovensku

Špecifikácia: mimoriadne úlohy

Čas trvania: stála činnosť – premietnutá do ukazovateľov kalendárneho roku

Už tradične dramaturgicky i organizačne participujeme s Mestskou knižnicou v Bratislave a Miestnym úradom Bratislava Staré Mesto na zabezpečovaní programov Kultúrneho leta. V dramaturgii zohľadňujeme dôležité historické medzníky a udalosti nášho národa, významné životné jubileá našich dejateľov, skladateľov a iných osobností.

Na objednávku miestnych usporiadateľov sme v spolupráci s miestnymi organizáciami realizovali v slovenských mestách a kúpeľoch spolu 75 komponovaných literárno-hudobných programov a koncertov, či už ako vystúpenie sólistov (napr. P. Michalica – husle), menších komorných zoskupení (duá, triá a kvartetá) alebo súborov.

Náklady týchto aktivít neboli kryté z prostriedkov bežného transferu na činnosť HC.

27. Aktivity v Slovenských inštitútoch v zahraničí

Špecifikácia: mimoriadne úlohy

Čas trvania: stála činnosť – premietnutá do ukazovateľov

OVV pokračuje v pravidelnej spolupráci so slovenskými inštitútmi v zahraničí. V tomto rámci HC pripravilo hudobné podujatia, ktoré realizovalo z príspevku MK SR. Spolupráca je najrozvinutejšia s inštitútmi v Budapešti a vo Viedni (10 komorných koncertov), ale aj v Prahe (v roku 2002 však len 2 koncerty pre záplavy a sťahovanie), Ríme, Paríži, Berlíne a Varšave. Okrem toho spolupracujeme aj s našim zastupiteľstvom v Bruseli a Belehrade.

Počet koncertov spolu: 26.

28. Fórum mladých talentov - vyslania mladých slovenských umelcov na medzinárodné interpretačné súťaže

Špecifikácia: mimoriadne úlohy

Čas trvania: dlhodobá činnosť

V rámci koncertného cyklu FÓRUM MLADÝCH TALENTOV Hudobné centrum realizovalo pre mladých umelcov tieto koncerty:

- 17.5.2002 v Hudobnej sieni Bratislavského hradu koncertné vystúpenie speváckeho tria (T. Babjaková, Š. Kocán, D. Čapkovič),
- 16.10.2002 v Štúdiu 12, Jakubovo námestie 12, Bratislava – klavírne polorecitály (E. Sendreiová, M. Arendárik),
- 23.11.2002 v rámci podujatia Brass Seans 2002 a v spolupráci s agentúrou Akord v Primaciálnom paláci vystúpil slovenský trubkár Ľubomír Kamenský,
- 26.11.2002 v Hudobnej sieni Bratislavského hradu – koncertné vystúpenia organistu Martina Gála a fagotistov Petra Kajana a Richarda Košického.

Väčšina z umelcov, vyslaných na súťaže Hudobným centrom, získala popredné umiestnenia aj ďalšie osobitné ceny (medzi inými Terézia BABJAKOVÁ, mezzosoprán, Daniel ČAPKOVIČ – barytón, Štefan KOCÁN – bas, Matej ARENDÁRIK – klavír, Martin GÁL – organ).

Hudobné centrum podporilo aj účasť 10 mladých talentovaných študentov slovenských hudobných škôl (konzervatórií, VŠMU, ZUŠ) na 1. ročníku medzinárodných interpretačných kurzov *Musica Arvensis* (8.-15.júla 2002 v Dolnom Kubíne). Pod vedením domácich a zahraničných pedagógov si zdokonaľovali technické zručnosti v hre na husliach, klavíri, violončele a flaute.

Hudobné centrum pravidelne poskytuje mladým umelcom prípadne ich profesorom informácie o možnostiach účasti na medzinárodných interpretačných súťažiach doma i v zahraničí, pomáha pri vyhľadávaní kontaktov, ako aj pri realizácii ich účasti na vybratých súťažiach.

29. Zabezpečovanie mimoriadnych akcií doma i smerom do zahraničia

Špecifikácia: mimoriadne úlohy
Čas trvania: dlhodobá činnosť

a) vyslanie slovenských umelcov do zahraničia

Matúš Jakabčic a Berco Balogh so skupinou s programom *Bee connection* – v Kultúrno-zábavnom parku Tivoli v Kodani (4.7.2002) – realizované na žiadosť Ministerstva zahraničných vecí SR a Veľvyslanectva SR v Kodani v rámci prístupového procesu a prezentácie hudobného umenia asociovaných krajín EÚ v Dánsku ako predsedajúcej krajine EÚ.

Koncertné vystúpenia klaviristov Mikuláša Škutu, Daniely Varinskej a huslistu Pavla Bogacza i recitál akordeonistu Borisa Lenku na festivale súčasnej hudby Varšavská jeseň, Poľsko, (24. a 26. septembra 2002).

Realizácia koncertného turné Slovenského komorného orchestra Bohdana Warchala pod vedením umeleckého vedúceho Ewalda Danela v Japonsku – 12 večerných koncertov (7.-17. októbra 2002) Osake, Yokohame, Tokiu a i.

Vyslanie Albrechtovho sláčikového kvarteta na tri koncerty do Belgicka (Gent, Brusel-Uccle, Bouillon) (28.11.-1.12.2002) a Bratislavského gitarového kvarteta do Belehradu (16.-19. 12 2002).

Spolupráca na príprave a realizácii koncertu v Ríme v rámci integrácie krajín V4 do Európskej únie – vyslanie Gustáva Kleina (bas).

Tanečný večer v Kodani – v rámci stredoeurópskej kultúrnej platformy sa 19.12.2002 v hlavnom meste Dánska uskutočnil slávnostný tanečný Gala večer krajín V4, Slovinska a Rakúska. Slovenskú republiku reprezentovala skupina súčasného tanca Marta Poláková & company v programe *Body thoughts*. Odborným garantom celého podujatia bolo Ministerstvo zahraničných vecí Rakúskej republiky, ktoré organizáciou podujatia poverilo agentúru

Ideenfindung EI Dr. Alf Kraulitz.

Rozpracovanie Dní kultúry Slovenskej republiky v Montreale (Kanada) - vyslanie 35 slovenských umelcov.

b) prijatia zahraničných hostí – poverenia MK SR

Na základe poverenia ministrov kultúry a zahraničných vecí, prijatie novinára, moderátora rozhlasovej stanice WQXR-FM v New Yorku, hovorcu mnohých prestížnych kultúrnych inštitúcií New Yorku a propagátora slovenského hudobného umenia z USA Gregga Whitesidea (13.-20.8 2002) .

c) príležitostné podujatie

Zabezpečenie koncertného vystúpenia gitaristky Miriam Brüllovej pri príležitosti otvorenia výstavy Slovensko – prírodný klenot v srdci Európy - pre Prírodovedné múzeum SNM na Vajanského nábřeží v Bratislave (6.12.2002.).

30. Doriešenie situácie okolo používania značky Slovkoncert

Špecifikácia: mimoriadne úlohy
Čas trvania: krátkodobá činnosť

Vývoj situácie v kauze registrácie značky "SLOVKONCERT" bol nasledovný:
11.9.2000 T. Písecký podal dve prihlášky kombinovaných ochranných známk obsahujúcich názov SLOVKONCERT a jeho pozmenené grafické označenie oproti logu používaného Hudobným centrom.

20.9.2000 – Almond & Baton, komerčná právnická kancelária ako zástupca Hudobného centra, podala prihlášku kombinovanej ochrannej známky obsahujúcej názov SLOVKONCERT a používané grafické označenie.

20.2.2001 sa Almond & Baton, komerčná právnická kancelária ako zástupca Hudobného centra písomne obrátila na Tomáša Píseckého ako konateľa SLOVKONCERT, s.r.o., a na p. Kopernického ako zakladateľa SLOVKONCERT n.o. so žiadosťou o upustenie od užívania obchodného mena, resp. názvu dotknutej právnickej osoby. Tomáš Písecký a ním kontrolovaná firma SLOVKONCERT, s.r.o., našej žiadosti nevyhovela. V tejto veci pripravuje HC žalobu.

9.5.2002 – ÚPV SR vo vestníku pod č. 2690-2000 uverejnil prihlášku kombinovanej ochrannej známky, ktorej slovná podoba znie "SLOVKONCERT" podaná T. Píseckým. Proti zverejneným prihláškam podala Almond & Baton námietky.

31. Reorganizácia práce v súvislosti s auditom

Špecifikácia : Mimoriadne úlohy
Čas trvania : krátkodobá činnosť

V prvom polroku sme venovali mimoriadnu pozornosť riešeniu problémov s budúcim usporiadaním festivalu Melos-Étos. Riaditeľka absolvovala niekoľko rokovaní so zástupcami občianskych združení SHÚ i Melos-Étos. Všetky zúčastnené strany sa nakoniec dohodli na ďalšej spolupráci. Vznikol nový festivalový výbor Melos-Étos, ktorého členov menovali SHÚ a Melos-Étos (po 3 členoch) a HC (1 člen).

Úlohou nového festivalového výboru bolo vypracovanie štatútu festivalu Melos-Étos.

Hlavným usporiadateľom ostáva Hudobné centrum. Spoluusporiadateľmi: občianske združenie Melos-Étos, Slovenská hudobná únia a ďalšie inštitúcie, ktoré sú ochotné spolupracovať na príprave festivalu – a ktoré aktivitám v rámci festivalu prisudzujú prioritné postavenie vo svojich pracovných plánoch.

Za priebeh a realizáciu 7. ročníka medzinárodného festivalu súčasnej hudby Melos-Étos 2003 budú zodpovedať riaditeľka Hudobného centra a predseda festivalového výboru.

32. Riešenie vzťahu HC k mimovládnyim inštitúciám a aktivitám nevládných inštitúcií

Špecifikácia : Mimoriadne úlohy

Čas trvania : krátkodobá činnosť

Hudobné centrum je členom troch medzinárodných mimovládnych organizácií – IAMIC (Medzinárodná asociácia hudobných informačných centier, IAML – Medzinárodná asociácia hudobných knižníc, ECPNM – Európska konferencia propagátorov novej hudby). Okrem toho sú Bratislavské hudobné slávnosti, ako jediný festival zo Slovenska, členom EFA - Európskej festivalovej asociácie.

HC bolo v prvom polroku aktívnym členom týchto organizácií. Riaditeľka HC sa zúčastnila stretnutia výboru Európskej hudobnej rady a zároveň Medzinárodnej konferencie "When the sound has a different colour" v Dánsku. Konferencia sa zaoberala otázkou multikulturality a jej uplatňovania v jednotlivých krajinách EU. Inšpiráciou pre HC bolo v tomto smere rozšírenie zahraničnej ponuky o umelcov zastupujúcim oblasť "world music" na Slovensku. V júni 2002 sa konalo zasadnutie výboru EHR v Hudobnom centre v Bratislave.

Výročná konferencia IAMIC priniesla informácie o napredovaní projektu IAMIC zameraného na vytvorenie Európskej hudobnej databázy. Sledovanie vývoja projektu umožní HC štrukturovanie našej databázy Snorka tak, aby sme mohli byť okamžite kompatibilní so všetkými európskymi krajinami. Okrem toho konferencia IAMIC je významná pravidelnou výmenou kontaktov a tvorbou spoločných projektov.

Mimoriadne úlohy - poverenie MK SR:

a) Vyslanie slovenských umelcov na festival Varšavská jeseň

Vyslanie slovenských umelcov do Varšavy sa uskutočnilo s podporou Ministerstva kultúry SR. Spolupráca HC s festivalom Varšavská jeseň vyústila toho roku do dvoch koncertov. Na prvom, (24. 9. 2002) vystúpil akordeonista Boris Lenko. V sólovom recitáli v Mazovieckom centre kultúry a umenia uviedol o.i. svetovú premiéru skladby Iris Szeghy *Canticum*. Druhým koncertom bol autorský večer Romana Bergera (26.9.2002). V prvej polovici koncertu vystúpili slovenskí interpreti. Klavirista Mikuláš Škuta s dielom *Soft. November Music* a Daniela Varínska (klavír) a Pavel Bogacz (husle) so *Sonátou*. Druhá polovica večera patrila poľským interpretom. Oba koncerty sa tešili veľkej návštevnosti a ohlasu publika. Slovenská participácia pokračovala ešte 27. septembra besedou s Romanom Bergerom, ktorú viedla poľská muzikologička Marta Szoka. Svojou účasťou stretnutie poctila aj Veľvyslankyňa SR v Poľsku Magda Vášáryová. Na priateľskom stretnutí po besede participoval Slovenský inštitút vo Varšave, ktorého riaditeľka Helena Jacošová veľmi ústretovo pomáhala riešiť všetky praktické problémy spojené s organizáciou slovenskej účasti vo Varšave. Spolupráca všetkých zúčastnených organizácií je vynikajúcim príkladom synergie a je naším želaním v nej pokračovať. Účasť na tomto najprestížnejšom festivale

súčasnej hudby v kandidátskych krajinách by mala byť aj do budúcnosti jednou zo zahraničných priorít nielen HC, ale aj Ministerstva kultúry SR a Slovenského inštitútu vo Varšave. O možnej slovenskej účasti na budúcom ročníku Varšavskej jesene predbežne rokovala riaditeľka HC s predsedom jej festivalového výboru. Konkrétne mená a program sú predmetom ďalších rokovaní.

V rámci Varšavskej jesene sa 25. a 26. septembra konalo diskusné Fórum, ktoré pripravila Nemecká hudobná rada v spolupráci s novovznikajúcou Poľskou hudobnou radou. Diskusia mala dve hlavné témy – Festivaly súčasnej hudby – platforma pre spoluprácu a Európska integrácia. Účasť na diskusnom fóre prijali poprední predstavitelia hudobného života v Poľsku a Nemecku, vid' príloha. Zástupkyňa HC, ako jediná zahraničná pozorovateľka informovala o festivale Melos-Étos, ako aj o ďalších aktivitách v oblasti súčasnej hudby na Slovensku (Večery novej hudby, Next, Musica Danubiana).

Jedným z projektov, na ktorom sme spolu s kolegami z Poľska, Litvy a Belgicka pracovali (21. a 22. Septembra), bola príprava spoločného projektu hudobných centier do programu Kultúra 2000. Keďže v roku 2004 bude poľské HIS hostiteľom výročnej konferencie IAMIC, podujali sme sa pripraviť pri tejto príležitosti prehľad o vývoji hudobnej kultúry v transformujúcich sa krajinách. Vstupom nášho HC by bola o.i. príprava dotazníka, ktorým by sme v participujúcich krajinách skúmali zmeny v sociálnom postavení skladateľov v transformačnom období.

Celkové priame náklady 145 189,41 Sk a režijné náklady vo výške 33 187,5 Sk (v tom prevádzková réžia 4 753,15 Sk a správna réžia 28 434,36 Sk), spolu 178 376,92 Sk boli kryté z prevádzkových prostriedkov účelovo viazaných na túto zahraničnú aktivitu v rámci bežného transferu kapitoly zahraničných stykov vo výške 70 000,- Sk, z prostriedkov poskytnutých na tento účel Úniou Poľských skladateľov vo výške 60 235,- Sk, z vlastných výnosov aktivity v sume 4 410,- Sk a z prostriedkov bežného transferu v rámci nešpecifikovanej činnosti kontraktu uzavretého s MK SR na rok 2002 v celkovej sume 43 731,92 Sk, (najmä osobné náklady, ktoré vznikli v súvislosti s touto aktivitou).

b) Dni bavorskej kultúry

V rámci projektu dní bavorskej kultúry v Bratislave, od (7.6. do 16.6.2002) bolo HC poverené koordináciou hudobných podujatí ako aj úhradou výmeru autorských honorárov za použitie hudobných diel verejným nedivadelným predvádzaním podľa sadzovníka SOZA.

Cieľom týchto dní bolo predstaviť bratislavskému publiku rozmanité kultúrne podujatia v rámci širokej ponuky podujatí v oblasti hudby, výtvarného umenia, literatúry, filmu a pod. a priblížiť rozmanité formy života tohto juhonemeckého kraja – Bavarska

Celkové priame náklady zahraničnej aktivity boli 33 166,- Sk, prevádzková réžia aktivity 8 193,14 Sk a správna réžia 18 926,65, t.j. kalkulované náklady spolu 60 285,79 Sk. Náklady boli kryté z prostriedkov bežného transferu - účelovo viazané prostriedky z kapitoly zahraničných stykov v čiastke 18 000,- Sk. Zostatok priamych nákladov vo výške 15 166,-Sk (najmä osobné náklady, ktoré vznikli v súvislosti s touto aktivitou) a režijné náklady vo výške 27 119,60 Sk sú súčasťou nákladov nešpecifikovanej činnosti v rámci kontraktu uzavretého s MK SR na rok 2002.

c) Vyslanie zástupcu SR v porote súťaže V. Bucchi – Taliansko

Vyslanie Petra Michalicu do Ríma (7.11.-25.11.2002), ako člena poroty medzinárodnej interpretačnej súťaže "Premio Valentino Bucchi", ktorej členmi boli poprední svetoví interpreti v kategórii hráčov – sólistov na sláčikové hudobné nástroje a v súťaži kompozície.

Celkové priame náklady HC aktivity v sume 35 995,07 Sk a režijné náklady v sume 10 693,30 Sk, spolu 46 688,37 Sk boli kryté v rámci účelového transferu zahraničných stykov MK SR vo výške 30 000,- (nedočerpané prostriedky transferu v rámci účt. skup. 50 v sume 529,- Sk vrátené na depozitný účet MK SR), zostatok v sume 16 688,37 Sk z rozpočtu organizácie (nešpecifikovanej činnosti kontraktu).

Ostatné aktivity :

a) Malé prelúdiá – noty

Titul vyšiel v novembri 2002 v náklade 600 ks.

Ide o druhé, revidované vydanie známeho titulu inštruktívnej literatúry pre klávesové nástroje. Revidovala: Eva Fischerová-Martvoňová

b) Realizácia národného stánku na hudobnom veľtrhu v Cannes - MIDEM 2002

Hudobné centrum v spolupráci s hudobnými vydavateľstvami – Hudobný fond, Watt, Rádio Bratislava, so Zväzom autorov a interpretov, so Slovenskou televíziou, Slovenským rozhlasom, Slovenským národným divadlom, s Ochranným združením interpretov Slovenska, s agentúrou East-West Promotion a Slovenskou jazzovou spoločnosťou pripravilo v roku 2001 aktívnu reprezentáciu Slovenska na Medzinárodnom hudobnom veľtrhu v Cannes (20. – 24. januára 2002.)

Po vyše desaťročnej úplnej absencii slovenských vystavovateľov na tomto prestížnom veľtrhu bolo Slovensko, vďaka podpore Ministerstva kultúry SR a Hudobného fondu, po prvýkrát prezentované formou Národného stánku.

MIDEM je jedným z najznámejších priestorov, na ktorom sa stretáva hudobný priemysel z celého sveta a kde Slovensko dlhodobo chýbalo. Každoročne sa na hudobnom veľtrhu zúčastní cca 25 000 osôb z 96 krajín sveta, 673 firiem, 750 novinárov, 1 500 hudobných interpretov. Veľtrh tvorí 732 stánkov, 50 koncertov, 20 konferencií. Uzatvárajú sa tu exkluzívne kontrakty medzi vydavateľstvami, distribútormi, agentúrami, producentmi, organizátormi hudobných festivalov, hudobnými asociáciami, ochrannými obchodnými spoločnosťami, médiami.

Národný stánok pozostával z produktov slovenskej skladateľskej tvorby súčasnej hudby, slovenských interpretov a súborov z oblasti vážnej hudby, folklóru, jazzu, rocku, popu.

Produkty slovenskej hudobnej kultúry predstavili:

- 120 - minútový audiovizuálny zostrih o hudobných skladateľoch, interpretoch a interpretačných súboroch všetkých hudobných žánrov z produkcie Slovenskej televízie,
- CD nahrávky súčasnej slovenskej skladateľskej tvorby, CD nahrávky slovenského folklóru, CD nahrávky slovenskej jazzovej hudby, CD – demo nahrávky aktuálnych rock-popových interpretov a skupín,
- propagačné materiály jednotlivých vystavovateľov (Hudobný adresár 2002, Hudobné udalosti na Slovensku 2002, publikácia The Book of Slovak Jazz, katalógy hudobných inštitúcií atď.),
- katalóg *Slovakia - Your New Friend*, ktorý pripravilo Hudobné centrum na účely propagácie slovenských vystavovateľov na veľtrhu.

Prítomnosť slovenských inštitúcií (ktoré HC zastupovalo) na MIDEM je veľmi dôležitá pre začlenenie Slovenska do najrozličnejších európskych a svetových profesijných združení, na propagáciu slovenského hudobného priemyslu vo svete, na získanie kontaktov na manažérov najvýznamnejších hudobných vydavateľstiev, agentúr, distribútorov atď. Priamo v stánku sme podávali informácie o ponuke slovenských vydavateľov a o koncertnom živote na Slovensku. Výsledok prezentácie závisí od aktívneho prístupu tých inštitúcií na Slovensku, ktoré môžu nadobudnuté kontakty priamo využiť vo svojej činnosti, napr. Slovenská televízia, Hudobný fond, Slovenský rozhlas, SOZA atď.

d) Príprava realizácie národného stánku MIDEM 2003

Pripravovaná účasť na 37. ročníku MIDEM v roku 2003 bola postavená na skúsenostiach z minulého ročníka tak, aby jej efektívnosť dosiahla vyšší stupeň najmä v oblastiach, ktoré sú pre Slovensko prioritné. Pre tento účel bolo potrebné využiť už existujúce hodnoty o ktoré je v medzinárodnom meradle záujem. Nakoľko malo HC požiadavku na financovanie tejto aktivity z mimorozpočtových zdrojov, ktorá však nebola akceptovaná, nebolo možné realizovať prípravu v plnom rozsahu. Obmedzila sa na zastúpenie Slovenska v rámci spoločného stánku IAMIC (Medzinárodnej asociácie hudobných informačných centier). Výhodou takejto účasti boli pomerne nízke náklady, nevýhodou bolo menšie zviditeľnenie participujúcej krajiny.

Celkové kalkulované náklady, vynaložené na túto činnosť (úhrada účastníckeho poplatku) v sume 17 tis. Sk. sú v plnej výške kryté z vlastných výnosov organizácie.

d) Festival Melos-Étos 2003 - príprava

Festival Melos-Étos je bienálový festival, pričom posledný ročník sa uskutočnil v novembri 2001 a nasledujúci je plánovaný na november 2003. Rok 2002 bol pre festival Melos-Étos rokom, v ktorom sa dopracovali a uzavreli projekty 6. ročníka (2001) v spolupráci festivalu s inými kultúrnymi inštitútmi. Vypracovali sa vyúčtovania (v spolupráci s EO) a záverečné správy pre KulturKontakt Austria, Pro Helvetia Zürich, Ernst von Siemens Musikstiftung, MK SR. V uplynulom roku sa ďalej spracovávali a triedili materiály, podklady a fotodokumentácia týkajúca sa predchádzajúcich ročníkov festivalu (v spolupráci s ODI).

Rok 2002 bol tiež obdobím príprav 7. ročníka, ktorý sa uskutoční v novembri 2003. Sekretariát festivalu (jedna pracovníčka, DVP) v prvom rade zabezpečoval kontinuitu tohto bienálového podujatia. V prvej fáze išlo o spracovanie ponúk a materiálov podobe listov, e-mailov, ponukových CD a videonahrávok a pod., ktoré v roku 2002 prichádzali do HC a boli adresované festivalu Melos-Étos. V druhej fáze k tejto práci pribudla príprava zasadnutí festivalového výboru Melos-Étos: Príprava štatútu, dramaturgického plánu festivalu, komunikácia s umelcami, skladateľmi a súbormi, ktoré festivalový výbor vybral ako zaujímavé ponuky pre festival Melos-Étos v roku 2003, oslovovanie umelcov ako aj potenciálnych sponzorov a rokovanie s nimi, zápisnice zo zasadnutí.

Tabuľka -vybrané výkonové ukazovatele za rok 2002 a porovnanie s rokom 2001

P.č.	Ukazovateľ	2001	2002	Index (2/1)
	A	1	2	3
1	Výchovné koncerty	338	411	121,5
2	Koncerty v Mirbachovom paláci	33	34	103,0
3	Ostatné koncerty na Slovensku	-	43	-
4	Stredoeurópsky festival koncert.umenia-Žilina	8	8	100,0
5	BHS	28	27	96,4
6	Slov. inštitúty v zahraničí	14	26	185,7
7	Komponované programy	38	34	89,5
8	Vyslania koncert. umelcov do zahraničia	17	9	52,3
9	Prijatia zo zahraničia	5	1	20,0
10	Príležitostné podujatia	92	82	89,1
11	Koncerty účastníkov medzinár. súťaží	4	4	100,0
12	Akcie podujatí MK SR	7	1	14,3
13	Aktivity s príspevkom MK SR v zahraničí	2	2	-
14	Aktivity s príspevkom MZV SR	-	4	
15	Hudobné udalosti na Slovensku	1000	1000	100,0
16	Informačný spravodaj Akcent	5	4*	
17	Časopis Hudobný život	11*	11*	100,0
18	Vydané tituly oddelenia dokumentácie a infor.	2	2	100,0
19	Vydané tituly oddelenia edičnej činnosti	4	6	150,0

Vysvetlivky:

P.č.	1-11	: počet koncertov
	12	: počet akcií
	13-14	: počet aktivít
	15-16	: počet výtlačkov
	17-19	: počet titulov

*/1 číslo vyšlo ako dvojčíslo

5.5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Podrobný rozpis schváleného rozpočtu HC, jeho čerpania k 31.12.2002 v porovnaní so skutočnosťou r. 2001 je v nasledujúcom prehľade:

Tabuľka č. 5.5.1

v tis. Sk

A	Ukazovateľ	Skutočnosť 2001	Schválený rozpočet 2002	Upravený Rozpočet 2002	Skutočnosť 2002	Z toho z transferu	% čerpania 4:3
	B	1	2	3	4	5	6
Bežný transfer	Výnosy spolu (6..)						
	Z toho:	42 425	31 189	41 112	40 857	31 621	99,4
	Prevádzková dotácia (691)	33 997	23 000	31 621	31 621	31 621	100,0
	Tržby za predaj (601+602)	4 883	4 722	5 522	5 505		99,7
	Z toho						104,9
	Tržby z prenájmu	1 135	1 500	1 180	1 238		
	Iné ostatné výnosy a tržby (649 + 651)	3 199	3 070	3 709	3 483		93,9
	Náklady spolu (5..)						
	Z toho:	42 126	31 189	41 112	40 851	31 618	99,4
	Spotrebované nákupy (50)	1 207	1 378	1 159	1 237	1 159	100,0
	Služby (51)	30 692	19 270	29 038	29 621	24 134	102,0
	Z toho:						
	Reprezentačné (513)	254	254	254	197	197	77,6
	Osobné náklady (52)	7 896	8 762	8 928	7 984	4 569	89,4
	Z toho:						
	Mzdové náklady (521)	5 714	6 500	6 536	5 844	3 342	89,4
	Dane a poplatky (53)	90	73	73	65	65	89,0
	Ostatné náklady (54)	1 008	833	1027	1047	818	101,9
	Odpisy, predaný majetok, rezervy.. (55)	1233	873	867	897	873	101,1
	Z toho:						
	Odpisy N a HIM (551)	1233	873	867	897	873	101,1
	Hospodársky výsledok (+/-)	299	0	0	6	3	x
	Kapitálový transfer	nie	nie	nie	nie	nie	x
	Nákup NIM a HIM – spolu	0	0	0	0	0	x

Hospodársky výsledok k 31.12.2002 predstavuje úsporu 6 442,83 Sk. Pozostáva zo sumy nedočerpaných finančných prostriedkov bežného transferu zahraničných stykov v sume 529,-

Sk, nedočerpaných účelovo určených finančných prostriedkov v rámci účtovnej skupiny 53 v sume 2 834,17 Sk a z úspor z ostatnej činnosti HC vo výške 3 079,66 Sk, ktoré budú predmetom zúčtovania so Štátnym rozpočtom za rok 2002.

V rámci rozpisu záväzných výstupov štátneho rozpočtu na rok 2002 boli Hudobnému centru rozpísané bežné transfery na činnosť (§ 4211) vo výške 23 000 tis. Sk. Celkové výnosy, rozpočtované na rok 2002, predstavovali čiastku 31 189 tis. Sk, čo predstavuje celkovú výšku plánovaných nákladov v rámci vyrovnaného rozpočtu organizácie.

K 31. 12. 2002 došlo k úpravám rozpočtu (č. MK-2399/2002-700 z 30. 4. 2002, č. MK-4261/2002/700 z 18. 7. 2002, č. MK-4918/2002-700 z 9. 9. 2002, č. MK 5577/2002-700 z 30.9.2002, č. MK 5665/2002-700 z 15. 10. 2002, č. MK 6863/2002-700 z 2.12.2002, č. MK 6970/2002-700 z 9. 12. 2002 a č. MK 6863/2002-700 z 23.12.2002), a to k zvýšeniu prevádzkových dotácií – bežného transferu na činnosť § 4211 na 31 621 tis. Sk.

Rekapitulácia záväzných výstupov štátneho rozpočtu v zmysle rozpisu záväzných výstupov štátneho rozpočtu MK SR je v sledovanom období nasledovná (v Sk):

Ukazovateľ	Rozpočet Schválený	Rozpočet Upravený
Bežný transfer § 4211	23 000 000,-	31 621 000,-
z toho: účelovo určené na		
Zahraničné styky		118 000,-
Všeob.poklad. správa		7 000 000,-
v členení:		
-účet. sk. 50 - Spotrebované nákupy	1 308 000,-	1 159 000,-
-účet. sk. 51 - Služby	15 878 000,-	24 134 000,-
-účet. sk. 52 – Osobné náklady	4 055 000,-	4 569 000,-
z toho:		
- 521 mzdové náklady	2 966 000,-	3 342 000,-
-účet. sk. 53 – Dane a poplatky	68 000,-	68 000,-
-účet. sk. 54 – Ostatné náklady	818 000,-	818 000,-
-účet. sk. 55 – Odpisy,pred.majetok	873 000,-	873 000,-
z toho:		
- 551 odpisy HaNIM	873 000,-	873 000,-
<i>Limit na reprezentačné</i>	<i>254 000,-</i>	<i>254 000,-</i>

K úpravám rozpočtu HC v roku 2002 došlo z dôvodu poverení na zabezpečenie realizácie kultúrnych aktivít z kapitoly zahraničných stykov Ministerstva kultúry SR (ZS), v dôsledku rozpisu finančných prostriedkov na dofinancovanie činnosti ako aj na čiastočné financovanie Projektov na kultúrne aktivity v roku 2002 z kapitoly Všeobecnej pokladničnej správy (VPS) a z dôvodu dofinancovania dopadu aplikácie zákona 313/2001 Z.z. o verejnej službe v podmienkach organizácie .

Celkové výnosy organizácie k 31.12.2002 dosiahli výšku 40 857 027,27 Sk. Z tejto sumy predstavovali vlastné výnosy organizácie 9 236 027,27 Sk a príspevok zriaďovateľa na bežnú činnosť v celkovej výške 31 621 000,- Sk.

Vlastné výnosy organizácie pozostávajú z tržieb za predaj kníh, časopisov a nôt, tržieb z predaja služieb a výkonov vrátane nájomného, výnosov z úrokov a kurzových ziskov a iných ostatných výnosov, ako sú sponzorské príspevky a dary, refakturácie v rámci spolupráce pri realizácii jednotlivých kultúrnych aktivít, nákladov energií a služieb spojených s nájmom, ako aj dofinancovanie činnosti z prostriedkov rezervného fondu.

V porovnaní s rokom 2001 predstavujú tržby za predaj vlastných výrobkov a služieb nárast o 12,74 %. Je to spôsobené predovšetkým nárastom tržieb z nájomného (9,7%), nárastom tržieb z predaja publikácií HC a rozdielnou štruktúrou kultúrnych aktivít v rámci porovnávaných rokov. Tržby z prenájmu nebytových priestorov boli v sledovanom období vyššie než pôvodne plánované, nakoľko sa nám podarilo prenajať priestory v suteréne pre prevádzku internetovej kaviarne.

Nárast v položke ostatných výnosov oproti predchádzajúcemu roku o 8,9 % je ovplyvnený predovšetkým objemom refundácií nákladov účastníkov v rámci realizácie národného stánku na hudobnom veľtrhu v Cannes - Midem 2002 ako aj iných aktivít HC.

Vlastné výnosy HC boli použité na krytie nákladov organizácie, a to predovšetkým dofinancovanie kultúrnych aktivít, osobných nákladov a služieb.

Finančné prostriedky z fondu reprodukcie vo výške 1 308 765,90 Sk boli použité na financovanie nákupu osobného automobilu, nákupu 5 kusov PC s príslušenstvom a ich technického zhodnotenia, nákupu uzamykateľného knižničného nábytku, na technické zhodnotenie telefónnej ústredne a technické zhodnotenie budovy – sídla organizácie.

Náklady na hlavnú činnosť organizácie k 31. 12. 2002 dosiahli výšku 40 850 584,44 Sk, čo je pokles o 3,12 % v porovnaní s rokom 2001. Čerpanie závisí od charakteru aktivít jednotlivých rokov, preto je ich porovnateľnosť minimálna vzhľadom na špecifiká v rámci realizácie jednotlivých aktivít v rámci mimoriadnych úloh HC, alebo napr. edičnej činnosti.

Náklady organizácie sú sledované v rámci jednotlivých účtovných položiek, a to :

Spotrebované nákupy (50), kryté z prostriedkov bežného transferu (BT) organizácie na činnosť vo výške 93,7% zahŕňajú náklady na

- spotrebu materiálu vo výške 841 tis. Sk, použitých na nákup kancelárskych potrieb a ostatného materiálu, ako je napr. materiál na údržbu a autoprevádzku, nákup pohonných hmôt, nákup drobného hmotného majetku, nákup kníh a časopisov pre potreby knižnice a študovne HC ako aj na nákup notových a propagačných materiálov pre potreby jednotlivých kultúrnych aktivít,
- spotrebu energie vo výške 396 tis. Sk, ktorá zahŕňa spotrebu elektriny, plynu a vody.

Služby (51) kryté z BT podielom 81,4% predstavujú náklady na:

- opravu a údržbu v náklade 333 tis. Sk, a to oprava motorových vozidiel a kancelárskych strojov. Náklady sú podstatne nižšie oproti roku 2001, nakoľko v predchádzajúcom roku bola vykonaná oprava strešného plášťa budovy na Michalskej ulici,
- cestovné náklady vo výške 2 568 tis. Sk, ktoré zahŕňajú náklady na cestovné, ubytovanie a stravné zamestnancov pri pracovných cestách (2,65 %) a cestovné náklady externých zamestnancov a umelcov v rámci medzinárodných kultúrnych aktivít a festivalov (97,35 %). Náklady sú oproti roku 2001 o 27,34 % nižšie, čo vyplýva z rozdielnej štruktúry aktivít,
- náklady na reprezentačné účely vo výške 197 tis. Sk, vynaložené na reprezentačné účely pre oddelenia s priamym stykom so zahraničnými delegáciami a náklady

- recepcií medzinárodných festivalov (úspora oproti rozpočtu 22,4 %),
- ostatné služby v náklade 26 523 tis. Sk, ktoré zahŕňajú náklady organizácie na poštovné a telekomunikačné poplatky (4,19 %), na služby spojené s prevádzkou budovy, ako napr. upratovacie a čistiace práce, pravidelné revízie technických a vyhradených technických zariadení, deratizácie (1,96%), organizačné zabezpečovacie práce, parkovné, prepravné umelcov a hudobných nástrojov, ladenie hudobných nástrojov, prenájom priestorov – koncertných sál a hudobných nástrojov, požičovné notových materiálov a ostatné služby v rámci kultúrnych aktivít HC (26,42 %), tlačiarenské náklady na výrobu publikácií a časopisu (7,93%) a autorské honoráre umelcov (59,5%) .

Osobné náklady (52) sú náklady na výplatu miezd a ostatných osobných nákladov zamestnancov, zákonných sociálnych a zdravotných poistení a odvodov NÚP, ako aj sociálne náklady – príspevok zamestnávateľa na stravovanie zamestnancov. Čerpanie osobných nákladov oproti rozpočtu bolo na 89,3 % z dôvodu nenaplnenia limitu zamestnancov ako aj nižšej potreby nákladov na práce obdobné pracovnému pomeru. Z prostriedkov BT boli náklady kryté 57,2%.

Dane a poplatky (53) zahŕňajú najmä daň z nehnuteľností a zrážku dane z úroku, odpisovanú bankovými inštitúciami a boli kryté transferom v plnej výške,

Ostatné náklady (54) predstavujú náklady organizácie na úhradu kurzových strát, mánk a škôd, poistenie budovy, motorových vozidiel a ostatného majetku HC, bankové a ostatné nedaňové poplatky ako aj náklady na zákonnú tvorbu sociálneho fondu, pričom ich krytie z prostriedkov štátneho rozpočtu bolo 78,1%,

Odpisy, predaný majetok, rezervy (55) zahŕňa náklady na tvorbu odpisov hmotného a nehmotného majetku organizácie a bol financovaný z BT podielom 97,3%.

Porovnanie všetkých nákladových účtov s rokom 2001 nie je adekvátne najmä z dôvodu neporovnateľnosti vo vecnej ako aj rozpočtovej stránke zabezpečenia kultúrnych aktivít a odlišností na základe poverení odboru zahraničných stykov MK SR týchto rokov.

Limit na reprezentačné, stanovený na rok 2002, predstavoval sumu 254 tis. Sk. Čerpanie tejto položky k 31. 12. 2002 bolo vo výške 77,6 %. Z porovnania uplynulých rokov je zrejmé, že výška nákladov na reprezentačné je v priamej závislosti najmä od uskutočnenia medzinárodného festivalu súčasnej hudby Melos-Étos, ktorý sa uskutoční až v roku 2003. Táto položka je do značnej miery ovplyvnená i plánom zahraničných aktivít organizácie v jednotlivých rokoch.

Objem mzdových nákladov predstavoval k 31.12.2002 výšku 5 844 tis. Sk, čo predstavuje 89,4% upraveného rozpočtu. Z tejto sumy boli náklady na mzdy zamestnancov vo výške 5 143 tis. Sk, čo je podiel 99,7% nákladov za rovnaké obdobie roku 2001 a náklady na výplatu miezd na základe dohôd o prácach obdobných pracovnému pomeru dosiahli výšku 701 tis. Sk čo je v porovnaní s rokom 2001 nárast o 25,8%, i keď pôvodne predpokladaný nárast predstavoval až 63%.

Tento nárast súvisí s výkonom pomocných a organizačných prác počas realizácie kultúrnych aktivít, najmä BHS a zahraničných aktivít, ako aj zabezpečovaním edičnej činnosti a verejného obstarávania organizácie v súlade so schváleným rozpočtom HC.

V roku 2002 bol poskytnutý transfer na mzdové náklady vo výške 57,2 %.

Priemerná mesačná mzda zamestnancov HC k 31. 12. 2002 bola 15 307,- Sk, čo predstavuje nárast o 13,9 % v porovnaní s rokom 2001. Tento nárast priemernej mesačnej mzdy oproti porovnávanému obdobiu bol ovplyvnený najmä rozdielnou štruktúrou zamestnancov HC

v súvislosti s nadobudnutím účinnosti zákona o verejnej službe a jej aplikácie i v odmeňovaní v podmienkach organizácie.

Celková štruktúra vyplatených miezd vrátane ich podielov oproti schválenému rozpočtu je uvedená v časti 6. tejto správy.

Náklady na prevádzku budov k 31. 12. 2002 boli vynaložené v porovnaní s rokom 2001 v tomto rozsahu (v tis. Sk):

Analytika Nákladov	Skutočnosť k 31.12.2001	Uprav.rozpočet r. 2002	Skutočnosť k 31.12.2002	Index %	Index %
A	1	2	3	3 : 1	3 : 2
Náklady na prevádzku budov spolu	3323	1678	1686	50,73	99,29
v tom:					
502 spotreba energie	466	385	396	84,98	102,85
511 opravy a údržba	1826	150	137	7,50	91,33
518 ostatné služby (bez výkonov spojov)	636	580	594	93,40	99,00
52 osobné náklady Za obslužný personál	14	171	170	12,14	99,42
53 dane a poplatky	18	18	15	83,33	83,33
54 ostatné náklady	49	49	49	100,00	100,00
551 odpisy HIM za budovu	314	325	325	103,50	100,00

Veľký pokles nákladov, spojených s prevádzkou budovy v roku 2002 oproti skutočnosti roku 2001, je najmä z dôvodu realizácie opravy strešného plášt'a meštianskeho domu Michalská 10, Bratislava, sídla HC v roku 2001. Pokles nákladov dane z nehnuteľnosti je spôsobený uplatnením pomernej časti dane spoluvlastníkom. Prevažná časť nákladov za služby spojené s prevádzkou budovy, opráv a údržbárskych prác bola vykonaná v II. polroku 2002, vzhľadom na časovo náročný proces verejného obstarávania a vykonávania prieskumu trhu.

Mzdové náklady súvisiace so správou budovy (okrem OON) neboli v uplynulom období evidované v rámci nákladov na prevádzku budov, nakoľko do roku 2001 nebol zriaďovateľom poskytovaný transfer na financovanie mzdových nákladov (okrem kultúrnych aktivít financovaných z VPS a ZS). V roku 2002 boli vrátane ostatných osobných nákladov (9 tis. Sk) vynaložené mzdové náklady na správu budovy v sume 170 tis. Sk.

V rámci nákladov vynaložených na správu budov boli v roku 2002 použité okrem uvedených bežných prostriedkov i prostriedky rezervného fondu a to na technické zhodnotenie sídla HC v sume 119 277,30 Sk, bližšie špecifikované v rámci čerpania fondu reprodukcie, menovite na vybavenie schodísk záchytnými držadlami, inštaláciu bezpečnostných dverí a mreží ako aj prvú inštaláciu medziokenných žalúzií a roliet.

Hospodársky výsledok k 31.12.2002 predstavuje úsporu 6 442,83 Sk.

Tento pozostáva zo sumy nedočerpaných finančných prostriedkov bežného transferu zahraničných stykov (529,- Sk), nedočerpaných účelovo určených finančných prostriedkov v rámci účtovnej skupiny 53 v sume 2 834,17 Sk a z úspor z ostatnej činnosti HC vo výške

3079,66 Sk, ktoré budú predmetom zúčtovania so štátnym rozpočtom za rok 2002.

Prehľad o finančných prostriedkoch, účelovo viazaných na schválené aktivity v roku 2002 s uvedením výšky schváleného príspevku a výšky nedočerpaných prostriedkov je nasledovný (v Sk):

Kultúrna aktivita / Akcia	Poskytnutý účelový transfer	Vyúčtovaná suma (Sk)	Predpis	Nedočerpané finančné prostriedky
Projekty na kultúrne aktivity z VPS				
Bratislavské hudobné slávnosti	7 000 000	7 076 938,00	7 000 000,00	0,00
Spolu:	7 000 000	7 076 938,00	7 000 000,00	0,00
Projekty na kultúrne aktivity zo ZS				
Dni bavorskej kultúry v Bratislave (7.6. - 16.6.02)	18 000	18 186,00	18 000,00	0,00
Varšavská jeseň - Poľsko, (10.-28.9.02)	70 000	75 403,50	70 000,00	0,00
Vyslanie porotcu na súťaž o cenu V. Bucchi Taliansko – P.Michalica (7.-25.11.02)	30 000	29 885,92	29 471,00	529,00
Spolu:	118 000	123 475,42	117 471,00	529,00

Výška nevyčerpaných finančných prostriedkov, účelovo určených na zahraničné informácie a styky so zahraničím, pozostáva z nedočerpaných finančných prostriedkov aktivity Vyslanie porotcu na súťaž o cenu V. Bucchi, Taliansko (P.Michalica) v účtovnej skupine 50 – spotrebované nákupy.

V roku 2002 nebol Hudobnému centru poskytnutý príspevok zo štátneho rozpočtu na kapitálové výdavky.

Z prostriedkov fondu reprodukcie HC, tvoreného odpismi bol v celkovej výške 1 308 765,90 Sk v zmysle rozpočtu zakúpený hmotný investičný majetok, a technické zhodnotenie HIM. Uvádzame rozpis čerpania fondu :

počiatočný stav k 1.1.2002	1 781 777,92
Tvorba :	897 158,00
v tom:	
odpisy HIM a NIM	897 158,00
Čerpanie:	1 308 765,90
v tom:	
- nákup 5 ks PC vrátane príslušenstva	
- a technické zhodnotenie PC	252 199,20
- technické zhod. telefónnej ústredne	41 288,60
- nákup os.automobilu Škoda Octavia	730 000,00
- uzamykateľný knižničný nábytok	166 000,80
- technické zhodnotenie budovy	119 277,30

v tom: schodisk. zábradlie	67 908,-
bezpečnostné dvere	25 417,-
bezpečnostné mreže	5 500,-
1.inštalácia roliet	11 628,30
1.inštalácia žalúzií	8 824,-

zostatok k 31.12.2002

1 370 170,02

Pohľadávky a záväzky

Stav pohľadávok HC k 31. 12. 2002 bol vo výške 1 489 674,27 Sk. Z toho 63,31 % tvorili pohľadávky na nájomnom, z toho pohľadávky vo výške 43 tis. Sk sú staršie ako 3 roky a boli postúpené právnikom na súdne vymáhanie.

Záväzky HC k 31. 12. 2002 v sume 1 282 574,20 Sk sú krátkodobého charakteru a boli v prevažnej miere vysporiadané v mesiaci január 2003.

6.6. PERSONÁLNE OTÁZKY

Hudobné centrum uplatňuje 2-stupňový systém riadenia a jeho činnosť je zabezpečovaná týmito organizačnými útvarmi:

1. Riaditeľ
2. Oddelenia:
 - Oddelenie dokumentácie a informatiky (ODI)
 - Oddelenie edičnej činnosti (OEČ)
 - Oddelenie vonkajších vzťahov (OVV)
 - Ekonomické oddelenie (EO)
 - Oddelenie riaditeľa (OR)

Počet zamestnancov je určený záväzným limitom zriaďovateľa. Limit zamestnancov - 40, stanovený na rok 2002 bol dodržaný.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov k 31.12.2002 bol 31 zamestnancov, z toho 24 s vysokoškolským vzdelaním a 7 s USO a SO vzdelaním.

V sledovanom období ukončili pracovný pomer deväti zamestnanci. Nový pracovný pomer bol uzatvorený s jedenástimi zamestnancami. Evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách k 31.12.2002 bol 33 zamestnancov, z toho so skráteným pracovným časom 5.

Dodržali sa pravidlá v smere minimálneho počtu zamestnancov na jednotlivých stupňoch riadenia v rámci organizačnej štruktúry HC k 31.12.2002:

– Riaditeľ HC	1
Oddelenie riaditeľa	
– Asistent riaditeľa	1
– Odborný pracovník pre vývoj sponzorstva	1
– Sekretárka riaditeľa	1
– Manažér festivalu	2
– <u>Hudobný dramaturg</u>	<u>1</u>
Spolu:	7

Oddelenie dokumentácie a informatiky	
– Vedúci ODI	1
– Odborný pracovník pre vážnu hudbu	1
– Odborný pracovník pre koncertný život	1
– Odborný pracovník pre koncertných umelcov	1
– Odborný pracovník pre ostatné hudobné žánre	1
– Odborný pracovník pre hudobné databázy	1
– Odborný pracovník technického zamerania	1
– Informatik, štatistik	1
– <u>Archivár, knihovník</u>	<u>1</u>
Spolu:	9

Oddelenie edičnej činnosti	
– Vedúci OEČ	1
– Odborný pracovník pre edičnú činnosť	1
– Šéfredaktor Hudobného života	1
– <u>Redaktor Hudobného života</u>	<u>1</u>
Spolu:	4

Oddelenie vonkajších vzťahov	
– Vedúci OVV	1
– Manažér zahraničných aktivít (neobsadené)	1
– Dramaturg - manažér	4
– Manažér výchovných koncertov	1
– <u>Organizačno-produkčný pracovník</u>	<u>1</u>
Spolu:	8

Ekonomické oddelenie	
– Vedúci EO	1
– Odborný pracovník ekonomiky práce, účtovník	1
– Finančný a devízový účtovník	1
– Všeobecný účtovník	1
– Účtovník v oblasti správy majetku, archivár	1
– Vodič	1
– Samostatný odborný pracovník	1
– <u>v oblasti rozpočtovania a štátnej pokladnice (neobsadené)</u>	<u>1</u>
Spolu:	7

Spolu za HC: 35

Priemerný evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách na jednotlivých oddeleniach HC bol k 31.12. 2002 nasledovný:

Oddelenie riaditeľa a BHS:	4,2
Oddelenie dokumentácie a informatiky:	8,6
Oddelenie edičnej činnosti:	5,0
Oddelenie vonkajších vzťahov	7,2
Oddelenie ekonomické	6,3

Organizačná štruktúra Hudobného centra k 31. decembru 2002 tvorí prílohu tejto správy.

V rámci podpory **rozvoja ľudských zdrojov** v roku 2002 sa zúčastnilo trinásť zamestnancov HC 17 platených školení, 7 odborných seminárov a kurzov, ktorých celkové náklady dosiahli 73 tis. Sk. Ide o školenia v oblasti riadenia a komunikácie, v oblasti daňovej a sociálnej, v oblasti pracovného práva, sociálneho, zdravotného poistenia a účtovníctva, na ktorých sa zúčastnili prevažne zamestnanci EO a vedúci zamestnanci, odborné semináre pre umeleckých vedeckých pracovníkov.

Okrem toho sa zamestnanci HC zúčastňovali školení a seminárov, organizovaných partnerskými organizáciami ako aj Ministerstvom kultúry SR.

Hudobné centrum spolupracuje s konzervatóriami a vysokými školami umeleckého zamerania napr. pri organizovaní výchovných koncertov, večerných koncertov a festivalov, pri reprezentácii SR v zahraničných inštitúciách. V organizácii sú vytvorené možnosti odbornej praxe pre študentov vysokých škôl.

Hudobné centrum umožňovalo dvom občanom výkon civilnej vojenskej služby do 31.3.2002 a jednému občanovi počas celého roku, a to na oddelení dokumentácie a informatiky v archivačnej činnosti a na ekonomickom oddelení v časti hospodárskej správy a na oddelení vonkajších vzťahov.

Prehľad o zamestnancoch a čerpaní mzdových prostriedkov je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

čís.	Ukazovateľ	Merná Jednotka	Skutočnosť		Rozpočet za rok	Skutočnosť za rok	Z toho: Financov. z bež.transf.	Index	
			za rok 2001	2002				3 : 2	3 : 1
	A	B	1	2	3	4	5	6	
1.	Limit počtu zamestnancov	Osoby	40	40	40			100,0	100,0
2.	Priemerný prepočít. počet zamestnancov	Osoby	32	30	28			93,3	87,5
	v tom: špičkoví odborníci	osoby							
	odborní/umeleckí	osoby	22	23	20			87,0	90,9
3.	Mzdové náklady (r. 27-r.28 prílohy 641)	tis. Sk	5 158	5 628	5143	3207		91,4	99,7
3.1	z toho: tarifné* / zmluvné** platy	tis. Sk	4 564	1 063	1063	212		100,0	23,3
	V tom: tarifné* platy špič.odb.	tis. Sk							
3.2	Príplatky: osobné*/rolovné**	tis. Sk		481	467	58		97,1	
	za riadenie/poč.riad.prac.	tis. Sk		143	143	143		100,0	
	Ostatné	tis. Sk		77	72	72		93,5	
3.3	Odmeny spolu	tis. Sk	594	678	676			99,7	113,8
	V tom: mimoriadne	tis. Sk	552	670	668			99,7	121,0
	výkonnostné	tis. Sk	37	8	8			100,0	21,6
	pracov. a život. Jubileá	tis. Sk	5						
4.	Priemerná mesačná mzda (Sk)	Sk	13 431	15633	15 307			97,9	114,0
5.	OON/ (r. 28 prílohy 641)	tis. Sk	556	908	701	135		77,2	12 6,1

Objem mzdových nákladov predstavoval k 31.12.2002 výšku 5 844 261,- Sk, čo predstavuje 89,4 % čerpanie upraveného rozpočtu na rok 2002. Z tejto sumy boli náklady na mzdy zamestnancov vo výške 5 143 tis. Sk, čo je pokles o 0,3% týchto nákladov za rovnaké obdobie roku 2001, a to v súvislosti s poklesom počtu zamestnancov HC.

Náklady na výplatu miezd na základe dohôd o prácach obdobných pracovnému pomeru boli vo výške 701 tis. Sk, čo predstavuje 77,2% upraveného rozpočtu HC. Ostatné osobné náklady boli v prevažnej miere čerpané v súvislosti s výkonom pomocných a organizačných prác, a to najmä pri realizácii kultúrnych aktivít a produktov edičnej činnosti (52,96 %), na zabezpečenie verejného obstarávania odborne spôsobilou osobou (22,47 %), na realizáciu odborných prác redakcie Hudobný život (10,57 %) a pomocné práce v súvislosti s HS a kontrolnou činnosťou organizácie (14 %). Nárast bol spôsobený aj tým, že v predchádzajúcom období sa tieto práce zabezpečovali prevažne dodávateľsky. Priemerná mzda zamestnancov HC k 31.12.2002 bola 15 307,- Sk.

7.7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

Oddelenie vonkajších vzťahov roku 2001 realizovalo 583 koncertov v rámci hudobných projektov – samostatných koncertov, festivalov, vyslania, prednášky aj kompletne programy na objednávku.

Medzi priority OVV patrili rôzne formy propagácie slovenskej hudby a podpora slovenských interpretov, predovšetkým mladej generácie začínajúcej svoju umeleckú dráhu, a s tým súvisiace podujatia (Stredoeurópsky festival koncertného umenia, Fórum mladých talentov, koncerty v Mirbachu a podpora pri medzinárodných súťažiach na Slovensku aj v zahraničí).

Konzultačno-poradenská činnosť (ako výsledok vzrastajúcej potreby) pre hudobných profesionálov a inštitúcie prichádzajúce do styku s hudobnou problematikou na domácej pôde aj v zahraničí, a to najmä pre menších organizátorov hudobného života na Slovensku.

V jeho pôsobnosti ostáva aj dramaturgia a organizačné zabezpečenie výchovných koncertov. Túto činnosť budeme v budúcnosti vykonávať v užšej spolupráci s odbornými pracovníkmi rezortu školstva, ktorý je ich odberateľom, kde by sa mali zohľadniť nadvádzajúce zmeny súvisiace s reformou školského systému a učebných osnov aj s ohľadom na európske integračné procesy.

Medzi priority HC patria výchovné koncerty, aj práca s mladými interpretmi a koordinácia koncertného života na Slovensku.

OVV bude naďalej organizačne zabezpečovať (v prípade zahraničia aj dramaturgicky) podujatia organizované z poverenia Ministerstva kultúry SR a bude s ním spolupracovať na príprave týchto projektov.

Oddelenie edičnej činnosti

1. Celá činnosť OEČ plní významnú funkciu vydávania nôt a kníh o hudbe a je prejavom podpory štátu nekomerčným aktivitám v oblasti hudby.
2. Produkcia redakcie hudobní a kníh o hudbe nachádza čoraz väčšou odozvu v radoch hudobnej verejnosti. Jedným z dôvodov je aj dôraz, ktorý kladieme na distribúciu titulov.
3. Roku 2002 sme vydali 5 titulov, čo je viac, než v predošlom roku, ale menej, než v minulosti. Príčinou je zmena orientácie na dlhodobé projekty, t. j. preklady rozsiahlych kníh, ktoré trvajú dva až tri roky. Všetky tituly spĺňajú vysoké kritériá odbornej tlače.
4. V roku 2003 je naším cieľom vydať *Sláčikové kvarteto B dur* od Jána Levoslava Bellu, ďalší titul inštruktívnej literatúry, preklad knihy Arnolda Schönberga *Štrukturálne funkcie harmónie*, preklad knihy Geralda Abrahama *Dejiny hudby* a preklad textov Nikolasa Harnoncourta s pracovným názvom *Hudobný dialóg*.

Hlavnou činnosťou **Oddelenia dokumentácie a informatiky** je dokumentačná práca zameraná na mapovanie a prieskum hudobnej kultúry na Slovensku a budovanie informačných databáz. Z nej vyplývajú ďalšie činnosti: budovanie archívov, publikačná činnosť (hudobné udalosti, hudobný adresár, profily umelcov, a ďalšie), príprava materiálov pre web stránku.

Oddelenie zhromažďuje a systematicky zbiera a triedi informačné a dokumentačné materiály týkajúce sa súčasnej hudobnej kultúry, údaje o slovenských skladateľoch, interpretoch a ich tvorivých aktivitách, sumarizuje a dokumentuje informácie o hudobných podujatiach na Slovensku z oblasti všetkých hudobných žánrov.

Spravuje a dopĺňa hudobné archívne fondy – zvukový archív (MG pásy, LP, CD), archív videokaziet, archív fotografií, notový archív, systematizovaný fond bulletinov a materiálov z hudobných podujatí.

Podľa svojej povahy sú údaje spracovávané v elektronickej podobe do vlastného informačného systému, ktorý v súčasnosti obsahuje databázy *hudobné podujatia* (festivaly, súťaže, kurzy a pod.), *slovenskí skladatelia* (životopisné údaje, zoznam diel, bibliografia, diskografia), *slovenskí koncertní umelci* (životopisné údaje, repertoár), *hudobný adresár* (personálny adresár hudobníkov a ľudí pôsobiacich v oblasti hudby, adresár organizácií, inštitúcií, orchestrov, agentúr, hudobných vydavateľstiev, a pod.)

V edičnej oblasti výstupy činnosti ODI za rok 2002 predstavujú publikácie *Hudobné udalosti 2003*, štyri čísla štvrťročného spravodaja *Akcent*. Oddelenie sa podieľalo na príprave vydania publikácie Vladimíra Čížika *Slovník slovenského koncertného umenia I*. Klavír, organ, čembalo, akordeón.

Oddelenie zabezpečuje prevádzku web stránky HC www.hc.sk. Počas minulého roku prebiehala prestavba web stránky v zmysle novej koncepcie projektu databázového systému Snorka, s možnosťou vyhľadávania informácií z databázy podľa rôznych kritérií.

Pre potreby MK SR oddelenie zabezpečilo získanie a spracovanie ročných štatistických výkazov o činnosti hudobných telies a umeleckých súborov za rok 2001 (apríl 2002) a v decembri 2002 započalo štatistický výskum za rok 2002, rozšírený o nový výkaz zahŕňajúci organizátorov hudobných podujatí.

Výsledky dokumentačnej činnosti, služby ako i materiály, ktoré vznikajú na pôde oddelenia, sú určené a využívané dvoma základnými skupinami užívateľov. Prvú skupinu tvoria odborní pracovníci Hudobného centra a odborná hudobná verejnosť (muzikológovia, študenti hudobných škôl stredného a vyššieho stupňa, skladatelia, interpreti, publicisti, dramaturgovia a ďalší), MK SR, zastupiteľské úrady SR v zahraničí, Slovenské inštitúty, hudobné organizácie a inštitúcie; druhú skupinu tvorí širšia (laická) hudobná verejnosť, pozostávajúca zo všetkých, ktorí sa zaujímajú a vyhľadávajú informácie o slovenskej hudbe. V oboch skupinách sú užívatelia zo Slovenska i zahraničia.

Výsledky našej činnosti (dokumentačnej a archívnej) sú prístupné v hudobnej študovni, poskytujeme odborné poradenstvo a konzultácie v študovni ako i poštou, elektronickou poštou, telefónom, faxom, web stránkou hudobného centra www.hc.sk. Naše aktivity smerujú i do zahraničia, poskytujeme informácie o hudobnom živote na Slovensku tak našim partnerským organizáciám (členom IAMIC, IAML, ECPNM), ako i ďalším zahraničným organizáciám, súborom, orchestrom, i jednotlivým hudobníkom, ktorí nás kontaktujú na základe web stránky, alebo propagačných materiálov, ktoré pravidelne distribuujeme aj do zahraničia.

Vyššie uvedené činnosti (dokumentácia, spravovanie a starostlivosť o archívy HC, prevádzka hudobnej študovne, spracovávanie štatistických výkazov, výskum slovenských organov, vydávanie kalendária *Hudobné udalosti* na Slovensku, vydávanie informačného spravodajcu *Akcent*) sú stále činnosti oddelenia dokumentácie a informatiky. Popri nic

oddelenie rozvíja ďalšie aktivity dlhodobého (presahujúce obdobie jedného roku) charakteru. K týmto sa radí digitalizácia zvukového archívu slovenských skladateľov, realizácia prieskumov v rámci mapovania hudobného života na Slovensku, publikácie slovníkového charakteru venované koncertným umelcom. Krátkodobými aktivitami sú výstupy z databázy, a to profily slovenských skladateľov a koncertných umelcov a spracovávanie významných hudobných podujatí do elektronickej podoby.

8.8.HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA ORGANIZÁCIE

Hudobné centrum plnilo úlohy vyplývajúce z kontraktu uzavretého s MK SR, ktoré zabezpečovalo aj väčšinu zdrojov na krytie kontrahovaných činností. Ďalšie potrebné prostriedky získala organizácia z VPS na vykrytie nákladov Bratislavských hudobných slávností. Vlastné príjmy organizácie boli v porovnaní s predchádzajúcim rokom vyššie, čo nám umožnilo pokryť niektoré činnosti nad rámec kontraktu.

Mimoriadnemu úspechu sa tešili najmä Bratislavské hudobné slávnosti, čo je zásluha výbornej práce festivalového výboru a nadštandardnej komunikácie so sekretariátom BHS. Za veľké plus považujeme aj dosiahnutie dohody o spolupráci s EBU pri organizovaní súťaže New Talent každoročne na BHS.

Budúcnosť festivalu, v zmysle pôvodne navrhovanej transformácie na samostatný právny subjekt, by mala byť otázkou ďalších rokovaní so zriaďovateľom v záujme vytvorenia takej platformy, ktorá by ani minimálne neohrozila hladký umelecký, organizačný i finančný priebeh festivalu.

Výborné odborné hodnotenie si vyslúžil i Stredoeurópsky festival koncertného umenia v Žiline. Festival má vypracovaný vlastný štatút, čo sprehľadňuje kompetencie zúčastnených strán. Pripravujeme ho v spolupráci s ŠKO Žilina a Spolkom koncertných umelcov. Naším zámerom je zvyšovať úroveň festivalu pozývaním laureátov prestížnych medzinárodných súťaží. Tento trend, naštartovaný pred tromi rokmi, začína prinášať svoje výsledky v špičkových umeleckých výkonoch, ktoré nadchýňajú publikum a oceňuje odborná verejnosť.

Veľmi pozitívnym faktorom je aj mierny nárast počtu koncertov v školách. Veríme, že po ďalšom oživení ponúkaných tém sa nám podarí v tomto trende pokračovať a uplatňovať kvalitnú ponuku koncertov pre školy aj v konkurencii s inými subjektmi.

Novinkou v doterajšej činnosti Hudobného centra bola príprava medzinárodného veľtrhu MIDEM v Cannes. Bol to prvý pokus o oživenie exportu hudobnej produkcie zo Slovenska. Táto ambícia je v súlade so skúsenosťami našich partnerských organizácií v zahraničí, ako aj s celkovým trendom podporovať hudobný priemysel v krajinách EÚ. Výsledky tejto iniciatívy sa môžu prejaviť po dvoch až troch rokoch intenzívnej práce na medzinárodnom poli. Vyžadujú si spoluprácu vydavateľstiev zo Slovenska, ich osobnú participáciu na veľtrhu, jasné stanovenie priorít. Slovenský stánok zatiaľ nie je možné organizovať bez podpory z MK SR.

Výber z ohlasov v tlači na jednotlivé aktivity Hudobného centra v roku 2002 uvádzame v prílohe.

9.9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

Výsledky činnosti Hudobného centra sú určené a využívané dvoma základnými skupinami užívateľov. Prvú skupinu tvorí odborná hudobná verejnosť (muzikológovia, študenti hudobných škôl stredného a vyššieho stupňa, skladatelia, interpreti, publicisti, dramaturgovia a ďalší), MK SR, zastupiteľské úrady SR v zahraničí, Slovenské inštitúty, hudobné organizácie a inštitúcie; druhú skupinu tvorí širšia (laická) hudobná verejnosť, pozostávajúca zo všetkých, ktorí sa o slovenskú hudbu zaujímajú a vyhľadávajú informácie o nej. V oboch skupinách sú užívatelia zo Slovenska i zo zahraničia.

Produkty dokumentačnej a archívnej činnosti ponúkame v hudobnej študovni, poskytujeme odborné poradenstvo a konzultácie v študovni, ako aj prostredníctvom pošty, elektronickej pošty, telefónu, faxu, web stránky hudobného centra www.hc.sk. Naše aktivity smerujú i do zahraničia, poskytujeme informácie o hudobnom živote na Slovensku tak našim partnerským organizáciám (členom IAMIC, IAML, ECPNM), ako aj ďalším zahraničným organizáciám, súborom, orchestrom i jednotlivým hudobníkom, ktorí sa s nami kontaktujú na základe web stránky alebo propagačných materiálov, ktoré pravidelne distribuujeme aj do zahraničia.

Výstupy organizácie, najmä výstupy edičnej činnosti, sa využívajú v hudobnej pedagogike, v koncertnej praxi a v reflexii hudby.

Podujatia, ktoré Hudobné centrum organizuje – najmä medzinárodné hudobné festivaly Bratislavské hudobné slávnosti a Melos-Étos, sa týkajú širokej odbornej aj laickej verejnosti. O záujme verejnosti svedčia nielen plné sály poslucháčov na festivalových koncertov, ako aj každoročne narastajúci príjem z tržieb zo vstupného. Oba medzinárodné festivaly sú platformami, kde sa prezentuje vrcholné domáce i zahraničné hudobné umenie. Dosah týchto podujatí pre Bratislavu, jej obyvateľov, ale aj zahraničných návštevníkov, turistov je mimoriadny. Okrem toho, že spoluvytvárajú genius loci, podieľajú sa aj na vytváraní finančných zdrojov pre mesto (ubytovanie hostí, pobytové náklady atď). Svojou medializáciou ovplyvňujú festivaly aj odbornú a laickú verejnosť v ostatných regiónoch Slovenska.

Bratislava, 28.2.2003

Oľga Smetanová
riaditeľka

Príloha: Výber z ohlasov v tlači na jednotlivé aktivity Hudobného centra v roku 2002
Organizačná štruktúra

Príloha:

Výber z ohlasov v tlači na jednotlivé aktivity Hudobného centra v roku 2002 .

Nedeľné matiné v GMB

Hudobné centrum v spolupráci so Spolkom slovenských skladateľov naštartovalo 8. septembra novú sezónu cyklu nedeľných matiné v Mirbachu. Podujatie bolo venované tvorbe jubilujúceho Milana Nováka. O koncert mala verejnosť mimoriadny záujem ... Účinkovali poprední interpreti, aj výber skladieb vyznel pre autora priaznivo ... V podaní Rajmunda Kákoniho odznel *Dekameron na dórckú tému* pre akordeón. Ide o pomerne stručné variácie s meniacimi sa náladami, pozoruhodným rytmickým traktovaním. Autor využíva aj polyfóniu na spôsob fúgy, ktorá pri vykresľovaní sadzby a artikulácií kladie na interpreta vysoké nároky. Vzorné interpretačné naštudovanie s vkusným dotváraním zanechalo ten najlepší dojem ... *Päť serenád pre sláčikové kvarteto* (Moyzesovci) vzhľadom na vnútorné programové členenie ... by malo azda výstižnejší názov Päť portrétov (vrátane autoportrétu) ... Na záver si za klavír sadol autor spoločne s dcérou ..., aby zahrali *Sonátinu č. 2 "Five o' clock"* pre flautu a klavír inšpirovanú jazzovými prvkami. Obaja ich s espritom a gustom zdôraznili. Z hľadiska dramaturgie cyklu nedeľných matiné môžeme toto podujatie považovať za veľmi vydarený štart ...
(Čížik, V., *Hudobný život* 10/2002)

Violončelistka Carmela Cattarino po štúdiách v Bratislave navštevovala ešte Sibéliovu akadémiu v Helsinkách ... na medzinárodných interpretačných kurzoch spolupracovala s viacerými svetoznámymi osobnosťami, zbierala trofeje na medzinárodných súťažiach. Všetko, čo získala, a nie je toho málo, a kam vo svojom umeleckom vývoji dospela, prezentovala na nedeľnom matiné 3. februára. Umenie ovládať svoj nástroj ... má dôsledne pod kontrolou. Hrá nenútene, bez pátosu, s oduševnením, s tvorivou iskrou. ... Umelkyňa dospela ku príkladnému vyváženiu rovnováhy medzi tvorivou inšpiráciou, hlbokým citom a nadhľadom nad výstavbou ... Koncepcia budovaných plôch niesla punc výraznej osobnosti, dôkladne uváženeho suverénneho tvarovania ... Dokázala účinne rozlíšiť kontrastné témy u Brahmsa ..., zosúladiť citovú viacpólovosť Schumanna ... do presvedčivo vyznievajúceho hudobného prúdu. ... Spoluprácu jej umeleckého partnera, klaviristu Ivana Gajana – komorného hráča par excellence – možno hodnotiť na výbornú s hviezdíčkou ... Určite každý, kto má rád krásnu hudbu, neľutoval, že prišiel a odchádzal spokojný ...

Ďalšie nedeľné matiné v Mirbachu (10. februára) sa nieslo v znamení životného jubilea osobne prítomného skladateľa, organizátora a pedagóga Júliusa Kowalského. Egon Krák v úvodnom príhovore vyzdvihol jubilantove zásluhy, ohlas jeho aktivít, kde významný podiel patrí inštruktívnej tvorbe. Množstvo skladieb, vrátane detskej opery, je priamo úmerné dožitému veku, úctyhodným deväťdesiatinám. Dramaturgia sa zamerala na Kowalského komornú tvorbu. ... Kowalski s obľubou používa – najmä v rýchlejších častiach rytmicky výrazné motívy toccatovitého charakteru ... Viac sa snaží zapôsobiť energickým ťahom hudby než dojímať meditáciou. Azda práve preto v kontexte podujatia očarilo najmä kontrabasové sólo strednej časti *Concertina* pre kontrabas a klavír v podaní Radoslava a Dany Šašinovcov. ... Nemalý úspech zožala *Fantázia piccola pre flautu a klavír* v iskrivom podaní Tomáša Janošíka (flauta) a Márie Heinzovej (klavír). Bohatá nápaditosť hudby (tu na pomerne krátkej ploche) s náhlymi zvratmi nálady a charakteru získala od interpretov presvedčivý tvar. Program šťastne vygradovalo *Concertino pre kontrabas a klavír* ... Jeho

linie sa odvíjali – viac ako v ostatných skladbách – z rozvíjania motívov. ...
(Čížik, V., *Hudobný život* 3/2002)

Cyklus nedeľných matiné v Mirbachovom paláci (Hudobné centrum, Spolok koncertných umelcov a Galéria mesta Bratislavy) pokračoval 17. novembra piesňovým recitálom Nao Higano. Na Slovensku žijúca japonská sopranistka po viacerých úspešných interpretáciách svetovej a našej moderny sa tentoraz zamerala na romantický repertoár. V dramaturgicky vzorne zostavenom programe, rozdelenom do štyroch blokov, ponúkla výber piesní, resp. cykly troch českých skladateľov Václava Jana Tomáška, Antonína Dvořáka a Zdeňka Fibicha. Jej klavírnou partnerkou bola Blanka Juhaňáková. Piesňová tvorba významného predstaviteľa predsmetanovskej éry Václava Jana Tomáška je u nás neznáma a výber troch piesní na slová J. W. Goetheho – sa stal prekvapujúcim odhalením melodickéj a obsahovej krásy týchto romanticky nadýchnutých opusov. Nao Higano do ich prednesu vložila nielen timbrovú prítlačivosť svojho sýteho lyrického sopránu, ale tiež zreteľne emocionálne stotožnenie sa s textom. ... Vynikajúcu partnerku mala v Blanke Juhaňákovovej, ktorej klavír nielenže dýchal so speváčkou, ale obaloval jednotlivé piesne do charakteristickej atmosféry. Hrala mäkko, plasticky, pričom jej sprievod nebol nikdy v ústraní, ale viedol s hlasom sólisticky rovnocenný tvorivý dialóg. Novembrové matiné Nao Higano a Blanky Juhaňákovovej sa stalo významným obohatením bratislavského hudobného života, ktorý na poli komornej vokálnej tvorby ostáva stále poddimenzovaný.
(Unger, P., *Hudobný život* 12/2002)

Stredoeurópsky festival koncertného umenia Žilina

V sieti slovenských hudobných festivalov má Stredoeurópsky festival koncertného umenia v Žiline (21. 4. – 27. 4.) špecifické miesto. Jeho istú výlučnosť zabezpečuje štatút, ktorý umožňuje medzinárodnej porote udeliť *Cenu hudobnej kritiky* za najvýraznejší interpretačný výkon. Aby boli umelecké parametre koncertných výkonov merateľné v hlavných atribútoch umeleckého výkonu ... je vekový limit mladých koncertných umelcov ohraňovaný, ... Práve nutnosť mať na konte súťažné úspechy je zábezpekou štandardne vyrovnaných pódiových výkonov a zároveň avizuje možnosť výnimočných interpretačných počinov. ... Zvláštnosťou XII. ročníka SFKU bolo ťažisko orchestrálnych koncertov v prvej polovici festivalu. Každý z troch orchestrálnych večerov ponúkol žilinčanom špičkového koncertného umelca, ktorého výkon plne zodpovedal ich povesti v umeleckých životopisoch (Marta Klimasaraová – marimba, Dóra Seresová – flauta, Peter Daniš – husle). Otvárací koncert realizoval ŠKO Žilina s hosťujúcim, empatívne a radostne muzicírujúcim dirigentom Petrom Vronským. ... festival začal skladbou 27-ročnej slovenskej skladateľky Ľubice Čekovskej *Fractal*, čo hodnotím ako výnimočnú ústretovosť voči súčasnej tvorbe mladej skladateľskej generácie, tobôž na festivale výrazne zameranom na koncertnú literatúru a recitálové vystúpenia sólistov. ... Koppelov *Koncert pre marimbafón* v rukách Marty Klimasaraovej sa stal doslova ohňostrojom rytmickej vynaliezavosti, dravej spontánnosti a muzikantskej iskry. Jej výkon ... postavil už na začiatku festivalu tú najvyššiu latku interpretačnej zrelosti, a to v rovine technickej precíznosti aj výrazovej rozmanitosti. ... ŠKO pod rukami Petra Vronského sa celkom oddal rytmickému pulzu skladby, ktorú strhujúco modelovala Marta Klimasaraová. ... Šimon Veis (violončelo) síce nezabodoval v myšliach porotcov, ale rozhodne okúzľil publikum svojím spontánnym muzikantstvom v Haydnovom *Koncerte pre violončelo a orchester D dur op. 101*. Po počiatkovej nevyrovnanosti veľmi rýchlo nadobudol istotu a spevný tón ... Získal Cenu primátora mesta Žilina. ... S rovnakým potešením sme si vypočuli inšpiratívny huslistický výkon Petra Daniša (1978), ktorý

predniesol Mozartov *Koncert pre husle a orchester* č. 3, G dur, KZ 216. ... V Žiline určite zanechal ten najlepší dojem, lebo jeho hra vykazuje črty dôsledne vypracovanej techniky v službách výrazu. ...

(Puškášová, M., *Hudobný život* 6/2002)

Na počiatku bola myšlienka nadviazať na tradíciu trenčianskoteplických prehliadok mladých koncertných umelcov a prostredníctvom novej festivalovej prehliadky súťaživého charakteru v medzinárodnom kontexte poskytnúť mladým interpretom (laureátom medzinárodných interpretačných súťaží) priestor na prezentáciu. ... Za dvanásť rokov svojej existencie prešiel festival niekoľkonásobnou transformáciou – počínajúc zmenou názvu, končiac neprítomnosťou širšieho hudobného profesionálneho zázemia. Zostala prajná atmosféra Žiliny, ktorá každoročne znovu a znovu dobromyseľne otvára náruč mladým umelcom. Zostalo profesionálne a organizačne schopné zázemie ŠKO Žilina a v neposlednom rade sa zachoval mladistvý elán a entuziazmus interpretov. ... Každoročným obohatením festivalových podujatí je Koncert víťazov súťaží študentov konzervatórií na Slovensku, ktorý už neraz priniesol osviežujúce prekvapenie v podobe nádejných výkonov tých najmladších ... svedectvom toho bolo vystúpenie Margarety Benkovej (husle) ... ako aj záverečné vystúpenie klaviristu Adama Kuruca ... Na pódium síce vchádzal akoby zasnene, jeho prejav však imponoval suverénnym technickým nadhľadom ... Prijemným prekvapením koncertu bolo ... vystúpenie sedemnásťročnej violončelistky Lujzy Ďurišovej z Cirkevného konzervatória v Bratislave ... Na malej ploche Faurého *Elégie op. 24* preukázala vysokú tónovú kultúru, schopnosť dynamicky vystavať formu a svojím nádherne nosným prejavom postupne očariť prítomné publikum. Výkonnosť a umeleckú cestu mladého flautistu Jozefa Hamerníka sledujem už od čias jeho delegovania na medzinárodnú rozhlasovú interpretačnú súťaž Concertino Praga. Spolu s klaviristom Ladislavom Fančovičom vytvorili komorné duo naplnené vzácnym porozumením a muzicírovaním, vnášajúc do skladby *Cantabile e presto* od Georgea Enescu pokornú kantilénu i brilantnú virtuoziu so všetkými atribútmi vyzretého pódiového vystupovania. ... O tom, že na Slovensku nie je núdza o kvalitné hlasy, presvedčila Martina Masaryková. ... Technicky precízna koloratúra, mäkké nasadzovanie tónu, žiarivý volumen prešpikovaný muzikalitou a sympatické vystupovanie zdobili vystúpenie ďalšej zo slovenských operných nádejí. ... Festival mladého koncertného umenia opäť potvrdil vysokú a vyrovnanú umeleckú úroveň prezentujúcich sa interpretov a všetkých priaznivcov, prajných pozorovateľov, ale aj vďačné a vnímavé publikum presvedčil o svojej zmysluplnosti a osožnosti. ...

(Čierna, A., *Hudobný život* 6/2002)

Bratislavské hudobné slávnosti 2002

BHS 2002 : Husľoví virtuózi na úvod

..... za dirigentským pultom **Slovenskej filharmónie** stál český umelec **Libor Pešek**, ktorého viaže s našimi filharmonikmi (a to platí aj opačne) osobité puto. V minulosti s nimi spolupracoval, krátky čas bol ich šéfdirigentom a s telesom si stále výborne rozumie. Tentoraz predstúpil s dramaturgicky zaujímavým, kontrastným a dômyselne vygradovaným repertoárom. Po Stravinského Apollon musagete, skladbe koncipovanej v duchu " bieleho baletu" a preverujúcej plastickej sláčikovej sekcii, ponúkol Skriabinovu Symfóniu č. 4 C dur " Le poème d'Extase", dielo s programovo-filozofickou náplňou zakódovanou priamo v názve. V Peškovom poňatí dosiahla racionálna a emocionálna zložka ideálnu rovnováhu. Extatická báseň sa rozvíjala v mohutnom, kompaktnom oblúku, s citlivo modelovanou

výrazovou a dynamickou krivkou. Plnokrvné finále znelo v zanietenom podaní Slovenskej filharmónie strhujúco, farebne bohato, technicky bezchybne.

Hviezdou večera bola mladučka americko-kórejská huslistka **Sarah Changová**. Čajkovské-ho koncert pre husle a orchester D dur zarezoval nesmiernou dávkou sugestívnosti, vyhol sa romantizujúcej tendencii, prekypoval briskným tempom a výrazovou razantnosťou. Pešek sa predstavám sólistky prispôbil s noblesou profesionála, takže Čajkovskij odznel bez najmenších kolízií a strhujúco.

Z juhofrancúzskeho prímorského mesta pricestoval **Orchestre National de Montpellier**, ktorý opäť potvrdil vysokú úroveň mimoparižských symfonických telies. So svojím rakúskym šéfdirigentom **Friedemannom Layerom** otvoril program skladbou Grand Adagio od René Koeringa a po nej už dostal priestor sólista **Pierre Amoyal**. V dvoch žánrovo i náladovo odlišných dielach pre husle a orchester, Chaussonovej Poéme a Ravelovom Tzigane, dokumentoval nielen technickú brilantnosť a kultivovanosť umenia, ale aj veľkú výrazovú monotvárnosť. Lyrickú poetickosť Chaussona vystriedal impulzívny a temperamentný Ravel, v oboch prípadoch sprevádzaný mäkkým, plastickým tónom orchestra. Francúzski hostia odhalili svoje kvality naplno v Debussyho Mori, interpretovanom pod Layerovou taktovkou s nesmiernym impresionistickým espiritom, s množstvom rafinovaných farieb, náladových nuansí a orchestrálnou kompaktnosťou.

(Unger, P., Pravda 30.9.2002)

BHS sa stali organickou súčasťou nášho kultúrneho a umeleckého života. Obecenstvo si na ne zvyklo a až obdivuhodná účasť na jednotlivých podujatiach svedčí o tom, že ide o jednu z najväčších prezentácií umeleckých hodnôt, ktorá si zasluhuje sústavnú pozornosť. Tento aspekt potvrdzuje aj tohtoročný dramaturgický výber, ktorý - zdá sa - predstihuje niektoré predchádzajúce ročníky, hoci BHS boli vždy inšpiračným zdrojom pre výber toho najlepšieho, čím hudobná kultúra disponuje v oblasti tvorby, ako aj interpretácie. V programe BHS 2002 si ceníme najmä dramaturgickú orientáciu na modernejšiu, respektíve výbornú, ale menej hrávanú hudbu.

Čajkovského Husľový koncert D dur predniesla americká Kórejčanka **Sarah Chang**, známa spoluprácou s mnohými svetovými orchestrami a dirigentmi. Bolo to vidieť na veľkorysej koncepcii, obrovskej rutine a virtuozite, akú demonštrovala najmä v tretej časti. Výbornú oporu mala v českom dirigentovi **Liborovi Peškovi**, ktorý suverénne tvaroval každé dielo a pod jeho vedením orchester **Slovenskej filharmónie** priam brilíroval.

(Palovčík, M., Literárny týždenník 17.10.2002)

Koncertná sieň Slovenskej filharmónie sa v nedeľu popoludní (29.9) zmenila na Ples upírov. Jedna z najvýznamnejších osobností českej hudobnej scény **Iva Bittová** so súborom **Nederlands Blazers Ensemble** privádzala prevažne mladšie publikum až na vrchol nadšenia svojím koncertom, ktorý chvíľami pripomínal skôr Bratislavské džezové dni, ako Bratislavské hudobné slávnosti, ktorých bol súčasťou, a možno dokonca predčasným vrcholom.

To, čo celému 90-minútovému koncertu dominovalo, boli Bittovej neuveriteľné kúsok, keď plynule prechádzala od vtáčieho piskotu k spevu starej Rómky, spievajúcej jednu zo svojich tradičných piesní. Okrem toho je Bittová aj skvelá herečka, ktorá gestami i výrazom dostávala do varu nielen publikum, ale dokázala rozhecovať aj celý svoj súbor Nederlands Blazers Ensemble.

(Potančok, A., Národná obroda 1.10.2002)

Stavili na vyspelosť publika

Dramaturgia festivalu sa na vyspelosť nášho publika zrejme spoliehala, preto mu pripravila za sebou dve poslucháčsky náročné zostavy. **Varšavská filharmónia**, teleso s vyše storočnou tradíciou, má k hudobnej moderne blízko, navyše môže hojne čerpať z domácich kompozič-ných zdrojov. Na bratislavské hosťovanie priniesla diela troch poľských autorov – Ludomira Rózyckého (symfonická báseň Stancyk), Karola Szymanovského (Koncert pre husle a orchester č. 1) a Krzystofa Pendereckého (Symfónia č. 2 "Christmas Symphony"). Pod taktovkou **Antoni Wita** sme počuli po každej stránke vyspelé a kultivované symfonické teleso, ktoré zaujme plnozvučným, farebne sýтым tónom a technicky vyrovnanými nástrojovými skupinami . Varšavskí filharmonici hrajú svoj vlastný repertoár hrdo a so zanietením, narábajú so širokou dynamickou a výrazovou paletou, zrkadliacou atmosféru jednotlivých opusov. Medzinárodne uznávaný huslista **Kostanty Andrzej Kulka** v Szymanovského koncerte viedol s orchestrom rovnocenný dialóg, vyformoval v ňom pôsobivú melodickú a výrazovú líniu, upútal neomylnou technikou i citovým záberom.

Hlavný magnetom koncertu **Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu** na čele so šéfdirigentom **Charlesom Olivieri - Munroem** bolo vystúpenie saxofonistu **Johna-Edwarda Kellyho**. Vo dvoch nie dlhých, no technicky náročných a náladovo odlišných skladbách Franka Martina (Balada pre saxofón a orchester) a Jacquesa Iberta (Concertino da camera) prekvapil perfektným zvládnutím partov, aj širokým spektrom dynamických možností nástroja s pointovaním výrazových detailov. Symfonický orchester SRO sa na festivalového vystúpenie, kde predviedol aj diela Stravinského a Prokofieva, pripravil zodpovedne.

Nezabudnuteľný večer

Veľký sviatok zažila bratislavská Reduta v stredu 2.októbra. Na pódium vystúpil svetoznámy ruský klavirista Grigory Sokolov, aby v intímne nasvietenej koncertnej sále troma Beethovenovými sonátami, Komitasovými Šiestimi tancami pre klavír a Prokofievovou Sonátou č. 7 očaril publikum svojím sugestívnym umením. Navonok strohý, nekomunikatívny muž vo chvíli, keď rozozvučí nástroj (neostal dlhý svojej povesti a pred koncertom klavír rozobral), začne s ním viesť dôverný dialóg. Sokolovov tón je neobyčajne mäkký, plastický, jeho frázy tečú hladko, dynamika je striedma a predsa kontrastná. Vďaka fenomenálnej technike vie fascinovať v každej situácii a hoci sa zdá, že okrem skladateľa a nástroja už nikoho nepotrebuje, opak je pravda. Publikum intenzívne – aj keď svojsky- vníma a jeho priazni sa dokáže bohato odvdáčiť (štyri prídavky). Bol to nezabudnuteľný festivalový večer.

(Unger, P., Pravda 4.10.2002)

Quod licet Iovi...

V Koncertnej sieni SF sa 2. októbra predstavil klavirista **Grigory Sokolov**. V atmosfére napätého ticha sme podliehali charizmatickej hre tejto hviezdy svetových pódii... Sledovali sme ideálne vrúcnu kantabilitu, aj neomylnú závratnú virtuoizitu, znásobenú priezračnou zrozumiteľnosťou artikulácie aj tej najkomplikovanejšej sadzby... Sokolov si nás podmanil čarom nenapodobiteľnej elegancie, prirodzenej vzdušnosti , sugestívnej spevnosti, presvedčivej výbušnosti sforzát (v Beethovenovi)... Aj keby sme lupou chceli nájsť menej precízne detaily, neuspeli by sme. Ideálna syntéza drobnokresby, opalizujúci vybrúsený drahokam!

Dramaturgickým prínosom bolo Šesť tancov pre klavír od pre nás neznámeho skladateľa Soghomona Komitasa. Autor spracúva arménske tanečné ľudové prvky. Interpret ich zaodel do neopakovateľnej, priam nadpozemskej atmosféry, ktorú by sme bez prečítania

sprievodného textu sotva označili ako tanečnú.

Bol to jedinečný zážitok, jeden z najväčších triumfov klavírnej interpretácie u nás v posledných rokoch!

(Čížik, V., Hudobný život č. 11 /2002)

Ďalší večer (1.10.) sme počúvali výkony **Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu (SOSR)**, v podaní ktorého znela náročná, i keď pre bežného poslucháča možno troška menej stráviteľná hudba. Najprv to bolo Concerto in Es "Dumbarton Oaks" od I.Stravinského. Dirigent **Charles Olivieri- Munroe** sa prezentoval presným gestom a počas meniacich sa taktov bol pre komornú zostavu SOSR veľkou oporou. Ďalšou skladbou bola Balada pre saxofón a orchester od F.Martina. Sólistom večera par excellence bol **John-Edward Kelly**, v podaní ktorého sme počuli skvelý tón, širokú dynamickú škálu s bohatstvom výrazových prostriedkov, ako i vysoký stupeň muzikálneho cítenia.

...SOSR hral naozaj skvelo. ...Dirigent mal v rukách širokú výrazovú škálu, presvedčil, že skvelo ovláda možnosti jednotlivých nástrojov.

... SOSR hral na vysokej umeleckej úrovni, z hľadiska interpretačného vývoja používal najnovšie svetové výrazové prostriedky a bol minimálne primeraným partnerom vynikajúcich orchestrov koncertujúcich pred ním.

(Malovec, J., Nový deň 7.10. 2002)

Zaradenie inscenácie dvoch melodram Jiřího Antonína Bendu z roku 1775 – Ariadna na Naxe a Medea – do programu BHS bolo výborným dramaturgickým nápadom. Nielen preto, že Benda patrí k najvýznamnejším tvorcom tohto zvláštneho, náročného a neprávom ešte stále takmer obchádzaného hudobno- dramatického žánru, ale aj preto, že takéto podujatie možno označiť ako typické "festivalové", teda nie každodenné, bežné, sezónne.

Naštudovania so súborom **Musica aeterna** sa ujal dirigent **Anton Popovič**.

Dirigent mal partitúru úplne "vo svojej moci", náročný hudobný text dobre prečítal, detailne vypracoval. Predstavenie Bendových melodram v rámci BHS bolo však rozhodne dobrou vizitkou nášho interpretačného umenia....

(AS, Hudobný život č. 11/2002)

Ak sa na pódiu hocijakého festivalu striedajú hudobné telesá kvalít Českej filharmónie či Budapeštianskeho festivalového orchestra, ak si dirigentskú štafetu podávajú osobnosti umeleckého rozmeru Vladimíra Ashkenazyho či Ivána Fischera, nemožno mu uprieť vysoké európske parametre. Týchto mét sa bezpochyby dotýka vo svojej koncertnej ponuke 38. ročník Bratislavských hudobných slávností, kulminujúci na prelome týždňa hosťovaním dvoch svetoznámych orchestrov.

Sté výročie prvého účinkovania v Bratislave si Česká filharmónia pripomenula jediným monumentálnym programovým číslom, Symfóniou č. 2 c mol Vzkriesenie od Gustava Mahlera...Mahlerovu "dvojku" možno vnímať dvojako: buď s duchovnou analýzou jej programových vrstiev a religiózných podtextov, alebo sa nechať unášať emocionalitou, inštrumentačným bohatstvom a strhujúcim dynamickým spektrom partitúry. Uchvátení majstrovskou taktovkou **Vladimíra Ashkenazyho**, s obrovskou tvorivou energiou rozkrývajúceho najtajomnejšie zákutia diela, pod dojmami zo skvelých výkonov **Pražského filharmonického zboru a sólistiek Inger Dam- Jensenovej** (soprán) a **Birgit Remmertovej** (alt), museli v nadšení opúšťať Redutu obe pomyselne skupiny návštevníkov.

Silný zážitok zanechalo aj vystúpenie špičkového maďarského **Budapeštianskeho festivalového orchestra**, vedeného zakladateľom a šéfdirigentom **Ivánom Fischerom**.

...Vysoký medzinárodný kredit potvrdil v plnej miere v pondelok (7.10.) na BHS, keď po plasticky vymodelovanom sláčikovom unisone zo Suity pre orchester č. 1 C dur od George Enesca s bravúrou vybraných sekcií a silným výrazovým oduševnením predniesol jedinečné dielo Bélu Bartóka – Hudba pre strunové nástroje, bicie a čelestu.

Inšpiratívna osobnosť Ivána Fischera, jeho presné, sugestívne gestá a predovšetkým hĺbku partitúry optimálne odrážajúce poňatie, postavili toto číslo na jednu z vrcholných priečok v rámci celého festivalu. Po prestávke zaplesali duše romantikov, keď im Budapeštiansky festivalový orchester predviedol 2.symfóniu Sergeja Rachmaninova....

Iván Fischer nešetril farbami, spevným pátosom, silným citovým nábojom a v partnerstve so skvelým orchestrom dosiahol efektný výsledok. Odpoveďou bol frenetický aplauz obecnstva a reakciou naň dva vtípné prídavky z pera Dvořáka a Bartóka.

(Unger, P., Pravda 9.10.2002)

...Tak **Prahu**, ako aj **Budapešť** reprezentovali najlepšie symfónické orchestre ich krajín a zniesli aj najprísnejšie kritériá, čo sa týka technickej a muzikálnej vyspelosti hráčov, vypracovanosti zvuku telies a pod.... Málokedy vidieť takú úžasnú symbiózu dirigenta a orchestra, ako tento večer. Dramaturgia koncertu bola originálna a duchaplná....

Identifikácia muzikantov so skladbou azda ani nemohla byť väčšia. Hrali s chuťou, disciplinovane, takmer ako jeden človek.....

(Horkay, T., Hudobný život č. 11/2002)

...Jednoznačným, kvalitatívnym vrcholom tohtoročných Bratislavských hudobných slávností (BHS) bolo vystúpenie Budapest Festival Orchestra s dirigentom Ivánom Fischerom.

..... Dúfajme, že tento orchester navštívi Bratislavu, už len vďaka svojej geografickej blízkosti, aspoň raz do roku.

(Malovec, J., Nový deň 16.10.2002)

Festivalové vystúpenie **Ivana Sokola** (6.10.) odhalilo ďalšie dimenzie Sokolovho duchovného sveta, v ktorom dominujúce bolo "messiaenovské hudobné univerzum". To, ktoré je aj jeho mentalite najbližšie. Sokol pristupoval k stvárneniu biblickej predlohy s bázňou, vedomý si toho, že interpret sa pri tlmočení takéhoto diela stáva zodpovedný za jeho výklad, tlmočenie... Ak sa Sokol rozhodol pre recitál zostavený z Messiaenovej tvorby, svedčí to o jeho vnútornej rezonancii, ktorú demonštroval v odovzdaní sa hudbe a jej tvorcovi. Každá z deviatich častí mala svoju osobitnú biblickú atmosféru, ktorú akoby spracoval, rozviedol a dopovedal sám intepret.

Ivan Sokol sa po veľkom Bachovi predstavil veľkým Messiaenom. Svedčí to o umelcovej sile, ktorou nás i týmto svojím vystúpením oslovil.

(Čárska, E., Hudobný život č. 11 /2002)

Priestor na festivalovom pódiu dostal **SOSR** aj 8. októbra. S napätím bola očakávaná obnovená premiéra Bellovej Omše Es dur. Počuli sme ju – aj vďaka zanietenej editorskej práci Vladimíra Godára a vydavateľstva Scriptorum musicum – a ocenili jej kvality, jej invenčnú sviežosť, melodické bohatstvo.Omša nie je svojím charakterom a výrazom pochmúrna, jej reč je vzácné vyvážená a proporčná.

Omša vyznela vo svojej zdanlivej jednoduchosti úprimne a spontánne. Obnovená premiéra Bellovej skladby práve v rámci festivalu bola naozaj sviatkom, dôstojnou formou jej znovuzrodenia a "vypravenia" na ďalšiu, znejúcu životnú púť.

(Földešová, M., Hudobný život č. 11/2002)

Žilinský **Štátny komorný orchester** mal v súčte tohtoročného festivalového programu (9.októbra) znova osobitý údel. Okrem tradične interpretačnej " povinnosti"

reprezentoval a obhajoval aj domáce autorské farby. Orchester na čele s pohotovým dirigentom **Leošom Svárovským** postupne odvíjali dej daný umnou dramaturgickou zostavou s dvomi premiérami a dvomi overenými skladbami.

Najskôr znela slovenská "klasika" reprezentovaná Malou vrchovskou symfóniou od Mikuláša Moyzesa. Patrí skutočne k domácemu zlatému fondu, s obľubou sa k nej vraciame v ochote pripomenúť si profesionálne rána národnej kompozičnej gardy, započúvať sa do romantických hudobných väzieb a zátiší, výdatne sa sýtiacich z folklórnych žriedel, ktoré napokon ešte nesklamali

Len o niečo neskôr, približne o 30 rokov vznikol Planctus pre sláčikový orchester od Ladislava Burlasa, rozhodne najúspešnejšie a "najžiadanejšie" autorovo dielo, vo všeobecnosti prijímané ako istý symbol, fetiš, znamenie v čase svojho vzniku (1968).

Koncertná fantázia pre klavír a orchester od Juraja Hatríka s titulom Ecce quod natura, s tromi časťami – Fantasia I. /Herbae/, Interludium /Terra/ a Fantasia II /Animalia/.

Aj v Koncertantnej fantázii zveril určujúci diel klavíru /pohotová, obdivuhodne disponovaná **Katarína Brejková**/. Sledujúc Hatříkovú tvorbu, jeho tvorivá báza je dotovaná množstvom impulzov, vrátane mimohudobných motivácií.... Klavírny part je v priebehu /približne/ polhodinovej skladby neobyčajne exponovaný, s mimoriadnou "výsadou" v strednom, kantabilne klenutom sólovom dieli – kontemplácii .

Druhým očakávaným bodom bola ďalšia premiéra, Zeljenkov Koncert pre violončelo a orchester. Tentoraz, najmä vďaka absolútnej interpretačnej podpore (opäť "bodujúci" sólista **Ján Slávik**) potešil.

Uznanie patrí dirigentovi **Leošovi Svárovskému**, "iskrivému" muzikantovi, nie menej orchestru, ktorý napriek svojmu nie zriedkavému prevleku popolušky dosť často dokáže na pódiiach doslova kráľovať.

(*Dohnalová,L., Hudobný život č. 11/2002*)

Kremerata Musica

Nie sú hviezdy ako hviezdy. Aj v našej dobe, ktorá aj serióznym umelcom priam núti k mediálno-komerčnej profilácii, sa nájdu takí, ktorí napriek svojmu zvučnému menu dajú prednosť nezištnej službe dobrej veci pred efektnou sebakreáciou a následnými búrlivými aplauzami divákov. Niežeby sa po koncerte **Gidona Kremera** (4.októbra)- pretože o ňom je reč- a jeho mladých litovských spoluzikantov nenašlo i niekoľko búrlivých aplauzov, naopak.Priznajme si, Schnittke a Enescu sú síce v hudobnej obci známe mená, priemerný muzikant alebo "fachman" by si však ich skladby na dobrú noc nepustil. Práve diela týchto autorov, spolu s jedným Schumannovým, zazneli na koncerte v podaní komorného zoskupenia **Kremerata Musica** pod gesciou jednej z najväčších osobností tohtoročných BHS, svetoznámeho huslistu lotyšsko-sovietskeho pôvodu **Gidona Kremera**. Nie je to žiadne prekvapenie, veď popularizácia súčasnej hudby a podpora mladých talentov je už mnohoročnou Kremerovou prioritou. Koncert otvorilo Šesť kusov vo forme kánonu pre husle, violu a klavír op. 56 od R.Schumanna / pôvodne Štúdie pre pedálový klavír/, ktoré pre trojicu nástrojov transkriboval Viktor Derevjanko. Už v týchto stručných pokusoch o definovanie romantického kontrastu sa naplno prejavili charakteristiky, ktoré hudobníkov sprevádzali počas celého koncertu. **Kremer**, violistka **Ula Uljona** a klavirista **Andrius Zlabys** reflektovali najjemnejšie duševné záchvevy tejto náročnej hudby, v dokonale spätosti so svojimi nástrojmi ponúkli priam ideálnu polyfonickú súhru, ukážku vzájomnej pokory a prispôsobenia sa, s čím sa na koncertoch komornej hudby stretávame málokedy v takej čistej, uvedomelej a precíznej podobe.

Interpretačná dokonalosť, lepšie povedané smerovanie k nej, vtlačila svoju pečať aj Sláčikovému triu Alfreda Schnittkeho a Klavírnemu kvintetu a mol op. 29 Georgea Enescu... Nádherne žiarivý tón Kremerových huslí sme mohli nerušene obdivovať iba miestami, počas

krátkych pasáží, kedy sa prvé husle vynorili z polyfonického pradiava. Huslista **Dzeraldas Bidva** a violončelistka **Marta Sudraba** zanechali taktiež vynikajúci dojem a rovnocenne prispeli k výnimočne precíznemu, autentickému, strhujúcemu stvárneniu skladieb, vrátane prídavkou, Scherza z Klavírneho kvinteta D.Šostakoviča. Takéto komorné muzicirovanie počuť skutočne málokedy.

(Horkay,T., Hudobný život č. 11/2002)

Reprezentatívny program, skvelá interpretácia, mimoriadny zážitok – tak možno sumárne zhrnúť výsledný dojem z koncertu **Mozarteum Quartetta** (9.októbra) v preplnenej Hudobnej sieni Bratislavského hradu.

Rakúske kvarteto nič nezostalo dlžné mozartovskej ľahkosti a vzdušnému pôvabu, ale ani napätiu a bojovnosti beethovenovskej drámy. Tento koncert vskutku mohol byť najvyššou školou komornej hry pre všetkých adeptov tohto náročného, no krásneho hudobného žánru.

(Horkay,T., Hudobný život č. 11/2002)

Uvedenie Goldbergových variácií v podaní skvelého slovenského pianistu **Mikuláša Škutu** (10. októbra) možno označiť za jeden z najsvetlejších momentov festivalu. Škutovi sa podaril husársky kúsok. Vyše hodinový sled tridsiatich variácií sledovala Moyzesova sieň Slovenskej filharmónie (akože ináč, bez jediného voľného miesta) doslova so zatajeným dychom. Škuta opäť presvedčil, že je bachovský hráč par excellence.

Pokora, intelekt a rozvážna virtuosita ovládli tento večer menšiu sálu pri Dunaji. A to hádam bez jediného zaváhania! Nuž, pred takýmto výkonom treba snať klobúk.

(Horkay,T., Hudobný život č. 11/2002)

Impresionistické farby hudby

Jeden večer lepší ako predchádzajúci. Už dávno sa nepodarilo vytvoriť taký príťažlivý program na Bratislavských hudobných slávnostiach ako tento rok. Množstvo neošúchaných diel, vynikajúce dirigentského osobnosti, svetové premiéry, šarmantní interpreti, ktorí majú zvuk v zahraničí... a publikum, niekedy zbytočne ostýchajúce sa dať najavo svoje nadšenie.

Záverečný piatkový koncert patrila **Slovenskej filharmónii**, ktorú viedol anglický dirigent **James Judd**. Po prvý raz vo svojej kariére uviedol koncertnú podobu Honeggerovho Kráľa Dávida.... Bol to večer vypätého emocionálneho zážitku, naplnený vzrušením a okúzlením z chvejivých tónov dramatického diela, so zborom, tenorom a dvoma sopránmi, ktorý pretkával svojím hlbokým zamatovým hlasom Dušan Jamrich v úlohe rozprávača. Ak by sme mali vybrať najsilnejší zážitok tohtoročných BHS, asi by sme sa ťažko rozhodovali medzi koncertom **Českej filharmónie** s úžasným dirigentom svetového mena **Vladimírom Ashkenazym**, človekom s veľkým dirigentským gestom a šľachetnou dušou, či otváracím koncertom so **Slovenskou filharmóniou** a so sólistkou **Sarah Chang** suverénne ovládajúcou svoj nástroj. (Bolo nielen príjemne sledovať, ako táto mladá kórejská dáma skvelo hrá na husle, ale aj jej pôvab a divadelný spôsob hrania, ktoré by jej mohla závidieť aj toľko do neba vynášaná Vanessa May).

A to sme nespomenuli "zázračné" **Rascher Saxophone Quartet**, o ktorom spievajú ódy všetky médiá a ktoré svojím hraním spôsobuje priam fyzickú rozkoš – sú takí dobrí, až to bolí. Vynikajúci saxofonisti vystúpili s **Bruckner Orchestrom z Linza**, ktorý dirigoval Američan **Dennis Russell Davies**. Naposledy bol u nás v roku 1998, keď uviedol premiérové dielo Ilju Zeljenku, tentoraz prišiel opäť s premiérou, a to vskutku svetovou. Uviedol dielo mladého brazílsko-amerického skladateľa Miquela Kertsmana.

(Muchová,E., Večerník 15.10.2002)

Skôr než Honeggerov Kráľ Dávid dal v piatok bodku za 38. ročníkom Bratislavských hudobných slávností, na pódium Reduty vstúpilo v poradí už piate zahraničné symfonické teleso. **Bruckner Orchester Linz** ani zďaleka nepredstavuje v hierarchii rakúskych formácií žiadne "béčko", naopak, ide o značku rešpektovanú v medzinárodnom kontexte. Navyše šéfdirigent **Dennis Russell Davies** je kapacitou svetového mena (mimoriadny ohlas u kritiky si vyslúžil počas ostatného Salzburgského festivalu), so silnou afinitou k hudobnej moderne. Tá programovo vyplňala bratislavské host'ovanie, keď jediným nežijúcim autorom bol legendárny Leonard Bernstein. V Symfonických tancoch z West Side Story odkryl Bruckner Orchester pestrú škálu farieb, výrazového vtípu a náladových variácií. Temperamentný a v geste pregnantný Russell Davies bol tmelom aj inšpirátorom strhujúcej interpretácie tejto suity, pochádzajúcej z geniálneho Bernsteinovho muzikálu.

Aj svetová premiéra

Krátka komorná symfónia č. 1 pre koloratúrny soprán, alt, komorný orchester a bicie nástroje od 37 - ročného brazílsko – amerického autora Miguela Kertsmana (bol prítomný na koncerte) mala na BHS 2002 svetovú premiéru.

Tridsiaty ôsmy ročník Bratislavských hudobných slávností je teda za nami. Vo svojej histórii a v súvislosti s reálnymi možnosťami zrejme dosiahol vrchol.. Ak mediálne upútavky hovorili o hviezdnych dirigentoch, orchestroch a sólistoch, tak kreácie huslistky **Changovej**, klaviristu **Sokolova**, huslistu **Kremera**, dirigentov **Peška a Judda** či špičkových symfonických telies z Prahy, Budapešti, Varšavy a Linzu – a ich dirigentov Ashkenazyho, Fischera, Wita a Russella Daviesa, ale i mnohých ďalších, dokázali, že nešlo len o reklamnú kampaň. Každá, čiastková výčitka teda pripadá malicherná.

BHS 2002 strhli publikum, či skôr vzájomne sa obohacovali, komunikovali a sála večer čo večer naplnená mladými divákmi je tou najlepšou devízou do budúcnosti. Súčasne aj výzvou a príkladom, ako robiť vážnu hudbu počas ďalších 340 dní v roku.
(Unger,P., *Pravda* 15.10.2002)

...Záverečný koncert (11.októbra) 38. ročníka BHS patril rozsiahlej partitúre oratória Kráľ Dávid francúzskeho skladateľa Artura Honeggera, odkrývajúceho víťazstvá i slabosti Dávida kráľa, manžela i otca.

Pod úspešné a vrelé prijatie tohto nesporne významného imaginatívneho Honeggerovho diela s hlbokým filozofickým dosahom a dramatickým nábojom sa podpísal plastický a homogénny **Slovenský filharmonický zbor** (zbormajster **Jan Rozehnal**), orchester **Slovenskej filharmónie**- pozorne sledujúci jasné gesto dirigenta **Jamesa Judda**, ako aj traja sólisti – **Adriana Kohútková, Denisa Šlepkovská a Jozef Kundlák**... Záverečná hudobná apoteóza Dávida s mohutným chorálovým Alleluja ! , završujúca jedno z najhrávanejších oratórií hudby 20. storočia, bola skutočne impozantným a reprezentatívnym ukončením 38. ročníka nášho najväčšieho hudobného festivalu.
(Čierna,A., *Hudobný život* č. 11/2002)

MIDEM 2002

Slovenský stánok na Medzinárodnom hudobnom veľtrhu MIDEM v Cannes

Medzinárodný hudobný veľtrh Midem v Cannes (www.midem.com) má svoju takmer 40-ročnú históriu. Stretávajú sa na ňom nahrávacie spoločnosti z celého sveta, ako aj všetci tí, ktorých sa dotýka výroba zvukových nosičov. Pre populárnu hudbu je spojený s odovzdávaním cien NRJ, čo je akási európska verzia Grammy. Na ten účel prichádzajú na Midem "hviezdy", vytvorené komerčnou scénou a médiami. Je to však iba jedna tvár veľtrhu.

Tou druhou, menej komerčnou je Midem Classique, ktorý vznikol pred dvadsiatimi rokmi so zámerom vytvoriť väčší priestor pre klasickú a súčasnú hudbu, jazz a folklór. Práve do tejto časti Midem sa po vyše desiatich rokoch absencie vrátilo aj Slovensko.

Národný stánok iniciovalo Hudobné centrum so zámerom prezentovať produkty domáceho hudobného priemyslu, a tým pomôcť domácim výrobcam zvukových nosičov nadviazať živšie kontakty so zahraničím.

Stánok finančne podporilo Ministerstvo kultúry SR, ako aj Sorosovo centrum súčasného umenia, Francúzsky inštitút v Bratislave a Národná banka Slovenska. Sponzorsky prispela firma L.D.C.

Osobnou účasťou sa v stánku okrem Hudobného centra prezentovali Hudobný fond, vydavateľstvo WATT a agentúra East-West Promotion. Sprostredkovane boli zastúpené Slovenská televízia, Slovenský rozhlas, Vydavateľstvo Radio Bratislava, Slovenské národné divadlo, Zväz autorov a interpretov, Ochranné združenie interpretov Slovenska a Slovenská jazzová spoločnosť.

Návrat Slovenska nezostal bez povšimnutia novinárov a francúzskeho rozhlasu. Ale najviac nás tešil záujem profesionálov o CD nosiče všetkých žánrov od klasiky po súčasnú hudbu. Mimoriadnu pozornosť vzbudzovali jazzové nahrávky Juraja Grigláka a Jána Hajnala z vydavateľstva Hudobného fondu, ako aj slovenský folklór z produkcie vydavateľstva Radio Bratislava.

Po pochybnostiach, s ktorými sme sa pri príprave stánku u oslovených firiem stretávali, bol pre nás záujem o slovenské produkty veľkou satisfakciou a povzbudením. Ukázalo sa, že vo svete existujú záujemcovia o slovenskú hudbu. Dokonca aj takí, ktorí našich umelcov a ich nahrávky dobre poznajú.

Norway now

Cenné kontakty získané na Midem môžu postupne viesť k dlhodobej spolupráci. Čím jasnejšia predstava o tom, aké výsledky očakávame, tým lepšie. Potom aj príprava účasti môže mať jasnú koncepciu a stanovenie priorít. Prítomnosť na Midem je aj otázkou prestíže, dôkazom schopnosti udržať sa na trhu, serióznosti. Istou zárukou spoľahlivosti. Nie nadarmo sa hovorí, že kto nie je na Midem, neexistuje. Je zároveň aj miestom, kde sa dajú získať cenné informácie o hudobnom priemysle; od výrobcov zvukových nosičov po distribútorov, ale aj o vývoji nových technológií, autorskom práve, o mladých talentoch, médiách, hudobných časopisoch či o programoch Európskej únie. Mnohým krajinám účasť na Midem už niekoľko rokov prináša ošoh, preto sú ochotné do nej investovať stále viac. Podľa tradície veľtrhu, organizátori každý rok vyberú jednu krajinu, ktorej je venovaná mimoriadna pozornosť. Tohto roku voľba padla na Nórsko. Nóri si nenechali ujsť príležitosť ukázať sa pred tisíckami profesionálov z celého sveta v tom najlepšom svetle. Pripravili množstvo koncertov, na ktorých sa predstavil celý rad etablovaných i nastupujúcich umelcov všetkých žánrov, vrátane súčasnej hudby. Sloganu "Norway now" sa nedalo uniknúť. Bol stále na očiach vo forme cédečiek, tašiek, plagátov.

Dušou nórskej prezentácie bola organizácia MEN - Music Export Norway (www.musicexportnorway.com), ktorú založili nórski umelci a organizácie s cieľom získať účasťou na medzinárodných veľtrhoch pozornosť sveta pre nórsku hudbu. Organizácia vznikla pred dvoma rokmi na podnet Nórskeho hudobného informačného centra, ktoré čerpalo inšpiráciu z dobre fungujúcich modelov kultúrneho exportu vo Švédsku a Francúzsku. Aj napriek tomu, že MEN existuje ako akciová spoločnosť, jej účasť na Midem podporili tri nórske ministerstvá – najvýznamnejšou mierou ministerstvo hospodárstva, ale aj ministerstvo zahraničných vecí a ministerstvo kultúry. Ako nám povedala riaditeľka spoločnosti Inger Dirdal, náklady na "Norway now" boli asi pol milióna eur a štátna podpora účasti na Midem tvorila takmer polovicu nákladov.

Konferencie

Témy konferencií sa sústreďovali na hudobný priemysel a s ním súvisiace problémy. Po prvýkrát sa diskutovalo aj o stave hudobného priemyslu v strednej a východnej Európe. Aj napriek veľkým rozdielom v rýchlosti, s akou sa hudobný priemysel v transformujúcich krajinách vyvíja, pretrvávajú medzi nimi isté podobnosti. Patria k nim hlavne nízke výdavky na nákupy zvukových nosičov. V uvedených krajinách si jeden obyvateľ kúpi ročne 1 CD, kým európsky priemer je 2,5 CD. V našom regióne je stále pomerne veľký záujem o mg kazety. V Maďarsku tvoria až 55% trhu. Stále existuje pirátska výroba CD, ktorá má najmä na Ukrajine a v Rusku masové rozmery. Dôvodom sú vysoké ceny zahraničných nosičov. Kým na Ukrajine vyrobené CD stojí 4 USD, za legálne dovezené zahraničné CD distribútori žiadajú až 20 USD. Vo všetkých transformujúcich sa krajinách možno pozorovať vznik nových a nezávislých výrobcov zvukových nosičov a postupný rozvoj distribučnej siete. Nepochybne najväčším z fungujúcich trhov je Poľsko, kde na jeden album z oblasti populárnej hudby pripadne až 300 000 predaných nosičov.

Najčastejšie skloňovaným slovom, nielen počas konferencií, ale aj v kuloároch, bolo slovo kríza. Hudobný priemysel po niekoľkoročnom rozkvetu, súvisiacom s masovým rozšírením CD ako nosiča, zaznamenal v posledných rokoch pokles. V spojení s novými formami predaja CD prostredníctvom internetu to spôsobilo rozpad viacerých distribučných firiem. Hlavne na americkom kontinente. Keďže ten je najväčším trhom hudobných produktov (Severná Amerika: 45,5%, Európa: 33%, Japonsko: 18%, Ázia, Austrália: 12%, Južná Amerika: 6%, Afrika: 0,5%), sa táto kríza pociťuje ako celosvetová.

Organizácie kolektívneho spravovania autorských práv

Ochranné organizácie sú v súčasnosti pod veľkým tlakom. Zastupovaní autori od nich žiadajú maximálnu transparentnosť a minimum byrokracie. Používatelia od nich očakávajú lepšie ceny za použitie diel. Vládni predstavitelia žiadajú dostatočne viditeľnú propagáciu zastupovaných autorov. Vydavatelia by radšej videli ich zánik, aby sami mohli vlastniť práva autorov. Vývoj nových technológií ich zase tlačí do online licencovania, čím sa otvára otázka efektívnosti nateraz platného modelu teritoriálneho pokrytia. Vymáhaniu poplatkov v rámci národných teritórií sa úspešne vyhýbajú viacerí prevádzkovatelia internetových stránok, ktoré môžu byť uložené kdekoľvek. Kým "ochranky" majú práva len v jednej krajine, používatelia sa neobmedzene pohybujú v svetových vodách internetu. Účinný zákon o medzinárodnej ochrane zatiaľ neexistuje. Preto sa úvahy o možnom vývoji uberajú aj smerom k teritoriálnemu licencovaniu s globálnym dosahom. Aplikáciou tohto riešenia by vznikla súťaž medzi ochrannými organizáciami o poskytovanie služieb za čo najnižšie poplatky. Používatelia by si potom mohli vybrať pre nich tú najlepšiu ochrannú organizáciu bez ohľadu na krajinu. Úspešné organizácie by museli mať úrady aj v zahraničí, ale ich služby by boli pre používateľov bezhraničné. Otvorený obchod v rámci Európskej únie, ako aj rýchly vývoj nových technológií si pravdepodobne zanedlho vyžadujú aj zmenu systému licencovania.

V mnohých krajinách majú ochranné organizácie ďalšiu významnú úlohu. Stávajú sa jednými z hlavných donátorov projektov nekomerčnej hudby, ako aj hudobného vzdelávania. Financie investované do rozvoja domáceho hudobného priemyslu a uvádzania hudby zastupovaných autorov sa im v konečnom dôsledku opäť vrátia. Francúzsky SACEM ročne vyčleňuje 8,5 milióna eur na podporu projektov súčasnej hudby (40%), klasickej hudby (40%) a podporu vzdelávacích programov (20%). Takéto riešenie by na Slovensku bolo výraznou pomocou pre viaceré nezanedbateľné iniciatívy.

Cannes Classical Awards

Ceny za najlepšie nahrávky roku sa na MIDEM udeľovali už po ôsme. Kým doteraz bolo ich odovzdávanie výlučnou záležitosťou návštevníkov Midem, tohto roku bol slávnostný

ceremoniál prvýkrát prístupný verejnosti. Na základe nominácií v 27 kategóriách rozhodovala o víťazoch porota zostavená zo zástupcov časopisov Classics Today.com (USA), Gramofon (Maďarsko), Klassik Heute (Nemecko), Musica (Taliansko), Repertoire (Francúzsko), Scherzo (Španielsko).

Spoluzakladateľ tejto ceny a zároveň jeden z dvoch predsedov poroty, Američan David Hurwitz vyjadril radosť z toho, že porota mohla udeliť cenu žijúcemu dánskemu skladateľovi Paulovi Rudersovi za operu *The Handmaid's Tale*. Pri tejto príležitosti pripravilo Dánske hudobné informačné centrum koncert na počesť autora. Slávnostnú príležitosť si nenechal ujsť ani dánsky princ Henrik, ktorý sa zúčastnil na ceremoniáli a koncerte ako patrón tohtoročnej dánskej prezentácie na MIDEM. Vydavateľstvo Wilhelm Hansen AS pripravilo reprezentatívny katalóg, v ktorom nechýbali ani 2 CD s Rudersovou tvorbou od firiem Da Capo a Bridge.

Ceny za celoživotné dielo získali traja umelci. Robert Craft, preslávený priateľstvom a knihou rozhovorov s Igorom Stravinským, Michael Gielen, klavirista, skladateľ a dirigent a český klavirista Ivan Moravec. Pre hudobný svet ho objavil Arturo Benedetti Michelangeli roku 1957, keď ho pozval na majstrovské kurzy do Talianska. V priebehu rokov získal Moravec viaceré ocenenia za svoje nahrávky Mozarta, Chopina, Beethovena, Ravela. Jedným z posledných je aj platínová platňa Supraphonu za 250 000 predaných nosičov. (Koncert Ivana Moravca bude v programe tohtoročných Bratislavských hudobných slávností.)

IMZ

Internationales Musikzentrum (www.imz.at) so sídlom vo Viedni umožňuje svojim členom – televíznym spoločnostiam a výrobcam audiovizuálnych hudobných a tanečných programov z celého sveta – účasť na viacerých medzinárodných projektoch. Jeho úlohou je podporovať medzinárodnú spoluprácu a výmenu hudobných programov. Nechýbalo ani na MIDEM, kde prezentovalo sériu projekcií najnovších programov jednotlivých členských krajín. Škoda, že sa Slovensko z tejto medzinárodnej profesijnej organizácie vytratilo.

Medzinárodné partnerstvo umožňuje nielen stretnutie s profesionálmi z iných krajín, ale je aj výzvou a inšpiráciou pre tvorbu vysoko kvalitných hudobných programov. Tie sa, žiaľ, z obrazovky STV vytrácajú. Zostrih hudobných programov, ktoré zo svojho archívu STV pre slovenský stánok vyrobila, vzbudil záujem u viacerých návštevníkov a našli sa aj odberatelia, ktorí by o tieto programy mali záujem. Rezignácia na možnosti výroby a vysielania umeleckej hudby v televíznom médiu, ako aj na uplatnenie týchto programov v zahraničí, nepomáha ani rozvoju povedomia o hudbe na Slovensku, ani propagácii nášho hudobného umenia v zahraničí.

Budúcnosť nie je ako bývala

Prudký rozvoj nových technológií čoraz viac ovplyvňuje aj svet hudby. Jej distribúcia sa orientuje na nové médiá. Formát MP3 síce vážnej hudbe až tak nevyhovuje, no už sa hovorí o nových formátoch. Špecializované internetové rádiá sa už dnes venujú aj nekomerčným žánrom. Digitálne distribučné portály pribúdajú každý deň. Sú výhodné hlavne pre nezávislé nahrávacie spoločnosti, ktorých náklad neprevyšuje 1000 kusov na titul. Z 280 000 titulov, ktoré sú v súčasnosti na trhu, tvorí produkcia malých spoločností asi 80%. Ich výrobky nespĺňajú požiadavky veľkých distribučných sietí a tak si svoju cestu k poslucháčovi hľadajú inak. Jedným z najväčších portálov pre klasickú hudbu je www.ludwigvanweb.com. Okrem hudby poskytuje aj textové informácie o skladateľoch, interpretoch, vydavateľoch. Prináša aktuálne recenzie CD platní a prostredníctvom internetového rádia rozhovory s umelcami. Kontraktmi s podobnými digitálnymi distribútormi by mohli slovenské spoločnosti prelomiť uzavretosť domáceho prostredia a sprístupniť svoje produkty potenciálnym záujemcom na celom svete.

Slovensko na MIDEM-e 2002

V dňoch 20. až 24. januára 2002 sa vo francúzskom meste Cannes konal 36. ročník medzinárodného hudobného veľtrhu MIDEM. Byť na najväčšom a najdôležitejšom stretnutí ľudí z oblasti hudobného priemyslu – a MIDEM ním určite je – má jednu cennú výhodu: na jednom mieste nájdete tých, čo o všetkom rozhodujú. Ak potrebujete relevantné odpovede na vaše otázky, ak chcete vedieť, ako kto reaguje na vašu ponuku, stačí prejsť pár krokov a dohodnúť si osobné stretnutie. MIDEM nie je výstava pre verejnosť, je to tzv. business-to-business stretnutie profesionálov.

Slovensko a MIDEM

Zhruba do roku 1989 sa na MIDEM-e zúčastňovalo jediné slovenské hudobné vydavateľstvo OPUS. Veľmi skoro po prevrate kompetentní rozhodli, že OPUS sa sprivatizuje; stalo sa tak roku 1991. Na MIDEM-e sa odvtedy nezúčastnil žiaden slovenský subjekt s vlastným stánkom. (Na veľtrhu sa môže zúčastniť aj jednotlivec, ak zaplatí registračný poplatok.) Prečo? Nuž, túto otázku sme v Cannes počuli často. Odpoveď je jednoznačná: mali sme iné problémy. Zmena politických pomerov, ukončenie činnosti OPUS-u a s ním spojený kolaps produkcie a distribúcie hudobných nosičov zatlačili potrebu medzinárodnej prezentácie do úzadia. Uplynulo desaťročie a slovenská účasť na MIDEM-e poskytla, okrem iného, pohľad na stav hudobného priemyslu u nás. Hudobné centrum, ktoré účasť na veľtrhu organizovalo s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR, skoncipovalo projekt národného stánku s priestorom najmä pre vydavateľské subjekty. Stánok bol súčasťou sekcie MIDEM Classique – priestoru venovanému vážnej hudbe –, no zúčastniť sa mohli vydavatelia všetkých žánrov hudby, pretože išlo práve o národnú prezentáciu. Okrem zástupcov Hudobného centra do Cannes pricestovali zástupcovia troch subjektov: Hudobného fondu, časopisu Watt a agentúry East-West Promotion. Svojou produkciou (bez osobnej účasti) sa prezentovala Slovenská televízia, Vydavateľstvo Rádio Bratislava, výrobca reproduktorov Acon, Zväz autorov a interpretov (ZAI) a Ochranné združenie interpretov Slovenska (OZIS).

Prekvapením pre mňa bolo, že to, čím vlastne žije náš domáci trh s nahrávkami, teda slovenská scéna populárnej hudby a slovenský rock, sa na MIDEM-e neobjavilo. Naivne som si myslel, že vydavatelia našich hviezd sa budú zaujímať o ich prienik za hranice Slovenska. Tzv. majors, najväčšie nadnárodné nahrávacie spoločnosti ako Sony, BMG, Universal, EMI atď. sa na Slovensku delia o najatraktívnejších sólistov a skupiny a správajú sa podľa svojich pravidiel, o ktorých toho viem veľmi málo. Veľtrhu sa takisto nezúčastnili malé súkromné vydavateľstvá produkujúce disky s hudbou, ktorá by si zaslúžila medzinárodnú propagáciu. Čo sme teda v Cannes prezentovali? Hudobný fond ponúkal súčasnú slovenskú vážnu hudbu a slovenský džez, Vydavateľstvo Rádio Bratislava rôznorodý výber z nahrávok vážnej hudby, folklóru, hovoreného slova a žánru, ktorý u nás nemá ustálený názov, takže si pomôžem spojením hudobné varieté. Slovenská televízia pripravila zostrih hudobných relácií vyrobených za posledných 30 rokov a ZAI dodalo kompiláciu nahrávok slovenskej tanečnej (klubovej) scény (*Slovak Dance Jungle*). Okrem toho sme v stánku odpovedali na veľmi konkrétne otázky záujemcov, napr.: kto sa na Slovensku venuje improvizovanej hudbe?, aké nahrávky klasického piesňového repertoáru ponúkate?, máte katalóg produkcie DVD Video?

Začarovaný kruh

Z pohľadu "veľkých hráčov", t. j. nadnárodných spoločností a distribučných firiem je svetový hudobný priemysel v kríze, predaj CD nosičov klesá, trh je presýtený. Z nášho pohľadu je trh na Slovensku v útlme, ale z celkom opačných príčin. Nie je na vine presýtenosť, ale malá

kúpna sila obyvateľstva. Malé porovnanie: v Nórsku (4 100 000 obyvateľov) sa roku 2000 predalo 15 700 000 hudobných nosičov, na Slovensku 1 630 000 (podľa IFPI). Inými slovami, kým Slovak ide do obchodu a kúpi si jeden disk či kazetu, Nór si ich kúpi jedenásť a pol (Čech si ich kúpi dva, "Američan" trinásť). Pritom toto relatívne nízke číslo je už výsledkom kampane proti hudobnému pirátstvu v Poľsku, ktoré bývalo zdrojom nelegálnych CD kópií aj na našom trhu. Účinok ofenzívy fonografického priemyslu proti nelegálnemu šíreniu CD kópií v Poľsku (aj v ostatných krajinách bývalého východného bloku) pochopíme, až keď štatistiku IFPI študujeme podrobnejšie: kým pokles počtu predaných nosičov v Nórsku roku 1999 bol 2,8-percentný, na Slovensku bol až 31,6-percentný. O rok neskôr toto číslo v Nórsku mierne stúplo (3,1), no na Slovensku výrazne kleslo (14,7). Tak či onak, Slovensko má vo svetovom meradle marginálny trh so zvukovými nosičmi. No na vine nie je, bohužiaľ, len malá kúpna sila obyvateľstva. Drahé disky a hudba menšinových žánrov by sa asi predávali oveľa viac, keby sa obchodníci nebáli mať ich na pultoch. Vážna hudba, džez a world music sa predávajú pomalšie, pretože u nás neexistuje ich mediálna podpora. Je u nás rozhlasová stanica špecializovaná na vážnu hudbu, na džez? Rádio Devín robí, čo môže, no nie je to dost'. Trpí na programovú rozptýlenosť, vysiela aj folklór a rozhlasové hry. Čo robí v tomto smere STV? O tom neskôr. Obchodníci, najmä v regiónoch Slovenska, predávajú najradšej tovar, ktorý ide rýchlo na odbyt. Výsledkom je potom žalostný výber diskov v našich predajniach. Pritom skúsenosti hovoria, že aj disky najvyššej cenovej kategórie a disky s hudbou menšinových žánrov sa v konečnom dôsledku predajú.

Nórsky príklad

Často sa u nás hovorí, že máme kvalitných hudobníkov v oblasti populárnej hudby, vážnej hudby i džezu, hudobníkov, ktorí sa pokojne môžu porovnávať s európskou špičkou. Len tá Európa o nás nevie. Ani nikdy nebude, ak neprídeme s ofenzívou my. MIDEM 2002 poskytol príklad, ako sa to dá urobiť. Pravda, chce to nahromadiť veľký kapitál. Nórsko prišlo na tohtoročný MIDEM s veľkou propagačnou akciou nazvanou Norway Now. Logo projektu ste si nemohli nevšimnúť, mali ste ho dokonca aj na aktovke, ktorú vám organizátori veľtrhu poskytli pri registrácii. Prvý večer veľtrhu patrilo Nórom. Zorganizovali pre všetkých účastníkov veľký večierok, na ktorom vystúpili najzaujímavejšie rockové, popové i džezové skupiny. V spomínanej aktovke ste si našli aj dva disky s výberom toho najlepšieho na nórskej scéne populárnej hudby. Takto darované disky často končia hlboko v zásuvkách alebo v koši, no som rád, že som si ich vypočul, lebo väčšina skladieb sa vyrovná tomu najlepšiemu, čo prichádza z hudobných veľmocí Anglicka a Spojených štátov. Akcia v mojom prípade splnila účel stopercentne: zapamätal som si mená najlepších skupín, mám akú-takú predstavu. Projekt Norway Now zorganizovala spoločnosť Music Export Norway, ktorá vznikla spojením piatich inštitúcií. Na Slovensku tiež existujú podobné inštitúcie, bude teda zaujímavé aplikovať tento projekt na naše pomery. Predstavte si, že by sa spojili Medzinárodná federácia fonografického priemyslu Národná skupina SR (IFPI), OZIS, ZAI, Slovgram a Hudobné centrum a o tri, štyri či päť rokov by na MIDEM-e vystúpili popredné slovenské skupiny a jednotlivci v súčinnosti s mohutnou reklamnou kampaňou... Tak ďaleko však ešte nie sme. Okrem kapitálu nám chýba zmysel pre tímovú prácu, ochota spolupracovať, dohodnúť sa na jednom ciele, preklenúť nedôveru, ale aj dodržať dané slovo. Na tunajšom "divokom východe" sa zrejme musíme najprv všetci poriadne rozdeliť, rozparcelovať si svoje piesočky a vytasiť svoje umelohmotné meče na ich obranu.

Projekt slovenského stánku na MIDEM-e 2002 nebol pre väčšinu producentov diskov ani pre organizácie pôsobiace v nahrávacom priemysle dostatočne atraktívny. Iste, v krátkodobom výhľade sa môže zdať, že investícia do MIDEM-u je zbytočná. Dôležité je tu však dlhodobé hľadisko. Nebyť na MIDEM-e znamená neexistovať v medzinárodnom kontexte. Je škoda, že takú ambíciu nemal v deväťdesiatych rokoch na Slovensku nikto. Po tohtoročnom MIDEM-e

by sa mohol rozbehnúť dlhodobý projekt "vývozu" slovenskej hudby, ktorý by vyvrcholil živým vystúpením našich hudobníkov v Cannes.

"Týždeň v kultúre"

Chcel by som sa dotknúť činnosti Slovenskej televízie v oblasti produkcie programov o hudbe. Odkedy si pamätám, bola nekomerčná hudba v našej televízii marginalizovaná. Vývoj však ide ešte ďalej, hudba už nemá ani svoju samostatnú redakciu, hudba je stotožnená so zábavou. Ak by to bolo iba na úrovni organizačnej štruktúry, niet čo namietat', ale mapovanie nekomerčnej hudby a hudba samotná sa z obrazovky vytráca. Aký kontrast v porovnaní s inými krajinami! Na MIDEM-e sa v plnej miere odhalila impotencia STV, keď táto chýbala na projekciách organizácie IMZ (medzinárodnej neziskovej organizácie producentov audiovizuálnych programov so sídlom vo Viedni). Všetky krajiny V4 sú členmi IMZ, Srbsko, Slovinsko, Bulharsko tiež. Musíte sa zúčastniť projekcie IMZ v Cannes, aby ste naplno zažili pocit hanby, že ste zo Slovenska! Úroveň kultúrnych programov v STV nie je akceptovateľná a ako platiteľ koncesionárskych poplatkov môžem iba formálne vyjadriť svoj protest. Neexistuje spoločenský tlak, aby sa STV v tomto smere zmenila. Kde sú umelecké spolky, prečo mlčia? Na začiatku roku ma tvár na obrazovke presviedčala, ako STV vylepšuje svoj program a ako sa milovníci kultúry môžu tešiť na nový magazín Týždeň v kultúre. Iste, ale ak okrem tohto magazínu STV vysielala iba cukríkovo sladkasté Clippato, potom sa nemám na čo tešiť. Je neprípustné, aby sa STV orientovala iba na zábavu a ľahko stráviteľné umenie koketujúce s gýčom.

Všetko je celkom inak

Na konci môjho nepokoja už je len povzdych v duchu toho rabína. Veď celý MIDEM je baštou konzumného spôsobu života, je to stredisko, kde sa hovorí viac o číslach, než o hudbe. Načo distribuovať nejakú etnickú hudbu z Afriky na Slovensku? Načo počúvať Beethovenove symfónie v päťdesiatich rôznych interpretáciách? Koho môže zaujímať nejaký slovenský rock či džez? Veď hej, aj tí Ťapákovci nešli orať, keď bolo tak sparne...

(Zagar, P., Domino fórum 2002)

Slovenskí vystavovatelia sa po vyše desaťročnej absencii predstavujú na prestížnom medzinárodnom veľtrhu Midem v Cannes, ktorého 19. ročník sa začal 20. januára a potrvá do 24. januára. Vďaka Hudobnému centru a finančnej podpore Ministerstva Kultúry SR sa bude Slovensko prezentovať po prvý raz formou národného stánku...Svetový hudobný veľtrh privíta každoročne 25. 000 osôb z 96 krajín sveta, 673 firiem, 750 novinárov, 1.500 hudobných interpretov. Veľtrh tvorí 732 stánkov, 50 koncertov, 20 konferencií.

Uzatvárajú sa na ňom exkluzívne kontrakty medzi vydavateľstvami, distribútormi, agentúrami, producentmi, organizátormi hudobných festivalov, hudobnými asociáciami, ochrannými obchodnými spoločnosťami, médiami...

(SME, sita, 19. januára 2002)

Na 19. ročníku svetového hudobného veľtrhu Midem, ktorý sa konal 20–24. januára vo francúzskom meste Cannes sa po desaťročnej absencii zúčastnilo aj Slovensko. V národnom stánku, vytvoreného Hudobným centrom za podpory Ministerstva kultúry SR sa prezentovala slovenská hudobná tvorba z oblasti vážnej hudby, jazzu, folklóru, ale aj rocku a popu.

"O slovenský stánok bol veľký záujem, najmä o jazzovú a folklórnu hudbu, a my všetci, ktorí sme v Cannes, si odtiaľto odnášame len tie najlepšie pocity," uviedla pre Pravdu Oľga Smetanová, riaditeľka Hudobného centra. V našom národnom stánku mali návštevníci veľtrhu k dispozícii napríklad 120-minútový audiovizuálny zostrih o hudobných skladateľoch,

interpretoch a súboroch z rôznych hudobných žánrov, ktoré vyrobila Slovenská televízia, CD nosiče slovenskej hudby, propagačné materiály jednotlivých vystavovateľov (Slovakia Your New Friend, Hudobný adresár 2002, The Book of Slovak Jazz...). ..."Je veľká škoda, že na veľtrhu neboli prítomní aj zástupcovia zo Slovenskej televízie a Slovenského rozhlasu. Mali sme síce ich prezentácie, ale keby tu boli osobne, mohli získať kontakty a uzavrieť zaujímavé kontrakty" povedala Smetanová. Na projekte spolupracovali Slovenská televízia, Slovenský rozhlas, Slovenské národné divadlo, hudobné vydavateľstvá – Hudobný fond, Watt, Rádio Bratislava, Zväz autorov a interpretov, Ochranné združenie interpretov Slovenska, agentúra East-West Promotion a Slovenská jazzová spoločnosť.

(Rebrová, M., Pravda, 25. januára 2002)

...Slovensko v Cannes dlho chýbalo a preto tohtoročná prezentácia mohla byť razantným a úspešným vykročením do sveta hudobného priemyslu. Očakávaným prínosom je najmä opätovné uvedenie slovenských vydavateľov a výrobcov zvukových nosičov do povedomenia hudobnej verejnosti, získavanie informácií a kontaktov so zahraničnými partnermi....

(Večerník, 16. januára 2002)

Slovenskí vystavovatelia sa po vyše desaťročnej absencii predstavujú na prestížnom medzinárodnom veľtrhu Midem v Cannes, ktorého 19. ročník sa začal 20. januára a potrvá do 24. januára. Vďaka Hudobnému centru a finančnej podpore Ministerstva Kultúry SR sa bude Slovensko prezentovať po prvý raz formou národného stánku...

Svetový hudobný veľtrh privíta každoročne 25. 000 osôb z 96 krajín sveta, 673 firiem, 750 novinárov, 1.500 hudobných interpretov. Veľtrh tvorí 732 stánkov, 50 koncertov, 20 konferencií.

Uzatvárajú sa na ňom exkluzívne kontrakty medzi vydavateľstvami, distribútormi, agentúrami, producentmi, organizátormi hudobných festivalov, hudobnými asociáciami, ochrannými obchodnými spoločnosťami, médiami...

(Národná obroda, (sita), 21. január 2002)

V dňoch 20. až 24. januára sa vo francúzskom Cannes konal medzinárodný veľtrh hudobného priemyslu Midem 2002. V známom festivalovom paláci na azúrovom pobreží sa stretli zástupcovia hudobných vydavateľstiev, agentúr, všetkých druhov médií, umelci ako aj ich manažéri, a právni zástupcovia. ...Naša klasická, jazzová a folklórna hudba sa tu predstavila za podpory a prostredníctvom techniky partnerov Wattu – firiem Aster/Acon, StandAudio a Basys. Hi-fi nábytok z Malaciek, no najmä aktívne reproduktory Acon Arcus sa vďaka svojmu vzhľadu a funkčnosti tešili zaslúženej po pozornosti...

(Chrobák, M., Watt, február 2002)